

ועדה לבחינת תהליכים לעריכת הסדרי חוב בישראל

24.7.2014

נוכחים:

גב' יעל אנדורן, מנכ"לית משרד האוצר, יו"ר הוועדה
פרופ' שמואל האוזר, יו"ר הרשות לניירות ערך
פרופ' נתן זוסמן, מנהל חטיבת המחקר, בנק ישראל
גב' דורית סלינגר, הממונה על שוק ההון, הביטוח והחסכון, משרד האוצר
פרופ' יוג'ין קנדל, ראש המועצה הלאומית לכלכלה
עו"ד יואל בריס, היועץ המשפטי, משרד האוצר
עו"ד אהוד מוריה, מרכז הוועדה
מר מיכאל קהן, חטיבת מחקר, בנק ישראל
עו"ד מוטי ימין, מנהל מחלקת תאגידים ברשות לניירות ערך
עו"ד יעל ויס, הרשות לניירות ערך
עו"ד אורנית קרביץ, עוזרת בכירה ליו"ר הרשות לניירות ערך
מר יוני מירון, הפיקוח על הבנקים, בנק ישראל
עו"ד דלית זמיר, משרד המשפטים
גב' הילה בן חיים, אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון
מר יואל בן אור, המועצה הלאומית לכלכלה
עו"ד ברוך לוברט, לשכה משפטית, משרד האוצר

מוזמנים:

1. עו"ד דוד חודק

2. השופט איתן אורנשטיין

3. עו"ד שלמה נס

4. הרמטיק - מר דן אבנון

5. השופטת ורדה אלשיך

6. עו"ד צבי פירון

7. ניסים בובליל, נשיא התאחדות בוני הארץ,

צביקה אורן, נשיא התאחדות התעשיינים, נתנאל היימן.

פרוטוקול

1 עו"ד דוד חודק: (מתחיל להציג את עמדתו בהמשך לנייר בכתב

שהועבר לוועדה)

היו"ר גב' יעל אנדורן: הרציונל של המסקנות זה שזה יהיה אגב די דומה

למה שאתם מתארים פה, לכן לא החברה תמנה אותו לכן תהיה

רשימה של אנשים, החברה תוכל לבחור מתוך הרשימה הזאתי אבל

כל האנשים ברשימה הזאת, זה אנשים שמלכתחילה קיבלו הסכמה

של הגופים הפיננסיים שהם מקובלים עלינו.

עו"ד דוד חודק: בהחלט אם את אומרת לנו ויכול להיות שאנחנו

ראינו-

היו"ר גב' יעל אנדורן: זה כך ראינו את זה, זה ה-

עו"ד דוד חודק: אני אומר שפה יש איזה שהיא אי הבנה בינינו

וביניכם, שאנחנו חשבנו שאתם רואים אותו כאיש מתווך אבל בהחלט

את צודקת שאם זו הגישה, אז היינו רוצים את המהות ואת התוכן
שדוד דיבר עכשיו, לצקת לתוך אותו בעל תפקיד.

היו"ר גב' יעל אנדורן: בעת ההנפקה,

פרופ' יוג'ין קנדל: אני לא בטוח אגב, אני לא בטוח, אני רוצה להבין

איך אתם מתמודדים עם הסוגיה, מי מייצג את כל סדרות האג"ח, מה
מפריע לי בתור חברה להוציא סדרת אג"ח של 50 שקל, למנות מישהו
שאני אסכם עם הצד השני שזה בסדר ואז אם אני צריך לשמור על
אותו אחד על כל הסדרות, אז אני אומר, אני כבר לא יכול, מוסדי לא
יכול להחליף אותו, אז אני צריך ללכת אחורה ולהחליף את זה
לסדרות אחרות ולבנקים.

עו"ד דוד חודק: אנחנו ציינו שאפשר להחליף את הגורם הזה גם אם

הוא נקבע לראשונה בסדרה מספר אחד, ואתה חושב שהוא קבע
עכשיו, יש לו משכנתא על החברה הזאת, או אפילו רשם טאבו, אפשר
להחליף אותו, אבל אז צריך להחליף אותו ב 75% ברוב מיוחד של כל
הסדרות. אני חושב שזה כן יכול לקרות. כי אם למשל תבוא סדרה
שנייה לדוגמא, מקרה כזה לא יקרה, אבל בוא נניח בשביל הדוגמא.
קרה מקרה כזה ואתה בא למוסדיים בשלב השני ואומר להם הגורם
הזה שהוא הבן דוד שלי או אני לא יודע מי הוא, הוא זה שיהיה
הגורם הגוף המייצג, נגיד לו אז אנחנו לא נכנסים לסדרה תחליט מה
אתה רוצה לעשות. אז אני לא רואה בעיה.

פרופ' יוג'ין קנדל: מה עם בנקים?

עו"ד דוד חודק: מה הבעיה?

פרופ' יוג'ין קנדל: הרי אותו מייצג הוא מייצג את כל הנושים, אז

הבנקים גם צריכים -

עו"ד דוד חודק: לא אצלנו, לכן גם אני לא חושב שמה שאתה אמרת

קודם בן הוא צריך ללכת על זה בהכרח מכיוון שאני כן רואה יתרון לגורם שמינו כמייצג של הנושים בתוך הרשימה של הכנ"ר וכו', והוא יש לו את התפקיד שלו והגוף המייצג שלנו שמייצג רק את הסדרות של אגרות החוב, הוא בעל תפקיד אחר ודווקא יש איזון מסוים ב check and balances בין שניהם שאני חושב אותו לטוב ולראוי.

היו"ר גב' יעל אנדורן : ברור, או.קיי.,

מר דודו זקן : אבל איך זה מסתדר עם ריבוי בעלי התפקידים? מוסיפים מישוהו שיש לו תפקיד הרי גם לנאמנים נשאר התפקיד שלהם.

מר שניים נוספים,

מר דודו זקן : הוא החליף את כל הנאמנים?

עו"ד דוד חודק : בדיוק,

היו"ר גב' יעל אנדורן : בהסדר,

מר דודו זקן : כלומר הם יוצאים החוצה -

עו"ד דוד חודק : הם לא יוצאים הם עומדים בשקט.

מר דודו זקן : אם הם עומדים בצד ויושבים בשקט או עומדים בצד

ועושים -

עו"ד דוד חודק : עומדים בצד, יושבים בשקט, השקט שלהם זה לא כל

כך רע ואני אסביר מתי הם מתחילים לעבוד, הם מתחילים לעבוד ברגע שיש הצעת הסדר כלשהי, נגיד, התגבשה הצעה, אז הנאמנים הרי בסופו של דבר צריך לאשר אותם באסיפות בעלי אגרות החוב, הנאמנים מציגים את התוכנית בפני בעלי אגרות החוב, מדריכים אותם, מכוונים אותם, מסייעים להם לגבש דעה.

עכשיו אני לא רואה שהנאמנים יש להם את התפקיד הזה, אין להם

את המיומנויות האלו שנדרשות לתפקיד ולכן הם לא צריכים להיכנס להיות פעילים לדעתי בשלב הזה. יש להם מספיק -

מר דודו זקן: אתה מוסיף שניים, לא רק אחד.

מר זה לא תחליפי,

היו"ר גב' יעל אנדרון: או.קיי, דוד,

עו"ד דוד חודק: יש את בעל התפקיד שאנחנו קוראים לו הגוף

המייצג, יש את בעל התפקיד שמונה לפי ההצעה כאן על ידי רשימה מתוך הכנ"ר שהוא אחראי לכלל הנושים.

היו"ר גב' יעל אנדרון: זה רק על אג"ח, הגוף הזה מייצג רק את האג"חים, שהחברה -

עו"ד דוד חודק: נכון, - רק את בעיית ריבוי הנושים, האג"חניקים,

היו"ר גב' יעל אנדרון: ריבוי הסדרות,

עו"ד דוד חודק: ריבוי הסדרות,

היו"ר גב' יעל אנדרון: בסדר, מה שאני מציעה היות ואנחנו בגלל שאנחנו

כולנו לא יכולים על כל ההמלצה הזאת, נעבור לדברים הבאים ומכסימום בסוף נחזור להבהרות נוספות.

עו"ד דוד חודק: או.קיי, עכשיו הפעילות של אותו גוף שמייצג את

כלל הסדרות היא מאוד חשובה משום שאנחנו מוצאים את עיקר הקושי באמת קודם כל בריבוי הסדרות והנציגים והנציגויות וכל מה שאמרתי קודם, אני לא רוצה לחזור על זה. דבר שני על זה נוספת המורכבות של הנושים האחרים. יש גם נושים אחרים שהם לא בעלי סדרות של אגרות חוב והעסק הופך מאוד מורכב.

ברגע שיהיה לכל הסדרות גורם אחד שיצטרך להוביל את המשא ומתן בסופו של דבר יש מצבים פשוטים נניח שתוצע הצעה, היא תובא בפני

אסיפת בעלי אגרות החוב והאסיפה תצטרך להחליט ושם לנאמנים יש תפקיד. כך אנחנו רואים את התופעה הזאת, מי שישלם את התשלום את הלופ של הגוף הזה, זה החברה עצמה. אנחנו יודעים שזה נכון להיעשות.

נראה לי שזה גם מיותר את החברה המתמחה או אני לא זוכר איך כיניתם אותה, יש חברה מתמחה שהמוסדיים יכולים להצטרף אליה.

היו"ר גב' יעל אנדורן: זה יהיה במקומה בתנאים של הסדר, הם יוכלו כבר ישר להעביר אליהם.

עו"ד דוד חודק: נכון, אז אני חושב שזה גם מיותר, לא צריך את זה בנסיבות האלו, בעל התפקיד הזה מיותר את השלב הזה או את הגורם הזה, כאשר מה שאנחנו חשבנו שלגבי אגרות חוב חדשות, ברור שאפשר לעשות את הדבר הזה. לגבי אגרות חוב קיימות זה צריך להיעשות בהסכמה אם משהו יתקן את אגרות החוב לתקופת הביניים או בתקופת הגרייס, אז יצליח לתקן מה טוב. אם הוא לא יצליח זה לא ייפול עליו ואז הצענו בי דיפולט ללכת לנאמן המוביל, שזה שווה מה שזה שווה, לא הצלחתי עד הסוף להבין מה התכוונתם בזה, אבל ברמה - ולמנוע את מה שקרה בועדת חודק עם הרחבת הסדרות לבוא ולומר שהרחבת סדרה לעניין זה, זה סדרה חדשה, כדי למנוע את הדי פולט שהיו בנושא הזה.

עכשיו, זה צריך כמובן שינוי בחקיקה, זה לא דבר של הנחיות. הסתמכות של נאמן על המלצות גוף מייצג שכזה לא חושפת את הנאמן לרשלנות, לטענת רשלנות, או הפרת נאמנות, וכמו שאמרתי ניתן להחליף את הגוף המייצג ב 75% מכלל הסדרות.

זאת העמדה שלנו, כן בבקשה,

גב' דורית סלינגר: אם אני מבינה נכון ההבדל המהותי אל מול ההצעה

של אותו נציג - זה זה שבעצם הוא יכול להחליף את שיקול הדעת של המחליטים עצמם.

עו"ד דוד חודק : נכון,

גב' דורית סלינגר : זה בעצם העניין, זאת אומרת שהוא-

עו"ד דוד חודק : נכון, הוא נושא ונותן בשמם,

גב' דורית סלינגר : ממש בשמם,

עו"ד דוד חודק : אבל -

גב' דורית סלינגר : הוא יכול לקבל את ההחלטה על הדברים עד חודש

ימים -

עו"ד דוד חודק : נכון,

גב' דורית סלינגר : במסגרת -

עו"ד דוד חודק : נכון,

גב' דורית סלינגר : חוץ מזה בעצם זה מאוד דומה להצעה.

עו"ד דוד חודק : נכון, נכון, רק אנחנו לא הבנו מה זה בדיוק נאמן

מוביל, אבל לא משנה, בסדר.

גב' דורית סלינגר : לא, זה נציג ההסדר,

מר ניב : לא, אנחנו ראינו אותו עובד ליד נציג ההסדר, נציג

ההסדר יעזור לחברה לגבש הצעה שבעיניו תהיה מוגבלת על מחזיקי

אג"ח ואז עם ההצעה הזאת נציג ההסדר הולכים במקום לכל הסדרות

ולכל היועצים ולכל הדרישות והעלויות שיש אצל החברה לגורם אחד

מייצג, שאיתו יעשו את המשא ומתן.

גב' דורית סלינגר : זאת אומרת הוא ממש מייצג.

היו"ר גב' יעל אנדורן : עורך דין חודק, אנחנו יכולים לבקש מכם בקשה

קצת לא קונבנציונאלית. פשוט יש לנו את השופט אורנשטיין והוא ממתין בחוץ, אבל מאוד חשוב לנו לשמוע אתכם כי באמת התייחסתם פה להרבה מאוד ונתתם לנו פידבקים שהם מאוד חשובים לנו לקבל. האם נוכל לבקש מכם להמתין עד שהוא יסיים? אני פשוט יודעת - אז אני ממש מודה לכם. אנחנו נכניס אותו ואז חצי שעה 45 דקות.

2. השופט אורנשטיין

היו"ר גב' יעל אנדורן: בוקר טוב, אנחנו מאוד מודים לך שהסכמת לבוא להופיע בפנינו. אנחנו נציג את חברי הועדה כי - יוג'ין נתחיל איתך (חברי הוועדה מציגים את עצמם)

השופט איתן אורנשטיין: שמי איתן אורנשטיין, אני סגן נשיא בית המשפט המחוזי בתל אביב, אני מופיע כאן על דעתו של נשיא בית המשפט העליון, שאישר לי להתייצב, כי אסור לנו אחרת לבוא. אני מדבר בעיקר על דעת עצמי אבל בידיעת בית המשפט העליון, שגם הקדמתי איתו שיחה על עיקר הדברים, אבל הדברים הם בשמי, זאת אומרת אני לא אומר דברים בשם כל המערכת. הגם שחלק מהנושאים דיברנו עליהם בפורום של שופטים שדנים בתחום, זאת אומרת במסגרת מפגשים של שופטים שדנים בתיקי חדלות פירעון, אז יצא לנו גם לשוחח על נשוא הועדה. אבל הדברים הם מתגשמים.

אתם רוצים לשמוע אותי, אתם רוצים לשמוע - תרגיש חופשי?

היו"ר גב' יעל אנדורן: כן, זה מוקלט, אז אם יש משהו שאתה רוצה -

השופט איתן אורנשטיין: זה מוקלט,

היו"ר גב' יעל אנדורן: אם יש דברים שאתה חושב שהם מפאת -

השופט איתן אורנשטיין: אז טוב, אז תודה רבה לכם שהזמנתם אותי לומר

את הדברים שאני רוצה לומר וכמובן אם יהיו לכם שאלות אני אשמח להשיב, הכול כמובן במגבלות הדין שמותר לשופט לומר.

קודם כל הנושא מטריד אותנו, אותנו זה שופטי חדלות הפירעון שאנחנו חדשות לבקרים נתקלים עם הבעיות של הסדרי החוב ושל התספורות הגדולות והתופעה רק הולכת וקונה לה אחיזה, הולך וגדל כל הזמן ואנחנו נאלצים להתמודד איתם, הרבה פעמים גם בהיעדר הסדר חוקתי מתאים. אנחנו נדרשים הרבה פעמים לפתרונות יצירתיים ולדברים האלה אנחנו קוראים חקיקה שיפוטית, בהעדר מקורות, בהעדר פסיקה גם של בית המשפט העליון, כי בדרך כלל בתיקים של הסדרי חוב הדברים הם דחופים. עד שזה מגיע לבית המשפט העליון זה לוקח זמן כי זה ערעור. לא אחת אנחנו מקבלים חזרה ערעור מבית המשפט העליון, פסק דין יחסית קצר, שכותבים זה מעשה עשוי, כי כבר התיק הסתיים, המציאות חזקה יותר מאשר התהליך המשפטי.

אין לנו גם כל כך הרבה תקדימים של בית המשפט העליון בתחום הזה, שאנחנו יכולים להיעזר בהם, אנחנו השופטים של הערכאה הדיונית אני מתכוון, שאנחנו יכולים על סמך פסיקה של בית המשפט העליון לפעול. וזה חיסרון, אבל זה חיסרון של מציאות וגם בית המשפט העליון אומר, הרבה פעמים התיקים מגיעים אלינו, זה כבר too late זאת אומרת הרכבת כבר יצאה מהתחנה ואין מה לעשות.

אז לכן אנחנו נאלצים להתמודד לא אחת עם בעיות של לקונות בחוק, היעדר פסיקה של בית המשפט העליון, ויצירת פתרונות לפעמים יש מאין.

לכן מאוד שמחנו שקמה ועדה שתבחן את הסוגיה, שתעגן בהמלצות שאחר כך יעברו לחקיקה, כל מיני פתרונות. אנחנו רואים בזה

חשיבות גדולה ולכן אני שמח שניתנה הזדמנות.

אז עכשיו אחרי המבוא וההקדמה נעבור לגוף הדברים, אין לי כאן יומרה להתייחס לכל תג ותג בדוח המפורט ובמסקנות. אני אתייחס להיבט המצומצם יותר של מערכת בתי המשפט, איך אנחנו, איך אני כשופט רואה את ההמלצות האלה ומה דעתי, הסתייגויות במידה כזו או אחרת. את כל הנושא הפיננסי הצרוף הטהור, אני לא חושב שזה מתפקידי ואני לא חושב שזה ראוי שאני אתייחס אליו, אני מניח שאתם תשמעו גם את הגורמים הרלבנטיים, את הבנקים, את חברות הביטוח, את הנאמנים וכו' וכו', הם יאמרו את דברם וזה לא לי להגיד את זה, כך אני חושב, למרות שאולי יש לי דעה כזו או אחרת, אבל זה יותר תפקידם.

אני אתמקד ברשותכם יותר בתחום של בית המשפט, איך אנחנו כבית משפט חושבים שיש לנהוג ודעתנו והתייחסותנו לממצאים ולמסקנות הביניים שלכם.

ככלל הנושא הזה התעורר, הקשיים, הכשלים בנושא התעוררו לא מהיום ומשרד המשפטים גם היה ער לכך ובמסגרת אחד התיקונים של חוק החברות נכנס גם מוסד שאני לא רואה שזכה להתייחסות בדוח ואני אומר על מומחה לבדיקת הסדרי חוב. המוסד הזה שכבר קיים מזה כשנתיים, שנתיים וחצי, נועד בעצם לפתור את אחת הבעיות של תספורות גדולות, בהיעדר גורם אובייקטיבי שיוכל לסייע לבית המשפט ולנושים של מחזיקי האג"ח ולחברה להגיע לאיזה שהוא מתווה, לפתרון סביר, מושכל ולמזער נזקים. זה אני חושב היה הרקע למינוי המומחה.

עכשיו אנחנו, בתי המשפט, משתמשים כבר במוסד הזה, מזה כשנתיים וחצי, אני חושב שטרם הספקנו ליישם, או להפיק את כל הלקחים מנושא של המומחה. לא ראיתי בדוח איך המומחה משתלב

עם מסקנות הדוח, זאת אומרת זה לא בא לידי ביטוי, אני בדקתי את המסקנות, או שמא אני טועה,

היו"ר גב' יעל אנדרון: לא,

השופט איתן אורנשטיין: או.קיי, אז אני חושב שצריך לתת את הדעת, האם המומחה נשאר, האם לא נשאר, ואם הוא נשאר באיזה מתכונת הוא נשאר. אז אם אתם שואלים אותי, אבל אתם לא שואלים אבל אני בכל זאת אגיד, זה מוסד שאני חושב שהוא טוב, בעיקרון. זאת אומרת אנחנו מסתמכים על המומחה, אנחנו נעזרים במומחה ואנחנו מיישמים את המלצות המומחה. אבל אליה וקוץ בה. מינוי מומחה זה דבר מנדטורי לפי התיקון. זאת אומרת אין לבית המשפט שיקול דעת לא למנות אלא מטעמים מאוד מיוחדים וכו' וכו'. ולא רק זו, אסור לכנס אסיפות אם אין חוות דעת של מומחה.

זאת אומרת שלב א' יש כשל בחברה,

גב' דורית סלינגר: וקבלת ההסדר הסופי, כלומר -

השופט איתן אורנשטיין: לא, אסור לכנס אסיפות לפי החוק, אסיפות לדון בהסדר, בלי שיש חוות דעת מומחה. זאת אומרת הכול נעמד, יש בקשה למינוי מומחה, עצרנו לא מכנסים אסיפות, שום דבר, קודם כל המומחה צריך להגיש חוות דעת.

עכשיו זה תהליך, זה לוקח זמן, מומחה צריך להיכנס לעבי הקורה, לקבל מסמכים, ללמוד, לחקור, להגיש חוות דעת. לפעמים עד שהתהליך הזה נעשה, זה גם כן מאוחר מדי, כשהוא כבר מגיש מסקנות שלו, כבר אין טעם בהן, כי החברה לא תוכל כבר ליישם את ההסדר, רק לאחרונה סאני אני חושב לפני שבועיים, אני מיניתי מומחה, בתיק הזה הייתה בקשה למנות מומחה, מונה מומחה וכו' הגיש מסקנות, מה לעשות עד שהמסקנות גובשו וכו' וכו', החברה

כבר נמצאת במצב שההסדר הוא כבר לא רלבנטי.

אז מה עשינו? זאת אומרת מבחינה זו מוסד המומחה מכתוב מטרות, זה לוקח יותר מדי זמן, והוא גם לא מתאים לכל - הוא גם לא חייב מומחה לכל דין. זאת אומרת שיקול הדעת שלנו שהוא מצומצם בנושא הזה, צריך להרחיב אותו, צריך לתת לא בכל תיק צריך למנות מומחה ולהשאיר את זה יותר פתוח.

יתרה מזאת, מינוי המומחה צריך להיות כבר בשלב, תחילת המשא ומתן עוד בשלב א' או בנקודת זמן אפס, כך כתוב בחוק וכך גם הפסיקה, הפסיקה זה אני חלק מהפסיקה זה אולי צריך לבוא אלי בטענות, אבל מה לעשות בפסק דין במקרה של בסר, אז סברתי שלפי לשון החוק, רק כשמתחיל המשא ומתן, כבר צריך למנות מומחה. שוב אין פסיקה של בית המשפט העליון וזאת ההלכה למיטב ידיעתי, מיד רצים, מבקשים מינוי של מומחה, הכול נעצר.

עכשיו גם למומחה זה אין מספיק שיניים, נכון שצריך למסור לו מסמכים וכו', אבל הוא די גוף שצריך את עזרת בית המשפט ועד שמקבל וכו' וכו'. ולדעתי צריך להקנות לו יותר סמכויות. יכול להיות סמכויות מהסוג של הסמכויות שכיוונתם בהמלצות הביניים ואולי כדאי לשלב אותו עם אותו בעל תפקיד שאתם המלצתם למנות. זאת אומרת סוג של, אדם עם השכלה, ראייה חשבונאית, כלכלית, שיכול גם להיכנס יותר לקרביים של החברה, אולי אפילו במעמד של סוג של משקיף בחברה ואז הוא יוכל להיות יותר מעורב, מעורה, וגם להיות סוג של משגיח.

זה יכול להיות כלי יותר אפקטיבי מהמוסד של המומחה היום, גם יכול להיות יותר זריז דוגמת המומחה של היום, שלוקח לו לפעמים זמן רב מדי. אבל לא הייתי מיתר את המוסד הזה. כי אני חושב שהוא מוסד טוב ברמת העיקרון, זאת אומרת זה כלי שאני חושב

שהוא חשוב לנו, חשוב לכולם אני מתכוון, הייתי מעבה אותו וכו' וכו'.

פרופ' יוג'ין קנדל : אפשר שאלת הבהרה,

השופט איתן אורנשטיין : אפילו גדולה,

פרופ' יוג'ין קנדל : מה שאתה אומר בעצם זה משהו מאוד מעניין, אתה

אומר שיש פה בעצם שני תפקידים, תפקיד אחד זה עזרה לך, שאתה מביאים לך הסדר, אתה רוצה להבין את התוכן עד הסוף, אתה רוצה מישהו - אבל אתה אומר א' אני לא רוצה אותו תמיד, כי לפעמים זה פשוט, ומהירות הרבה יותר חשובה מאשר קומפלקסיטי. דבר שני יש בכלל תפקידים אחרים שצריך גם לנהל משא ומתן וכן הלאה, שזה לא התפקיד של האקספרט בשבילך, אלא ששם צריך יותר שיניים. אז בעצם אם אתה אומר שמה שמוצע על ידינו, שזה בעצם מישהו שמייצג את הנושים והוא מנהל משא ומתן ויש לו שיניים וכו' והוא יש לו משקיף בדירקטוריון וכן הלאה, ואז לתת לך יכולת למנות אקספרט כשאתה צריך להבין מה הוא עושה, אם זה מסובך, אז זה בעצם מייצר איזה שהוא מכלול מתאים.

השופט איתן אורנשטיין : כן, זה ברמה העקרונית, אולי אני אגע בזה בהמשך למה שאמרת עכשיו, זה משתלב עם משהו שאולי אני אגיד בהמשך הדברים.

גב' דורית סלינגר : רק מילה אחת לגבי המינוי של המומחה, היוזמה למינוי של המומחה, מאיפה היא?

השופט איתן אורנשטיין : הנאמן,

גב' דורית סלינגר : זה המושג, זה האופן שאתה חושב שהוא גם מן הראוי?

השופט איתן אורנשטיין : לא בהכרח, מדוע,

פרופ' יוג'ין קנדל : זה אתה ממנה,

השופט איתן אורנשטיין : לא,

גב' דורית סלינגר : נציג החברה מאשר,

השופט איתן אורנשטיין : מי שמגיש את הבקשה, בקשה להסדר חוב לפי סעיף

350, שלב ראשון תבקש בקשה למינוי מומחה. עכשיו זה יכול להיות

החברה, זה יכול להיות גם הנושה. מי שבפרקטיקה אתם שואלים

אותי, זה רוב המקרים זה הנאמן למחזיקי האג"ח, הוא מגיש את

הבקשה למינוי המומחה ולא סתם, הוא גם זה שלפי החוק מציע שם

של מומחה ואני את זה - טוב,

היו"ר גב' יעל אנדורן : אגב, אני אומרת, אנחנו עשינו את זה גם במקומות

אחרים, אם יש דברים שהם באמת פוגעים, אפשר -

השופט איתן אורנשטיין :

אז דיברתי איתכם על הנושא הכללי של המומחה שחשבתי שזה ראוי

להקדים כמה מילים עליו קודם ואיך משלבים אותו בכל התפיסה

שלכם. עכשיו לגבי הנושא של ההמלצות של השלבים השונים וכו'. אז

שתי מילים של מבוא ואל תכעסו עלי. אני קצת רואה אחרת את

התפיסה של מינוי בעל תפקיד במסגרת ההמלצות שלכם, מדוע,

התפיסה לפי ההמלצות זה נתתם לכונס הנכסים הרשמי מעמד שונה

מהמעמד החוקי שלו ומהתפיסה שבה אנחנו במשך עשרות השנים של

כונס נכסים עוד בזמן המנדט ולפי המשפט האנגלי, זה תפקידו. כונס

נכסים הוא זרוע של בית המשפט, אני מדבר על כונס הנכסים הרשמי,

כן, הכנ"ר, כונס הנכסים הרשמי זה לא תחליף לבית המשפט, הוא לא

אמור לפסוק, הוא לא אמור להכריע בסכסוכים, הוא עזר לבית

המשפט. נכון שהוא סוג אולי של רגולאטור, אבל הוא לא פרקליטות

המדינה, זאת אומרת הוא גוף עצמאי בשיקול הדעת שלו, והוא מייעץ

לבית המשפט, הוא נותן חוות דעת לבית המשפט. אבל הוא לא תחליף לבית המשפט. ואני חושש שהתפיסה הזאת לא בדיוק באה לידי ביטוי בהמלצות, כי לפי ההמלצות הוא בעצם שופט, הוא בעצם קיבל סמכויות הכרעה ואני חושש מזליגה מבית משפט לעבר להקניית סמכויות שיפוט לסוג של רגולאטורים, בעניינים שאינם מן הדיון, זאת אומרת זה לא שיש לנו פה סוג של הליך שהמדינה היא צד לו, בואו נזכור, אנחנו מדברים על סוג של סכסוך מחלוקת אזרחית, בין משקיעים, בין מוסדיים וכו'. אני לא מדבר פה על מינוי במסגרת ועדה לתכנון ובנייה, שיש סמכויות לרגולאטור למנות בעל תפקיד, לא, אני מדבר פה על סכסוך פרט, סכסוך אזרחי, המשפט הפרטי, שיש לנו פה גורם שיפוטי, שאני לא בטוח, לא בטוח זה understatement שאני לא חושב שזה התפקיד שלו, וזה לא התפיסה הנכונה של הראייה של התפקיד של כונס הנכסים הרשמי, הוא כלי עזר. הוא מסייע לנו, אבל הוא לא שופט.

מר אודי מוריה : רק על מנת להבין איזה סוג של סמכות אתה מתכוון במה שנוגע לבחירת הנציג מתוך רשימת הגופים הפיננסיים, כי בשאר הדברים אין התייחסות לסמכות שלכאורה מחליפה את בית המשפט כדברך -

פרופ' יוג'ין קנדל : בסעיף 3,

השופט איתן אורנשטיין : הבה נרד, זה היה מן הכלל אל הפרט, או.קיי? הכנ"ר הוא בכל אחד מהשלבים תסתכלו, הוא זה שממנה את בעל התפקיד. אני חושב שזו בעיה, כי מי שיצטרך בסופו של יום בעל התפקיד זה בית המשפט ולא הכנ"ר, בית המשפט צריך לדעת שמי שמונה, זה מישהו שבית המשפט סומך עליו, תארו לעצמכם מצב שהכנ"ר מינה מישהו שבית המשפט חושב שהוא לא מתאים ולא רואים. בית המשפט אחר כך מה יעשה? יידרש לבעל תפקיד ותבינו,

יש חשיבות עצומה לבעל תפקיד בתיקים של הסדרים כאלה, אתה סומך עליהם, הם מגישים לך דוחות, המלצות, בקשות למתן הוראות, בלי סוף, בלי סוף, אין יום שאין בקשות כאלה .

אמור להיות בעל תפקיד שבית המשפט חושב שהוא מתאים וראוי ועולה. זה אחד, שתיים, בשלב נדמה לי ב', כשיש מחלוקת בין הצדדים על בעל תפקיד, אז הכנ"ר ממנה, מה הוא שופט? זאת אומרת לא מובן לי, כך כתוב בהמלצות.

גב' דורית סלינגר : אתה מדבר על איזה שלב?

השופט איתן אורנשטיין : שלב שלוש, שלב שתיים או שלוש,

פרופ' יוג'ין קנדל : זה אחת האופציות,

השופט איתן אורנשטיין : באופציה הראשונה בשלב שלוש, אז הוא גם ממנה במקרה של מחלוקת.

פרופ' יוג'ין קנדל : לא, זה לא מחלוקת, הוא פשוט ממנה.

השופט איתן אורנשטיין : מחלוקת בין הנושים,

גב' דורית סלינגר : הוא ממנה,

השופט איתן אורנשטיין : הוא ממנה, מה זאת אומרת הוא מכריע, מה זאת אומרת יש מחלוקת הוא מכריע. עכשיו אם מישהו מהנושים חושב שהמינוי הוא לא ראוי, למי הוא יערער? אין ערעור? הרי הוא צריך לערער למישהו, באיזה דרך הוא יערער? בפני מי הוא יערער?

אז הוא יערער לבית המשפט ואז הכנ"ר בעצם אני אשב כערעור על הכנ"ר. מה הפכנו את הכנ"ר במקום לזרוע של בית המשפט ללעומתי, מה, אני עכשיו יושב כערעור על הכנ"ר שזה לא נראה תפיסה נכונה.

חכו, עכשיו תראו את הזמן שזה ייקח, מדוע? כי עד היום בית המשפט

ממנה, יש זכות ערעור אחת לבית המשפט העליון, בדרך כלל לא מערערים כי סומכים על המינוי של בית המשפט. עכשיו בוא ניקח את התרחיש, מי שממנה זה הכנ"ר יהיה יותר קל לערער על ההחלטה שלו, קודם כל יערערו על הערכאה הראשונה, אחרי הערכאה הראשונה, יש ערעור לעליון, זה עוד שלושה חודשים, שבזבזנו זמן וכסף והכול נעצר בינתיים, כי יש ערעור על המינוי ואני לא אחדש לכם, יהיו ערעורים כאלה, כי יותר קל לערער על מינוי של כנ"ר מאשר מינוי של בית המשפט.

אני לא רוצה להגיע למחוזות רחוקים של מינויים על ידי כנ"ר, לא רוצה להגיע לשמה. רק עכשיו רק מהתקשורת, תסתכלו רק מה קורה בנושא של ההצעה לנושא של, אם אני לא טועה זה רשות השידור, שהכנ"ר עושה איזה מכרזים בין עורכי דין, קראתי את זה בעיתון, אבל אתם יודעים למה אני מתכוון? שכבר יש טענות. מינוי של בית משפט הוא מינוי אני חושב יותר נקי, יותר קל, לקבל אותו מאשר מינוי של כנ"ר וטראו את כל השרשור הבעייתי שזה יצור. לא רק זה, בעל תפקיד כבר בשלב הראשון הוא נתקל בקושי, הוא מגיש בקשה לבית המשפט אנחנו קוראים לזה בעגה שלנו, בקשה למתן הוראות. לא נותנים לו חומר, נניח, למי הוא יפנה? לכנ"ר שמינה אותו? הדרך שלו היא רק אחת, לבית משפט שייתן צו, תחייב את החברה לחייב למסור לו, לחייב להתייצב, לחייב לשתף אותו וכו' וכו'.

אז מה הרווחנו מזה? עכשיו, עוד משהו, אני גם לא חושב שיש טענות של הציבור וכו' על המינויים של בית המשפט בצורה כזאת שזה מחייב שינוי של מינוי בעל התפקיד. זאת אומרת אין טענות כלפי בית המשפט שבית המשפט חוטא במינויים, שבגלל זה זה גורם להתארכות, שזה מקשה וכו'. לא חושב שזה קיים. לכן אני לא חושב שצריך לשנות את זה. עכשיו ואני קצת כן מרחיב את התפיסה, לא כי

אני רוצה סמכויות לבית המשפט, כי אני חושש מזליגה ממערכת שאנחנו במדינה מערבית, עם מערכת בתי משפט ראויה, שאנחנו נחליף אותה ברגולאטורים. זה מסוכן אני חושב, אני עומד פה על התקדים הזה, אני אומר לכם חברי הועדה הנכבדים, תיזהרו, תיזהרו ממסקנה כזאתי, לתת סמכויות שפיטה למישהו שהוא לא שופט, אני פונה אליכם, ממש, תשקלו את זה. זה מאוד מטריד אותי, אותי וגם את נשיא בית המשפט העליון בנקודה הזאת.

הסמכויות הנרחבות שהוענקו לכונס הנכסים הרשמי בכלל, לא שאני ואני חושב שזה מוסד חשוב לנו, אני גם אם ימנו אותו, יהיה לי יותר קשה לקבל המלצות של הכנ"ר. הרי היום בכל הסדר נושים חשוב גדול, אני משתף את הכנ"ר, לא בכל הסדר דרך אגב, לא בכל הסדר צריך את הכנ"ר.

היו"ר גב' יעל אנדורן: מתי אתה בוחר לשתף אותו?

השופט איתן אורנשטיין: כשמדובר בהסדר עם השלכת רוחב גדולה. עם סכומי כסף מאוד גדולים, עם כמות נושים גדולה, אני משתף את הכנ"ר. בהסדרים קטנים אני לא משתף את הכנ"ר, מיותר.

היו"ר גב' יעל אנדורן: זה סמכות שלך להחליט.

השופט איתן אורנשטיין: נכון, אני שוקל האם לצרף את הכנ"ר או לא לצרף את הכנ"ר. בהרבה מאוד הסדרי חוב, הכנ"ר לא צד בכלל, לא נדרש לסכסוך אזרחי, אני מחליט, לפי החומר שלפני.

ישנם מקרים שאני מבקש את הכנ"ר אבל זה לא מנדטורי, החוק לא מחייב היום שהכנ"ר יהיה צד להסדרי נושים, לעומת פשיטות רגל, לעומת פירוקים וחלק מכינוסי הנכסים. שמה הוא צד, אבל לא בתיקים של הסדרי נושים.

היו"ר גב' יעל אנדורן: כרגע בהמלצות יש הרי שתי אופציות והאופציה

שאני מדברת היא מדברת על זה שהכנ"ר ימנה, היא לא מעניקה לו סמכויות.

השופט איתן אורנשטיין : למה, היא לא סתם, כבר הגענו לשלב, החלופה הראשונה בשלב השלישי.

פרופ' יוג'ין קנדל : כן,

השופט איתן אורנשטיין : הפכנו אותו גם ליוזם ההליך, זה הוא זה שיוזם את הזה, את ההליך, הוא ממנה, זאת אומרת הוא יורה את יריית הפתיחה, הרי החברה -

היו"ר גב' יעל אנדורן : אין לו שיקול דעת.

השופט איתן אורנשטיין : 45 יום חלפו?

גב' דורית סלינגר : ממועד אי תשלום,

השופט איתן אורנשטיין : יפה, אז עכשיו החובה עליו,

היו"ר גב' יעל אנדורן : לא,

מר יוני מירון : לא, זה עניין טכני,

השופט איתן אורנשטיין : אלא מי?

מר יוני מירון : הרעיון שלא יהיה יותר מדי שיקול דעת.

השופט איתן אורנשטיין : אז מי יוזם את ההליך? הפכנו אותו ליוזם ההליך, הטלתם עליו חובה.

פרופ' יוג'ין קנדל : לא, מוסדי התחייב,

השופט איתן אורנשטיין : לא, לא, כתוב ככה-

מר יוני מירון : אוטומטית,

השופט איתן אורנשטיין : בחלופה הראשונה, אני מדבר,

היו"ר גב' יעל אנדורן : לא חשוב, אבל אין לו שיקול דעת.

השופט איתן אורנשטיין : בחלופה הראשונה,

היו"ר גב' יעל אנדורן : לא, רגע אבל נחדד רגע את הכוונה, בחלופה הראשונה-

השופט איתן אורנשטיין : אנחנו אולי נגיע לחלופה, אני עוד בשלב הראשון פשוט, זה אתם כבר רוצים שאני אלך?

היו"ר גב' יעל אנדורן : לא, לא, מה פתאום,

השופט איתן אורנשטיין : לא, זה בסדר,

היו"ר גב' יעל אנדורן : יש לנו עד חמש, אתה מדבר על שלב אחד?

השופט איתן אורנשטיין : אני דיברתי על הכלל,

היו"ר גב' יעל אנדורן : או.קיי.

השופט איתן אורנשטיין : אמרתי כל מינוי אני חושב שלא צריך להיעשות על ידי הכנ"ר, קל וחומר אם כבר הגענו לזה או.קיי., שלפי החלופה הראשונה בשלב השלישי, הוא גם יוזם, הוא חייב ליזום את ההליך, הכנ"ר. הוא לא בעל דין.

גב' דורית סלינגר : אבל איפה היוזמה?

השופט איתן אורנשטיין : הנאמן צריך לבדוק,

גב' דורית סלינגר : - שיקול הדעת שלו, אין לו שיקול דעת להחליט האם זאת חדלות פירעון או לא, כי הרי האירוע הוגדר.

פרופ' יוג'ין קנדל : לא הוא צריך להחליט,

השופט איתן אורנשטיין : כתוב פה כך, כתוב שיוגדר מה זה השלב הזה, נכון? מה - הוא לא ישלם את ה 45 יום,

גב' דורית סלינגר : לא שילם, ברור, זה ברור,

השופט איתן אורנשטיין : טוב או.קיי., קפצנו לפה, אני לא חושב שזה חייב להיות, לא חייב להיות השלב, החלופה הזאת היא בעייתית, נגיע אליה. ברור רגע, נגיע אליה, למה אני חושב שהיא בעייתית, אבל נניח שהיא נשארת, נניח שהיא תישאר, אני לא חושב שצריך להטיל את התפקיד הזה על הכנ"ר.

היו"ר גב' יעל אנדרון : או.קיי., ברור,

גב' דורית סלינגר : לבחור -

השופט איתן אורנשטיין : כן, לא, זה הוא ירה את יריית הפתיחה, עכשיו רבותיי-

מר יוני מירון : אבל אין לו ברירה,

השופט איתן אורנשטיין : זה לא הוא צריך להיות, אצל מישו אחר,

מר יוני מירון : אבל הטענה הייתה שמעבירים שיקול דעת שיפוטי, לרשות -

השופט איתן אורנשטיין : יכול להיות שהוא יגיש בקשה לבית המשפט, יכול להיות אחרת, אז כשהוא יגיש בקשה לבית המשפט למנות בעל תפקיד. אבל זה לא שהוא ימנה, כי יכול להיות שלא צריך למנות.

גב' דורית סלינגר : זאת נקודה קריטית.

היו"ר גב' יעל אנדרון : אנחנו לא נפריע לך, תמשיך,

השופט איתן אורנשטיין : לא, זה בסדר,

פרופ' יוג'ין קנדל : אם אתה לא רוצה לתת חופש -

השופט איתן אורנשטיין : אני מבין, לא להשאיר שיקול דעת.

גב' יעל וייס : אם הבנתי נכון מה שאתה אומר, זה פשוט שגם עצם מינוי המומחה, זה לא החלטה טכנית.

השופט איתן אורנשטיין : נכון,

גב' יעל וייס : זה החלטה מהותית,

השופט איתן אורנשטיין : זה החלטה מהותית, זה לא -

גב' יעל וייס : שאפילו הזהות שלו, רק הזהות שלו.

השופט איתן אורנשטיין : את צודקת, את צודקת,

גב' יעל וייס : זה הכול,

השופט איתן אורנשטיין : זה לא עניין טכני, זה צריך להפעיל שיקול דעת, המציאות חזקה.

פרופ' יוג'ין קנדל : יש פה שני שיקולי דעת,

היו"ר גב' יעל אנדורן : יוג'ין,

פרופ' יוג'ין קנדל : אני רוצה להבין את החידוד של זה, האם אתה

מתנגד לעצם, לא מתנגד, אלא אתה רוצה שיקול דעת על עצם המינוי

או על הזהות?

השופט איתן אורנשטיין : גם וגם,

פרופ' יוג'ין קנדל : אני רוצה רק לחדד את זה,

השופט איתן אורנשטיין : אז נעבור רגע, אז בוא נדבר על השלב הראשון, דרך

אגב, גם זה לא - גם אם ימונה בשלב הראשון מישהו, זה לא שבשלב

השני, נניח שנגיע בסוף לשלב השלישי, זה מאוד קשה יהיה למנות

מישהו חדש, כבר יש מישהו, אז אני אמנה בשלב השלישי מישהו

אחר, אחרי שכבר הושקע כסף ומישהו כבר נכנס לתפקיד, זה מאוד

בעייתי למנות בשלב השלישי, זה כבר יהיה, לרוב זה יהיה אותו אחד,

החיים חזקים מכל.

בשביל למנות מישהו אחר, אני צריך לתת כאלה נימוקים שהם

בעייתיים, אז עדיף שאותו גורם שממנה את הראשון, גם יישאר עם אותו אחד, כי הרצון יהיה לא להחליף, זה לא בריא להחליף, כבר מישו נכנס, כבר מישו בתוך הקרביים של העסק, אז עכשיו אני אמנה מישו שלישי? ואם צריך למנות לפרק אחר כך, אז מטבע הדברים זה גם אותו אחד יהיה. או.קיי.?

זה לא טכני, יש לו סמכויות בעצם הוא ממנה מישו שמחליף את הדירקטוריון, זאת אומרת זה מול החברה בעל התפקיד בכאלה מקרים, זאת אומרת זה צריך להיות מישו שאני מתכוון לבעל התפקיד, עם שיעור קומה, שאתה יכול להיות רגוע שהוא יהיה שם, טוב.

השלב הראשון, אז אני יכול להבין שיכולות להיות ביקורות על השלב הראשון, אני מניח שאני לא אחדש, אני אגיד שחשאויות במדינה הזאת זה דבר קצת בעייתי, אני לא אחזור בטח על מנטרות ששמעתם מאחרים וחבל על זמנכם וכו', אבל אני מצטרף לזה, שזה לא קל לשמור על חשאויות ואני לא רואה את החברות שרצות כל כך. אבל מה אני כן מציע, זה נכון שאני מבין את החששות של חברות, אבל אני מניח יותר מאשר מניח, אני יודע שכשחברה קצת בקשיים והבנק כבר בתמונה וכבר ממנה לה מישו שבדק את מה שקורה וכו', אז אני לא בהכרח בטוח בשלב הראשון, אבל הוא אופציה שיכולה להיות קיימת. אבל אני חושב שזה אופציה שצריכה להיות גישור בין שתי האופציות, מכמה סיבות.

אחד, זה נושא החשאויות, אם חשוב חשאויות, אז שיהיה צו של שופט שייתן חשאויות, יש לזה שיניים לפי חוק בתי המשפט, כי אז זה באמת אסור שזה יזלוג וידלוף וכו'. עדיף שזה יהיה שופט שייתן צו כזה ויורה שזה צו בדלתיים סגורות וקיימים כאלה צווים, נכון שזה חריג, כי הכלל הוא פומביות, אבל אתם פה רוצים חשאויות ויכול להיות

שזה נכון, שהחברה תהיה רגועה שזה לא דולף, אז הנה המטריה שבחוק, חוק בתי המשפט, ששופט יכול להראות שהצו יהיה חשאי, אסור לפרסם. אז למה ללכת למצב שזה חשאי אבל אפשר -

חוץ מזה, אם ניתן צו של שופט, אז החברה יותר רגועה, כי היא יודעת שיש לה הגנה של בית משפט שזה חשאי, כי כך אני לא בטוח שהיא יכולה לחסות תחת החשאיות שמחר יבואו בטענות למה לא סיפרתם לנו, לדירקטור כזה או לנושא משרה אחר, יכולים לבוא אליו בטרומה, אבל אם הוא קיבל גיבוי של בית משפט אז יש לו כרית ביטחון יותר גדולה.

מר אודי מוריה : אבל יש סכנה שבית משפט יבוא ויגיד אין -

השופט איתן אורנשטיין : יגיד אין חיסיון, ישאירו מקום,

מר אודי מוריה : ואז זה ירתיע מלפנות לבית המשפט.

פרופ' יוג'ין קנדל : אבל אנחנו לא יכולים לחייב את בית המשפט לתת

חשאיות?

השופט איתן אורנשטיין : לא,

פרופ' שמואל האוזר : אבל בזה יכולה להתעורר הבעייתיות, כי גישה

לפחות של רשות ניירות ערך אנחנו מוכנים לתת את החשאיות הזאת,

אבל אם באיזה שהיא צורה זה מתחיל להסתובב בשוק, אנחנו

מבקשים שתוציאו את זה החוצה.

השופט איתן אורנשטיין : נכון,

פרופ' שמואל האוזר : אז במקרה כזה אנחנו נפנה לבית המשפט נבקש.

השופט איתן אורנשטיין : נכון, נכון,

פרופ' שמואל האוזר : נבקש ואז אנחנו חוזרים ל square 1,

השופט איתן אורנשטיין : נכון, אבל זה יותר טוב אולי, נכון, כשזה כבר מתפרסם יש חרושת שמועות וכו', תפנו, הדרך ידועה.

פרופ' שמואל האוזר : אתה יודע היה לנו מקרה לא מזמן שעד שהגענו זה לקח עוד 24 שעות זה כבר, ובאו בתלונה.

השופט איתן אורנשטיין : אבל מי כמוך יודע שישנם עניינים שאתם מבקשים חשאיות,

פרופ' שמואל האוזר : נכון,

השופט איתן אורנשטיין : ונשאר, נציג רשות ניירות ערך נשאר עם שופט לבד והוא מסביר לו למה זה צריך להיות חשאי, וזה מה שקורה, השופט נשאר עם הנציג לבד באולם והוא מסביר, יש פרוטוקול סודי, וזהו, אף אחד לא יודע מזה, אסור גם, יודעים שיש משהו, יודעים אבל זה חסוי. זה קיים בחקירות, זה קיים בהרבה דברים.

גב' דורית סלינגר : יודעים שיש פנייה לבית המשפט כלומר זה מידע שידוע. או.קיי.?

השופט איתן אורנשטיין : לא בהכרח,

גב' דורית סלינגר : התוכן הוא חסוי,

השופט איתן אורנשטיין : גם זה לא בטוח,

גב' דורית סלינגר : איך לא?

פרופ' שמואל האוזר : אין ספק שיש לזה יותר שיניים, זה לא,

השופט איתן אורנשטיין : יכול להיות, יכול להיות, בסדר אז מה?

פרופ' יוג'ין קנדל : אתה אומר שאין מצב שאפשר לפנות לבית משפט ולהשאיר את זה חסוי -

השופט איתן אורנשטיין : את עצם הפנייה אני מתכוון.

פרופ' יוג'ין קנדל : אני מבין, לא עצם הפנייה -

השופט איתן אורנשטיין : הם לא יודעים על מה,

פרופ' יוג'ין קנדל : זה לא משנה, כשחברה פונה לבית המשפט -

השופט איתן אורנשטיין : אתה יודע על כמה דברים היא יכולה לפנות? מה

זאת אומרת? אלף בקשות, אתה יודע כמה פניות אני מקבל? אתה

יודע כמה בקשות אנחנו מקבלים אקס פרטה של גורמים שמבקשים

שהבקשה תהיה חסויה? מי יודע על מה החברה מבקשת?

גב' דורית סלינגר : זה משהו חיובי? זה משהו שלילי, נכון?

השופט איתן אורנשטיין : לא, לא, למשל אם מבקשים למשל מבקשת חברה

איזה שהוא צו תפיסה או צו חשאי, יש כאלה בקשות בלי סוף,

שהחוק נותן לנו שיניים, יש, זה ודאי אני חושב עם כל הכבוד, שזה

עדיף על מנגנון כזה שאני חושב שהוא לא חשאי, כי ONCE יש כזה

דבר, אני חושב שהם חייבים אולי לספר מה זה, זה לא נראה לי, זה

לא יתפוס, המציאות, אני מציע לא לתת המלצה שבדיעבד יתברר

שהיא לא יכולה לעמוד, המציאות חזקה מכל, אין חשאויות במדינה,

אין, אני לא צריך להגיד לכם מה הלך ברשתות החברתיות כשהיה לא

מזמן טענה של חשד של מעצר של עורך דין, נו מה, אז לפחות יש

שיניים שיש צו שיפוטי.

זה גם נותן כרית ביטחון לחברה ולנושאי המשרה שלה, הם יודעים כי

מחר הם חשופים לתביעות אחרת, הם חשופים לתביעות. אז המלצתי

אם להשאיר את השלב הזה, אז אני חושב שזה צריך להיות בגיבוי

בית משפט. תשאירו, תשאירו לבית המשפט שיקול דעת, באמת

חשאי.

עכשיו אני אומר לכם הנטייה היא תהיה להיעתר לבקשה כזאת, הרי

בשביל מה באים אליך? הנטייה תהיה באמת לאתר, אבל אם מחר

תבוא הרשות ויבוא גורם אחר ויגיד לי אדוני, זה כבר חרושת וכו' וכו' וחייבים לפתוח, אז מה יעשה בית המשפט? יקרא לצדדים, ויגיד להם תשמעו, זה כבר מעשה עשוי, בואו נפתח את זה, או לייתר את השלב הזה בכלל. זאת אומרת יהיה דיון שאנחנו - עוד משהו, אולי נאמר, המערכת מסודרת, זאת אומרת יש כללים בבית משפט, יש לנו פרוצדורה, יש חוק, כלומר הכללים ידועים, אני לא יודע איך זה יעבוד עם כנ"ר, באמת שאני לא יודע. איך הכנ"ר ינהל את הדברים האלה בכלל, אין לו את הכלים, אין לו את היכולות ואני לא יודע אם יש לו סמכויות בדין, התפיסה שלו לנהל את זה, אני לא חושב, לא נראה לי שזה ילך.

אז לכן אני מציע אם לעמוד על השלב הזה, ואני לא פוסל את השלב הזה, אבל שזה יהיה במסגרת מטרייה של בית משפט.

מר אודי מוריה : אם אפשר עוד שאלה בעניין הזה.

השופט איתן אורנשטיין : בבקשה,

מר אודי מוריה : בדרך כלל כשמבקשים חשאויות מבית המשפט צריך

להגיד את הסיבה, יש נטל, פה יש נטל על המבקש, פה עצם - יש איזה שהיא אי ודאות בחברה לגבי היכולת שלה לפרוע את ההתחייבות ועצם זה הוא פונה לבית המשפט לבקש חשאויות.

השופט איתן אורנשטיין : אז אני אהפוך את הנטל, תהפכו את הנטל תגידו

שיש חזקה על צד שפונה בבקשה כזאתי, שהבקשה צריכה להישמע ולהישאר בדלתיים חסויות -

מר אודי מוריה : אלא אם,

השופט איתן אורנשטיין : אלא אם מטעמים מיוחדים אחרים,

מר אודי מוריה : בסדר, הבנתי,

השופט איתן אורנשטיין : כמו שתבוא הרשות ותגיד אין מה, אבל תהפכו את הנטל, תעשו את זה שזה יהיה הכלל והפוך, ואז, ויש לנו כלים סדורים מה זה חשאיות, מה זה צו, איפה זה נשמע, הכול דבר דבור על אופניו.

פרופ' יוג'ין קנדל : אפשר שאלת הבהרה? נניח שכנ"ר רק מפרסם רשימה של אנשים, ואז בשלב ראשון החברה בכלל לא פונה לכנ"ר היא פונה לאחד מהאנשים האלה ואומרת לו תשמע בוא נדבר ואז אין - כי מה שמטריד אותי טיפ טיפה בכל התהליך שזה כאילו הודעה, למרות שיש סיכון מאוד גבוה שהחברה לא תצטרך שום תהליך,

השופט איתן אורנשטיין : אז למה היא תעשה את זה?

פרופ' יוג'ין קנדל : לא, יש סיכוי שהיא כן תצטרך אז אני רוצה לתת לה תמריץ להתחיל את התהליך מוקדם, יכול להיות שאפשר לעשות אותו מחוץ לכל - להגיד לבית משפט רק עם סטמפה על האישור.

השופט איתן אורנשטיין : אבל יש כאן דואליות, הרי אם החברה נמצאת בקשיים, יכול להיות שהיא צריכה לפרסם את זה. עכשיו מה אנחנו רוצים להרוויח כאן? שהיא לא תחשוש, שלא יהיה חשש למישהו שמה שאחר כך יבואו אליו בתביעות אישיות, מה, יבואו בתביעות למה לא פרסמת, למה לא נתת אזהרה, למה לא נתת דיווח וכו'. אני מניח שזה איכשהו נועד להניח את דעתה של החברה שזה בסדר. אבל בדרך הזאת לא הרווחנו כלום אני חושב, בדרך הזאתי יש איזה שהוא החברה יודעת שיש לה איזה שהיא כרית, שהחברה הרי בוא נשים את הקלפים על השולחן זה החברה, זה מישהו עומד מאחורי החברה, הם רוצים לדעת שאם הם ילכו בדרך הזאתי, אז יש להם עכשיו איזה שהוא פסק זמן, איזה שהוא אורך נשימה, להתארגן ולהגיע להסדר שכן אחרת הם צריכים לפרסם. הרי ברור להם שברגע שהם נותנים איזה שהוא דיווח זה כדור שלג. גם עצם הבקשה היום למינוי

מומחה, היא הרי אות מסוים, את זה צריך לשלב אבל עם הנושא של המינוי. השלב הראשון זה השלב של מינוי המומחה. את זה צריך לשלב ביחד, זה הנקודה. אנחנו רוצים להגיע לאיזה שהוא הסדר? הנה, מומחה חשאי, ישב אתכם, זה השלב, לתפור את ה-

השלב השני, אני אקצר, אני רוצה מעניין אותי לראות מה זה הסכמה של- אני מבין שזה הגדרה חוזית של מתי שהשלב הזה מתקיים, מה זה החברה בקשיים, נכון? מה ההסכמות שמה תהיינה וגם זאת שאלה, שלא יהיה ספק לאף אחד, זה גם יגיע לבית המשפט שאלת הפרשנות של אותן הסכמות. מה זה, אני לא מחדש לכם, הרי יהיה ויכוחים על זה, האם הגיע שלב, האם לא הגיע שלב.

למשל לא עמדתי באיזה שהיא התניה, נכון? עכשיו לא עמדתי בהתניה כי או שהסעיף לא ברור לגמרי או ש- רגע, אבל היה איזה שהוא כוח עליון שמנע ממני, פרצה מלחמה. האם אין מקום למנות, יש מקום למנות, לאיפה זה יגיע? וזה בסדר, זה בסדר, אבל לא הייתי רץ למנות נציג מיד, צריכים שיקול דעת בית משפט. לא כל מצב, נניח יש חברה שהיא לא עמדה בתניה פיננסית מסוימת, אבל מה, זה תניה זניחה. אין עם זה בעיה.

למשל אני אתן לכם דוגמא, שתוך כדי שיחה אתכם התעוררה והיות וזה כבר מעשה עשוי, אז אני יכול לספר לכם. למשל בתיק ההוא, שלא נגיד את השם שלו, אחת מחברות הביטוח שנתנה הלוואה והיא היחידה דרך אגב שנתנה שעבוד, היא טענה שהיא זכאית לממש את השעבוד, מדוע? כי התחלפה השליטה בחברה.

עכשיו זה כך כתוב בתניה הפיננסית שלה, את אומרת לי נו, אבל רגע.

גב' דורית סלינגר : כתוב אז כתוב,

השופט איתן אורנשטיין : אה או.קיי, רגע, אז בואי, עכשיו אתגרת אותי רגע

או.קיי., כתוב, כתוב, מה יש לדבר? רגע, עכשיו ואם זה מתחלפת השליטה, יש לה זכות להביא את ההלוואה לפירעון מיידי ולקבל פיצוי מוסכם של ארבעים ומשהו מיליון שקל.

עכשיו לא קרה שום דבר, מדוע? כי החברה משלמת את ההלוואה כסדרה, לא רק זה, התחלפה השליטה בחברה לשליטה שנטען שהיא יותר טובה. זאת אומרת החברה רק נהייתה יותר טובה ולא רק זאת, החברה אומרת אני חייבת לך 130 מיליון שקל, הנה שיק, קחי את ה 130 מיליון שקל.

אבל המלווה אומרת לא, יש התניה, אנחנו סיכמנו שאם מתחלפת השליטה בחברה, אני זכאית להעמיד את הלוואה לפירעון מיידי ולקבל את השלושים או את הארבעים מיליון שקל פיצוי מוסכם. הייתה בקשה לבית המשפט, אז כתוב, כתוב, אבל בית משפט הציע לא בדיוק לעמוד את ההתניה הזאת, כי יש גם תום לב, הרי מה הוא אמר בחקירה? נכון, אני רציתי לגזור קופון, לקחת את השלושים ומשהו מיליון שקל למרות שלא נגרם נזק למלווה, להיפך, ההלוואה משולמת כסדרה ויש לה ביטחונות עוד יותר טובים. עלה לה אחוז הבטוחה בכמה עשרות אחוזים יותר טוב מאשר היה המצב הקודם והיא התעקשה לממש את הבטוחה.

אז בואו ניקח תניה כזאתי נניח שהייתה פה, זה אסור שיקרה, זה חוסר תום לב מובהק של נושה. מה פתאום? אם משלמים לך כסדרם והתחלף שליטה, אז מה קרה? קיבלת שליטה יותר טובה ואני חושב שהם התכוונו מה קרה להתחלף שליטה? אם שליטה גרועה תהיה בחברה, שם זו דעתי הייתה הכוונה של הצדדים. עובדה שבסוף הם קיבלו את ההצעה של בית המשפט ולא עמדו על המימוש. זה משדר משהו לכולנו.

פרופ' יוג'ין קנדל : הצעה שקשה לסרב לה.

השופט איתן אורנשטיין : אני לא מחזיק בזה, לפעמים יש גם היגיון חשוב, לא רק מה שכתוב בהסכם, צריך להיות גם תום לב.

אז אם הייתי מקבל את מה שאומרת המפקחת על הביטוח, אז היה ארבעים מיליון שקל על - באמת אין הצדקה, למה?

מר יוני מירון : ומה בדבר אי תשלום בכלל?

השופט איתן אורנשטיין : סליחה רגע,

פרופ' שמואל האוזר : אני רק רוצה אבל להבין, כשאתה אומר את זה, זה אומר שבית המשפט גם יהיה לו גם את שיקול הדעת, גם בכלל אם בכלל תניה פיננסית אם היא, אם למרות שזה כתוב, אם בכלל ראוי לעשות את שלב שתיים.

השופט איתן אורנשטיין : אדון האוזר, אני רק אומר לך, גם אם זה לא יהיה כתוב, אז זאת היא המציאות, הם יגישו בקשה לבית משפט, נניח שכתוב כמו כאן, שאם במקרה של דיפולט, יש סמכות למנות וכו' וכו'. עכשיו יש חברה שחושבת שהמימוש של הדיפולט הוא לא בתום לב, כי אין סיבה מעשית. הם לא יפנו לבית משפט? מה קרה? בשביל זה יש בית משפט ויש מקרים שצריך לעצור, נכון. הנשק ישנו, אבל לא בהכרח צריך לירות את הכדור.

מר יוני מירון : מה בדבר אי תשלום, אי תשלום במועד.

השופט איתן אורנשטיין : זה השלב השלישי,

היו"ר גב' יעל אנדורן : כן, עכשיו הוא יעבור לשלב השלישי.

מר יוני מירון : לא, זה לא השלב השלישי, זה גם יכול להכניס -

היו"ר גב' יעל אנדורן : זה השלישי,

השופט איתן אורנשטיין : זה השלישי,

מר יוני מירון : לשלב השני, אני מדבר על אי תשלום יום אחד,

השלב השלישי מכניס אותי לתשלום אחרי 45 יום.

היו"ר גב' יעל אנדורן: עד 45 יום,

מר יוני מירון: הרי זה שקול קובננט, מה שעשינו אמרנו אם יש אי

תשלום במועד, נקודה או אם יש קובננט שחשבנו שהוא לפני תשלום במועד. התייחסת לקובננט ואמרת הקובננט יש עליו מחלוקת, יש עליו פרשנות, נשים אותו רגע בצד. מה בדבר אי תשלום? עובדתית, החברה לא שילמה במועד.

השופט איתן אורנשטיין: עד 45 יום,

מר יוני מירון: לא, לא, יום אחד, השאלה אם הטריגר, האם

הטריגר לשלב השני יפעל.

השופט איתן אורנשטיין: אני לא כל כך הבנתי.

מר יוני מירון: אני אסביר שוב, הטריגר לשלב השני יכול להיות

הפרה של קובננט, או אי תשלום במועד, יום אחד לא שילמת במועד, נכנס השלב השלישי, השני סליחה. השלב השלישי נכנס אחרי 45 ימים. אתה התייחסת בטריגר לקובננט.

השופט איתן אורנשטיין: לא,

היו"ר גב' יעל אנדורן: אני חושבת שאני אנסה לייצג אותך. אומר השופט

אורנשטיין שעצם השאלה יש פה שתי שאלות, גם האם היה או לא היה טריגר וגם האם הטריגר הוא עילה, זה משהו שצריך להידון בבית משפט לגבי שני הצדדים.

השופט איתן אורנשטיין: לא בהכרח, רק אם הגישו בקשה, אני לא אמרתי -

היו"ר גב' יעל אנדורן: אם הגישו בקשה, אני אומרת, היה ומישהו הגיש -

השופט איתן אורנשטיין: זאת אומרת לא צריך לפנות לבית המשפט. לא,

סליחה, אני לוקח אחורה, אני כן חושב שיצטרכו לפנות לבית משפט,

למנות נציג, זה לא ילך בלי זה. סליחה, אני אבהיר את עצמי. יש טענה שלא עומד בקובנט, תגיש אתה הנושה תגיש בקשה לבית המשפט למנות לפי מה שכתבתם, נציג בדירקטוריון ולהתנות לו את הסמכויות, איסור חלוקת דיבידנד וכו'. אבל תפנו לבית המשפט שבית המשפט ימנה את הנציג הזה. חייב להיות, חייבת להיות פנייה כזאת לבית משפט זה לא יכול ללכת אוטומטי, לא עמדת ביום אחד איחור? זה לא שמחר הכנ"ר ממנה מישור.

השלב השלישי?

היו"ר גב' יעל אנדורן: כן,

השופט איתן אורנשטיין: שתי החלופות, אתם מספיק קוראים אותי שאתם מבינים איזה חלופה אני לא אוהב, בשביל שתי החלופות. החלופה הראשונה אני די מסתייג ממנה, קודם כל איפה נתחיל. זה לא צריך להיות אוטומטי, צריך כל מקרה לגופו. לא שילמו את ה 45 יום? רגע, רגע, בואו נראה מה קרה, למה, אולי יש איזה שהיא בעיה אובייקטיבית, עניינים, מה רצים ישר בכל הכוח וזה צעדים בלתי הפיכים, לך תחזיר את זה אחר כך, הבורסה תעצור להם, הכול יקרוס, זה עומד הכול stand still כל הציבור, המניות יורדות, הכול, האג"חים יורדים.

זה צעד מאוד בלתי הפיך, צריך להיות מאוד זהיר בחלופה הראשונה, בגלל זה אני די חרד ממנה, אני לא חושב שצריך לעשות את זה. בוודאי לא הכנ"ר צריך למנות, בלי שיקול דעת. אולי לא צריך למנות. הוא ממנה, הוא יוזם וממנה, זה הנאמן צריך לעשות את זה, הוא הנושה. זה עניינו של הנושה. תטילו את זה על הנושה, לא על הכנ"ר זה חובה של הנושה. אתה נאמן לנושים, אתה תגיש בקשה לבית משפט אבל לא הכנ"ר מה הכנ"ר מבין בזה בכלל? מה הכנ"ר

יודע, איך הכנ"ר ידע בכלל? מה הכנ"ר ינהל ספר מעקב של תשלומים? מאיפה הכנ"ר ידע? מי איך הוא ידע? יביאו לו? מאיפה הוא יודע את זה? הכנ"ר אין לו מנגנון, הוא עכשיו יחזיק ספר של כל האג"חים עם מועדי הפירעון של האג"חים והוא ידע מתי לא משולם ואז היא יפנה? איך הוא ידע את זה בכלל? מאיפה יש לו את הכלים האלה? מה פתאום? אולי יש הסכמה לדחייה? מאיפה הוא יודע? אז הוא יוציא מחר כתב מינוי?

אנחנו מבינים מה המשמעות של כתב מינוי כזה, שממנים תופס דירקטוריון? זה צריך להיות משהו מאוד קיצוני. מה יקרה למניה של אותה חברה באותו רגע, שהכנ"ר מוציא כזה צו מינוי?

טוב, או.קיי, לכן אני הייתי מאוד מסתייג מזה, עכשיו רגע, ולפי בקשת המנהל המיוחד, יקיים בית המשפט צו הקפאת הליכים. חברים, צו הקפאת הליכים זה צו, השופט נותן צו הקפאת הליכים הוא בודק כל צו בשמונה עיניים, אבל פה בשש עשרה. זה צו שבחוק החברות זה צריך להיות הרבה תנאים להקפאת הליכים, כי עצרנו הכול, עצרנו את כל הנושים והחברה ממשיכה להתקיים, איפה יש תוכנית הפעלה, איפה יש ביטחון שאין גירעון, שלא יוצרים עוד חובות חדשים, מי ישלם את החובות החדשים? איזה בטוחות יש להקפאה? הקפאה זה לוקסוס של חברה, מה זה,

פרופ' יוג'ין קנדל : לא לקחנו לה את השליטה,

השופט איתן אורנשטיין : אבל אתם נתתם פה סמכות, לא נתתם, נקבע פה שיהיה צו הקפאת הליכים. אני רק אומר צו הקפאת הליכים, תראו את התנאים נכון דלית בחוק, מה זה, איזה משוכות צריך. יהיה מרוץ להקפאת הליכים פה, זה קל, מה פתאום? מה זה הקפאת הליכים תחשבו איזה אחריות יש בהקפאת הליכים, כי אם אני מפעיל עסק, יש לי הקפאת הליכים, אי אפשר לגעת בי, אבל אני יכול לנהל

אותו ומה קורה אם אני יוצר חובות? מי ישלם את החובות האלה? מי יעשה פעילות עם חברה שבהקפאת הליכים? הלא הוא יודע שבהקפאת הליכים יש פיקוח, חייבת להיות תוכנית הפעלה, יש גיבוי בנקאי, ממונים, פה? לא, נותנים צו הקפאת הליכים. מאוד בעייתי, זה צריך לעבור הרבה משוכות בשביל לקבל צו הקפאת הליכים, צריך לשכנע שופט להקפאת הליכים שאת הנושים גם, ואת הנושים המובטחים לשכנע. לא ניתן דבר בשגרה. אז אני עוד מוסיף מדוע אני מסתייג מהחלופה הראשונה בשלב השלישי, או.קיי.

עכשיו נדבר רגע על השלב השלישי, על החלופה השנייה, שהיא באמת בסדר, אני מבין את ההליך הזה, זה מובן לי. אני לא בטוח שצריך לפתוח בחלופה של הליך חדלות פירעון של פירוק או הסדר או אחר, יכולות להיות כל מיני וריאציות וכו', אבל אני מסכים בדבר אחד, שצריך לנקוט במהלך, זה בסדר גמור שההמלצה צריך, לא עבר 45 לא שילמתם, אי אפשר להשאיר את המצב הזה פנדינג וזה באמת לא תקין וזה קורה היום הרבה. לא משלמים, לא משלמים ויש הארכות. עכשיו יש הארכות בהסכמה של הנאמנים עם החברה, להאריך. עכשיו אני היום לא יכול להתערב בזה, אבל אני עומד משתאה, עוד פעם הארכה ועוד פעם הארכה.

עכשיו מחזיקי האג"ח עושים כנראה חשבון שכדאי לתת להם עוד אורך חיים מאשר לא. זה שיקול דעת של האגחים.

עכשיו אני אומר לכם ככלל, כגישתי ואני לא מסתיר את זה, זה עניין בעיקר, הרי הכסף הוא של מחזיקי האג"ח, בכל הליך כזה, זה לא שלי ולא של אף אחד אחר, זה שלהם, לכן אני חושב שיש להם משקל ומעמד רציני בכל הנושא הזה.

אז אבל אני חושב שעדיין צריך באמת להגביל את זה, אי אפשר להמשיך לגלגל עסק, עוד פעם דחייה, ועוד פעם דחייה ועוד פעם

דחייה של התשלומים שמגיעים להם.

עוד כמה מילים, נושא של השכר שציננתם שמה, אני חושב שהוא קצת בעייתי, של בעלי התפקיד לפי יועצים משפטיים וחברות ממשלתיות. אם אנחנו רוצים בעלי תפקידים שיקדישו והם הולמים וראויים, צריך לתת להם שכר יותר גבוה, זה לא יעבוד בשכר נמוך, זה לא אני לא מאמין בזה. זה תיקים קשים, תיקים מורכבים, צריך אנשים עם מיומנות והשכר צריך להיות הולם. אני לא יודע אם הכוונה שלכם להתקין תקנות וכו', יש היום סאגה נפרדת, לא נערב אותנו שמחה בששון וכל הנושא הזה, יש היום מחלוקת על שכר של בעלי תפקיד. אני חושב שבשוק כלכלי נכון, אם השכר הוא ראוי, גם התמורה היא ראויה ונהפוך הוא, אבל אני רק אמרתי לכם.

נושא של נאמן מוביל, במצב שלכם, אני לא בטוח שזה מנגנון שיפעל כי יש באמת ניגודי עניינים, בין מחזיקי האג"ח. אז מה יעשה הנאמן המוביל? איזה אינטרס הוא מייצג, את של מחזיקי סדרה ב' או סדרה ו' או סדרה ז', מה קורה אם יש ביניהם ניגוד עניינים? ועכשיו הם מתדיינים לפני, ואני עוד לפעמים צריך להכריע במחלוקות שבין הסדרות השונות. אז איך נאמן אחד ייצג אותם? הוא לא יוכל, למי הוא ישמע? הוא לא יכול, חייבים באמת מה לעשות, שיהיו כמה, אני ער לעלויות וכו', אבל הוא לא יכול, הוא יהיה לכוד בפנים עצמו, מה לעשות? ולמי אכפת הנאמנות שלו זה לא יעבוד, לכן אם יש ניגוד עניינים, pure ניגוד עניינים בין מחזיקי אגרות החוב, לא יפתור את הבעיה נאמן אחד, אם אין עדיף באמת אולי אחד, זה די נדיר, זה קורה, אבל זה קורה, אז נכון שישנם מצבים שבאמת יש כמה נאמנים שהם מופיעים והם באותו עניין, אז אולי כשאין ניגוד עניינים, אני לא יודע אם העלויות הם כאלה גדולות, אני לא בתחום, לא יודע מה שכר טרחה של הנאמנים, למרות שהם אומרים בבית המשפט ששכרנו

זעום, אבל זה כל אחד אומר, אז אני לא מתרגש מזה.

פרופ' יוג'ין קנדל : שכרם זעום כשאינן בעיות, כשיש בעיות שכרם

מתחיל להיות -

השופט איתן אורנשטיין : אז אולי יש להם אינסנטיב?

פרופ' יוג'ין קנדל : בדיוק זאת הסיבה.

השופט איתן אורנשטיין : או.קיי, אבל זה הם יבואו פה, יפרשו את משנתם,

טוב. מה שכן אני יש לי עוד כמה שניות?

היו"ר גב' יעל אנדורן : כן,

השופט איתן אורנשטיין : תראו, אני מחפש פתרונות, אני בא אליכם, מה

עושים באמת עם הבעייתיות של מחזיקי אג"ח מסדרות קצרות

וסדרות ארוכות, זה מטריד את מנוחתנו, איך אנחנו, למי לתת

עדיפות, לא לתת עדיפות לקצרים וכו', הרי בעמוד 79 לדוח קבעתם

המלצתם שבמקרה של חדלות פירעון כשיש שוויון, אבל מה קורה

כשאינן שוויון, זאת אומרת כשיש חדלות פירעון אין בעיה, חדלות

פירעון הכול ברור לנו, עוצרים את הכול וכו', אבל מה קורה באמת

כשיש לשלם לקרובים, אבל לא בטוח שיש לשלם לרחוקים.

מר אודי מוריה : מה עושים?

השופט איתן אורנשטיין : אין לזה, - את הבלנסס,

מר יוני מירון : מה שאנחנו הצענו זה שבית המשפט יחליט.

היו"ר גב' יעל אנדורן : מה שאנחנו המלצנו, זה שכל עוד אפשר לשלם,

והחברה אינה חדלת פירעון,

השופט איתן אורנשטיין : או עכשיו הנה הנקודה, הנה היא, זה היה הקינוח

שלי, מה זה חדלת פירעון?

פרופ' יוג'ין קנדל : מה שאנחנו עשינו זה דבר הבא, אנחנו נתנו לשופט

את הבחירה הבאה, או שאתה מאפשר את התשלום, זה אומר שיש סיכוי סביר שישלמו גם לבאים או שאתה מכניס את החדלות פירעון מיד.

השופט איתן אורנשטיין : מה זה סיכוי סביר, מה המבחן בסיכוי סביר?

פרופ' יוג'ין קנדל : אתה אומר שיש לשכנע - -

היו"ר גב' יעל אנדרון : יש לך את כל שיקול הדעת. השארנו לך את שיקול הדעת.

השופט איתן אורנשטיין : את זה השארתי, הבנתי, את זה השארתי.

גב' יעל וייס : יש לך הצעה?

השופט איתן אורנשטיין : יש פסיקה שאומרת, פסק דין עצמון וכו' שמדברת איך -

גב' דורית סלינגר : זה בשביל לקבוע אם היא חדלת פירעון או לא,

השופט איתן אורנשטיין : כן,

גב' דורית סלינגר : זה מה שאתה אומר, אנחנו ניסינו וזה כן בעיה שהיא מאוד מטרידה אותנו, אנחנו ניסינו להגיד שצריך עילה הרבה יותר חזקה שהיא עילה של חדלות פירעון, בשביל לעצור את התשלום.

השופט איתן אורנשטיין : אבל שימי לב, עילה זה קל, עילה יש, השאלה אם זה עילה שמתממשת, אז עכשיו יש עילה, הוא לא שילם, אבל הנה, בקנה הוא אמור לקבל בעוד חודשיים כסף, אז עילה לכאורה יש לך עכשיו כי הוא לא שילם, יש דיפולט, אבל הנה הכסף יגיע, כי הנושה ההוא פשוט עיכב לו כי הנה, הכסף -

פרופ' יוג'ין קנדל : תחזיר לו את החברה אחר כך.

השופט איתן אורנשטיין : אי אפשר, זה לא עובד, אי אפשר חברה בפירוק, זהו, זה נגמר.

היו"ר גב' יעל אנדורן: קודם כל כמו שנאמר פה, שיקול הדעת נמצא שם,

אבל אכן המבחנים בעיני הם מאוד ברורים ובעיקר כל דחינות שהייתה, במקרים -

היו"ר גב' יעל אנדורן: כל דחייה שהייתה, לא הייתה ראויה ולא הייתה

לטובה. או.קיי.?

השופט איתן אורנשטיין: למה את חושבת כך? רגע,

היו"ר גב' יעל אנדורן: מהמקרים -

השופט איתן אורנשטיין: מותר עוד דקה לגזול ממך?

השופט איתן אורנשטיין: קחי את המקרה של התיק שאנחנו לא מדברים עליו.

היו"ר גב' יעל אנדורן: וזה נראה בעיניך הסדר טוב דרך אגב?

השופט איתן אורנשטיין: בואי נגיד שאם לא הייתה הדחייה, הוא היה הסדר

הרבה יותר גרוע. מה יש לדבר בכלל? זה עובדתית, זה עכשיו אני אומר לך, עכשיו קחי בחשבון שזה לא היה, אני לא רוצה להגן כאילו, זה לא, זה לא היה הסדר ארוך זה היה כמה חודשים. זה לא היה הרבה, לתיק כזה? חודשים? זה הרבה? אין כאלה דברים, תחשבו. זה הגיע באפריל ובינואר כבר היה פסק דין. על תיק כזה? זה ממש קצר, יחסית זה לא הרבה זמן, עם כאלה בעיות שהיו שם.

אז זה לא כזה, עכשיו, דרך אגב, גם אני לא חושב שזה נכון לשלול את האפשרות של בעל השליטה לשעבר כן להישאר, לפעמים יש לזה יתרון.

פרופ' יוג'ין קנדל: זה פרוגטיבה של אותו בעל תפקיד.

השופט איתן אורנשטיין: יש לו לפעמים יתרון, כי לפעמים אני מניח שמדובר

בחברה שכל המידע נניח זה אצלו, או שהוא יכול להתחרות עם מישהו אחר. לפעמים זה עדיף שישאר, לא הייתי שולל ממנו אפריורי

השתתפות -

פרופ' יוג'ין קנדל : אנחנו לא שוללים,

השופט איתן אורנשטיין : בסדר, אני רק אומר, יש בזה לפעמים, כדאי להשאיר אותו, נכון למשל בתיק של אלביט, אז הותאם לפני שאם אדון זיסר לא נשאר, אין תוחלת לחברה. אני לא, אני חושב שלכל אחד יש תחליף בסופו של יום, אבל לא שוללים אפריורי, צריך לשקול לגופו של עניין, יש אפשרות, אין אפשרות, באיזה תנאים וכו', יש את כל נושא של הפטור שמבקשים בעלי השליטה.

דרך אגב זה נושא שהמומחה של בית המשפט אמר להתייחס אליו בחוות הדעת, מה שווה הפטור, איך הוא מקבל את הפטור זה מלאכה לא קלה לקבל פטור מתביעות וכו', אבל זה אחד הדברים שנותנים עליו את הדעת והנושים צריכים, הם בראש ובראשונה, הם צריכים לתת את הדעת.

היו"ר גב' יעל אנדורן : קודם כל אנחנו נעשה חמש דקות לשאלות ואז אנחנו נסיים, חוץ משמוליק יש לעוד משהו שאלות?

מר דודו זקן : כן,

היו"ר גב' יעל אנדורן : שמוליק ודודו ונסיים.

פרופ' שמואל האוזר : דיברת על העניין של קצר וארוך.

השופט איתן אורנשטיין : כן, כן, הסדרות,

פרופ' שמואל האוזר : אז עכשיו בוא נחזור רגע לשלב שתיים שדיברת, שלב שתיים בעצם מדבר עוד לפני תשלום אפילו של הקצר.

השופט איתן אורנשטיין : כן,

פרופ' שמואל האוזר : הוא מנדטורי,

השופט איתן אורנשטיין : נכון,

פרופ' שמואל האוזר : מניסיוןך אם הולכים לשלב כזה זה יכול להאיץ

תהליכים, זה יכול -

השופט איתן אורנשטיין : זה יכול אסקלציה לעשות.

פרופ' שמואל האוזר : כן,

השופט איתן אורנשטיין : בפירוש, זה יכול לעשות אסקלציה.

היו"ר גב' יעל אנדורן : לרשות לניירות ערך הייתה הסתייגות על שלב

שתיים, אז -

השופט איתן אורנשטיין : חשבתי על שלוש בעיקר.

היו"ר גב' יעל אנדורן : לא,

השופט איתן אורנשטיין : אתה מרים לי להנחתה בשבילכם? אבל הוא היה

בסדר. בגלל זה -

היו"ר גב' יעל אנדורן : זה יכול ליצור אסקלציה, נכון?

השופט איתן אורנשטיין : זה נכון, ובגלל זה אני אומר -

פרופ' שמואל האוזר : אי אפשר להגיד שאני לא עקבי.

השופט איתן אורנשטיין : בגלל זה אל תתנו למישהו למנות מנדטורית, לא

ממנים מיד, זאת אומרת בזהירות, לפעמים כשמגישים בקשות, אנחנו

קוראים - בוא נעשה רגע שיקול, כי לפעמים זה ONE WAY, זה אי

אפשר אחר כך לקחת את זה חזרה, תהיו זהירים, אולי ניתן עוד זמן?

אז לפעמים מבקשים עוד אורכה באמת, באים מבקשים, רגע, תן עוד

אורכה, נראה אם מסתדר, לפעמים זה מסתדר. שבוע שעבר קיבלתי

איזה שהוא תיק, הסתדרנו, נגמר העניין בשלום.

מר דודו זקן : אתה התייחסת לדברים שבטיוטא, יש דברים שאתה

מצפה לראות בטיוטא או -

השופט איתן אורנשטיין : אז אמרתי מה אני חושב.

היו"ר גב' יעל אנדורן : בדוח הסופי,

השופט איתן אורנשטיין : שאלה למשל האם אפשר לכפות הסדר נושים? אני

הייתי שמח אם אני לא צריך להמציא את התורה. האם לא צריך לחייב גם נושים פיננסיים בחלק מהעלויות, נושים מובטחים, גם זה מה לעשות לתרום למאמץ המלחמתי? היום הם יוצאים נקיים נושים מובטחים.

אתה עושה לי ככה, בסדר, אני מבין שהבנקים יבואו ויגידו רגע,

פרופ' יוג'ין קנדל : זה רק יעלה את העלות של החוב.

השופט איתן אורנשטיין : לא יודע, יכול להיות שזה יהיה במסגרת האשראי,

אבל כל העם, כל המחזיקים הגברת מחדרה והאדון מגבעתיים, אני רק אומר לכם התייחסות, אני לא אומר שצריך להיות, אני אומר לשקול, אני סומך עליכם. אני הייתי מאוד שמח אם הייתה בכל זאת איזה היו נותנים לנו אבני דרך יותר מגובות, לחדלות פירעון, מבחינה זאת של האם לפי שיטת היוון תזרים המזומנים, האם זאת, יש שם דעות חלוקות, יש פסיקה לא סגור, האם לא להמליץ על זה, לאמץ את זה כאחד הקריטריונים לחדלות לפירעון, או הקריטריון לפסק דין עצמן לפסיקה שמדברת על זה, גם זה אולי יש מקום להתייחס.

תראו, הרי כשאתה מגיע לשלב הזה, אז בית המשפט מה עושה? לוקח את הכול, לוקח החל ממעלות, מהדירוג והדוחות ואזהרות רווח ואי תשלום, שורה של -

היו"ר גב' יעל אנדורן : תודה רבה לשופט איתן אורנשטיין.

עו"ד דוד חודק : מה שאנחנו רצינו להדגיש, רציתי לחדד דבר, שהגוף

המייצג בעצם לכאורה זה תוספת של גורם של ספקן לתהליך אבל היתרון שלו שהוא בעצם מיתר את כל האינטראקציה עם הנאמנים, עם הנציגויות, עם היועצים שלהם שזה המספר הכבד שיושב ובמובן זה הוא יכול להגיע לגבש הסדר או הצעת הסדר בתוך זמן קצר מאוד, להבדיל מהתהליך או האינטראקציה וכל הדברים שאמרתי קודם וזה לוקח הרבה זמן והרבה עלויות. אז זה המשחק.

עכשיו, אני רוצה לעבור לסופר טרסטי שאני אומר זה סוג של גניבת רעיון מועדת חודק שזה הוצג שם אגב.

פה זה רעיון שהוא בעצם רעיון שלמדנו אותו מארצות הברית, נפגשתי עם אנשי אקדמיה, ופה אתה בא ואומר בוא נאפשר סדרות ולא חייבות להיות כל סדרות לאגרות חוב, אבל סדרה שבה אין נאמן אלא יש סופר נאמן פעם קראנו לו נאמן על, אני מעדיף לקרוא לו נאמן מנהל, כדי לבטא מה הוא עושה.

אני אומר הנאמן הזה הסופר, הוא בעצם לא צריך הסכמות מבעלי אגרות החוב על כלום, אני מפשט את זה, אני תיכף אחריג את זה לדבר קטן אחד, זאת אומרת הוא בעל החברה, הוא רשאי, החברה רוצה לשנות קובנטט ולהעלות את הריבית לתקופה, הוא רשאי לעשות את זה, הוא לא צריך לשאול אף אחד.

החברה רוצה להסיר שיעבוד מדבר אחד ולהעביר אותו לדבר אחר, בהינתן שהוא חושב שזה לא משנה לרעה את מצב הנושים, הוא רשאי לאשר את זה, לא הולך לאסיפות, לא לנאמנים לא לאף אחד, זה סוג של נאמן, נאמן מנהל שיש לו כמובן, זה צריך להיות אחד עם יכולות, לאו דווקא עורך דין זה יותר אנשי מימון וכלכלה לדעתי, או חשבונטורים מאשר עורכי דין. אבל זה גורם שבעצם יכול לעשות כל דבר עם החברה בשקט, בחשאי יש את היתרון של החשאי, כל דבר יכול לעשות.

עכשיו אמרנו אם הוא הולך לעשות דברים ברמה כמו ויתור על קרן, כמובן בתמורה למשהו אחר, או ויתור על ריבית או הנמכת ריבית או כל מיני דברים שיש בהם בעיה, אז הוא גם רשאי לעשות את זה עם החברה אבל הוא צריך לפרסם את זה, שזה יכנס לתוקף בעוד 14 או 30 יום לא משנה, ואז מי שרוצה שילך לבית משפט להתנגד. הוא לא פותח הליך עבור כולם כשפותחים הליך יש אנשים שקל להם להצטרף אליו, מי שרוצה שיפתח הליך בבית משפט, בתור נושה שיגיד אני מתנגד ומבקש לעכב את הכניסה האוטומטית של ההסדר הזה.

עכשיו זה דבר -

פרופ' יוג'ין קנדל : ואז מה קורה בבית משפט?

עו"ד דוד חודק : עכשיו בית משפט, בית משפט יצטרך להחליט אם ההסדר הוא הוגן או לא הוגן, הנושה יבוא ויגיד הוא לא הוגן ומן הסתם החברה תגיד שהוא הוגן, הנאמן המנהל יגיד שהוא הוגן ויסביר את עצמו ובית משפט צריך להכריע.

פרופ' יוג'ין קנדל : לא, אבל אם הוא למשל פוסל את ההסדר הזה, אז צריך הסדר אחר, מי יעשה הסדר אחר, אותו אחד?

עו"ד דוד חודק : בית משפט ייתן הערות, יסביר זה לא, זה כן, אז הוא יפעל לפי הוראות בית המשפט או בית המשפט יגיד לכו החוצה, תגיעו לפשרה, אין לי רצון להתעסק בזה. יגיעו לפשרה יאשרו אותה.

גב' דורית סלינגר : איך זה מתיישב אבל עם ההמלצה הקודמת שלכם?

עו"ד דוד חודק : בגורם הזה פה לא צריך אף אחד, זה מין דבר fire

and forget, את לא צריכה אף גורם.

גב' דורית סלינגר : מה זאת אומרת?

עו"ד דוד חודק : כי עכשיו מי שירצה יצטרף לסדרה כזאת, מי שלא

מאמין בגישה הזאת ילך לסדרות אחרות. אני אומר שהיו גם בשוק שני מסלולי נאמנים, נאמן פסיבי, זה הנאמן שלנו, אנחנו מבינים שהוא נאמן פסיבי, על אף שהרשות רוצה לעודד אותו להיות אקטיבי, אבל הוא פסיבי. ויהיה נאמן אקטיבי, הנאמן המנהל שזה יהיה בסדרות מסוימות. עכשיו יכול להיות שיש חברות שזה מתאים להם, סתם, חברות טכנולוגיות, חברות במצבים לא כל כך קובעים, שלוקחות סיכונים גבוהים, יכול להיות שנאמן מהסוג הזה מתאים יותר בעיני מכיוון שחברות כאלה צריכות הרבה שינויים, הרבה קשיים, יש הרבה דברים לפתור, כל פעם ללכת לנאמן, לסדרות -

גב' דורית סלינגר : זה בחירה של החברה.

עו"ד דוד חודק : זה בחירה של החברה ואז רשמנו שם גם התייחסנו לנושא הזה. עכשיו תזכרו שאנחנו אומרים בחירה של החברה, החברה באה לראות - בסוף המוסדיים קונים שמונים אחוז מהסחורה בערך.

גב' דורית סלינגר : הצעה של החברה.

עו"ד דוד חודק : הצעה של החברה, בדיוק ואז אם ההצעה טובה מה טוב, אם היא לא טובה, אז החברה תצטרך להחליף אותה, תיכף לא יכנסו לסדרה או יגידו בסדר, ריבית עוד שני אחוז.

פרופ' יוג'ין קנדל : אבל זה איכות שלו, אתה מדבר על איכות שלו,

עו"ד דוד חודק : כן,

פרופ' יוג'ין קנדל : אבל ה-loyalty שלו הוא תמיד יהיה לחברות ככלל, כי אם הוא יעשה צרות לחברה, חברות הבאות לא יבחרו אותו, יש לך בעיה בעצם הבחירה כמו עם הנאמן.

עו"ד דוד חודק : זה נכון, אבל מצד שני אם הוא יעשה צרות לחברות, צרות טובות, לא אחד שסתם מרושע, אז אני חושב שהמוסדיים ידחפו

שהוא יתמנה.

פרופ' יוג'ין קנדל : אבל איך אתה יכול, אתה יכול לא לקנות, אתה לא

יכול לדחוף.

עו"ד דוד חודק : אבל זה המון, הלא לקנות הזה זה כוח אדיר, בעיני.

תשמע, השוק הזה מרוכז בחמישה שישה מוסדיים, אם אתה שואל אותי, שזה שאלה אחרת לא לוועדה הזאת, אבל שישה מוסדיים האלה אם אתה מכיר אמרו פעם מה זה מיטת סדום, על שבאפס הרגו איש, שואל איך אפשר עם האף להרוג איש, הוא שואל מה דעתך על מוישלה ואתה עושה -

אז לכן אני חושב שזה מאוזן בסופו של דבר. זה הרעיון, עכשיו אני חושב שצריכים להיות שני מסלולים והשוק צריך לבחור או המסלול הזה או את המסלול הזה וזה לא נותן לחברות כוח יותר מאשר יש להם היום לדעתי.

פרופ' יוג'ין קנדל : אבל זה מה שאנחנו ניסינו לבנות, דווקא מה שיש

להם היום אנחנו חשבנו שזה לא טוב, עם הנאמנים.

עו"ד דוד חודק : שזה כוח יתר?

פרופ' יוג'ין קנדל : שנאמן בסופו של דבר לא רוצה להסתבך עם חברות,

כי אז החברות לא יבחרו אותו. הוא גוזר את כל הפרנסה שלו מעצם

זה שהחברה הבת צריכה לבחור אותו. זאת אומרת זה ה-

עו"ד דוד חודק : אני לא חושב שזה, יכול להיות, אני אולי ככה העידו

כאן או התרשמתם, אני דווקא חושב שזה יותר מאוזן ממה שאתה חושב, בשוק, כי נאמן שמחניף לחברות ולא עושה את עבודתו, אז המוסדיים לא ייקחו אותו והמוסדיים בעסק הזה לא כל כך צמחוניים לפי תחושתי ואם הם צמחוניים אז צריך לעודד אותם להיות יותר אגרסיביים בנקודה הזאת.

היו"ר גב' יעל אנדורן : זה יהיה בעיניכם מסלול שייבחר בעת - אפשר יהיה

לנסוע בו, אבל מי שמחליט זה יהיה מסלול אלטרנטיבי למעשה.

עו"ד דוד חודק : אלטרנטיבי לנאמן הפסיבי. כן, עכשיו פה זה מאוד

מקל על החיים מהרבה מאוד בחינות, כי למשל -

היו"ר גב' יעל אנדורן : מן הסתם האג"ח האלה יהיה להם ריבית יותר

נמוכה. גבוהה למה?

עו"ד דוד חודק : לא, אני לא אמרתי גבוהה נמוכה, דודו אומר גבוהה,

אני אומר -

מר דודו זקן : כי אתה אמרת, אני מפרש את מה שאמרת לגבי זה

שזה יהיה חברות שמן הסתם צפוי שיהיה בעיות.

עו"ד דוד חודק : אז היא גבוהה בגלל מצב החברה לא בגלל הסדר

הנאמנות.

היו"ר גב' יעל אנדורן : לכאורה זה נותן -

עו"ד דוד חודק : להיפך, היא תהיה יותר נמוכה מהאלטרנטיבה,

היו"ר גב' יעל אנדורן : כן, זה מה שאני חושבת,

עו"ד דוד חודק : של חברה בקשיים,

גב' דורית סלינגר : אתה יכול להתערב,

עו"ד דוד חודק : כי יש כאן נאמן כזה, שהוא כמו בנקאי בעצם.

היו"ר גב' יעל אנדורן : לא, אני אומרת בחברה נתונה, זה אמור להיות

מסלול יותר זול.

מר דודו זקן : ממנים מראש?

עו"ד דוד חודק : החברה ממליצה,

מר דודו זקן : ממליצה מראש,

פרופ' יוג'ין קנדל : כן,

עו"ד דוד חודק : המוסדיים מאשרים,

מר דודו זקן : אף אחד לא מלווה, כל מי שמלווה אני מניח שהוא

מצפה לקבל את הכסף,

עו"ד דוד חודק : את הקרן בחזרה,

מר דודו זקן : לפחות,

עו"ד דוד חודק : זה ציפייה ראויה,

מר דודו זקן : כן,

פרופ' יוג'ין קנדל : סבירה בוא נגיד,

מר דודו זקן : אז בשלב ההנפקה, זה מה ששאלת, הריבית,

היו"ר גב' יעל אנדורן : לא, אני אומרת שבהינתן שתי חברות, חברה זהה,

המסלול הזה אמור להיות מסלול עם ריבית קצת יותר נמוכה, כי פה

יש התארגנות יותר מהירה ובהליך של הסדר, זה יותר -

פרופ' יוג'ין קנדל : לא, אבל יש פה יותר סיכון, כי אתה לא יודע מה

הוא יחליט לך. זאת אומרת זה משהו ש-

עו"ד דוד חודק : כן אבל תראו, אני אומר מי שמשקיע באגרות חוב,

לא באמת חושב שבתור נושה הוא יכול להשפיע על דרך ההתנהלות

של החברה, הוא יכול להשפיע במצבי קיצון. עכשיו פה במצב קיצון

הזה-

היו"ר גב' יעל אנדורן : יותר קל,

עו"ד דוד חודק : אתה צודק, אני מוריד לו את ההשפעה, אבל זה לא

דרמטי, בעיני, אם יש שם איש מקצוע טוב ואדם אחראי שרוצה

שיקחו אותו עוד פעם,

פרופ' יוג'ין קנדל : שיכול בשקט,

היו"ר גב' יעל אנדרון : השאלה איך הוא תופס שהוא יתנהל בעת החוב,

בסדר, זה יש פה המון -

עו"ד דוד חודק : אני אגיד לכם מה שאני רואה, אני רואה שחובת

הנאמנות שלו -

היו"ר גב' יעל אנדרון : ביחס לאיך שהם תופסים את עצמם.

עו"ד דוד חודק : חובת הנאמנות שלו לנושים, אין שאלה בכלל, הוא

לא יועץ של החברה, חובת הנאמנות שלו על פי חוק ניירות ערך כמו

שהיא היום, תהיה כלפי הנושים.

היו"ר גב' יעל אנדרון : או.קיי,

עו"ד דוד חודק : זה אין שאלה בכלל.

אחד המשתתפים : יש לי רק שאלה, אני לא כל כך מבין איך זה

יעבוד, הרי אם אתה לא מכניס את כל הסדרות תחת אותו בן אדם,

ויש איזה שהיא בעיה עם החברה, מה זה יעזור לו שהוא יגיע להסדר

כאשר שאר הסדרות הם לא תחת זה והם צריכות ללכת. אז אין

חשאיות, אין כלום.

עו"ד דוד חודק : לא, קודם כל הרבה פעמים יש דברים שמול סדרה

ספציפית. אז אם החברה יש לה בעיה מול סדרה ספציפית זה פותר

עוזר מאוד.

פרופ' יוג'ין קנדל : אבל אם חברה עושה הסדר חוב עם סדרה ספציפית,

היא צריכה להודיע לסדרות אחרות.

עו"ד דוד חודק : בסדר, אז היא סוגרת את העניין ומוציאה דוח

מיידי שאנחנו פה למשל דחינו את הטיעון של הקובנטט בשנה והעלינו

לתקופה הזאת את הריבית בככה וככה,

פרופ' יוג'ין קנדל : ולסדרות אחרות לא יהיה סטנדינג בבית משפט להתנגד לזה.

עו"ד דוד חודק : יכול להיות שכן, אם מישהו חושב שיש לו בעיה, אז הוא ילך לבית משפט, אבל לא, מה שאני מפשט פה זה פשוט את האינטראקציה, החברה והסידרה.

פרופ' יוג'ין קנדל : זה אני מבין, אבל אם כבר אז בוא נפשט את זה לכולם.

עו"ד דוד חודק : אז אני אומר יהיו סדרות כאלו ויהיו סדרות כאלו, כי לא כולם יסכימו לסדרה כזאת שהנאמן הסופר נאמן הוא זה שקובע, יגידו לא, יש בעיה תבוא אלינו.

פרופ' יוג'ין קנדל : לא, יש בית משפט אתה יכול לעצור אותו.

עו"ד דוד חודק : בסדר, אבל זה סוג של איזונים, אני חושב שזה מסלול ששווה לשקול אותו כאלטרנטיבה, לעשות אותו בקטן ואני חושב שהוא יכול לעזור לכל מיני סוגי חברות. הוא יכול לעזור לחברות שהם יותר קשות לניהול ושהם צריכות אינטראקציות יותר טובות-

פרופ' יוג'ין קנדל : אין לי בעיה עם הטענה הזאת, אני רק אומר אם חברה בוחרת את זה, אז שכל הסדרות שלה יהיו ככה.

גב' דורית סלינגר : גם לי נראה סביר.

עו"ד דוד חודק : לאו דווקא, זאת אומרת -

גב' דורית סלינגר : הרי הטענה שלך היא הטענה שזאת חברה שהיא יותר קשה, שיותר סביר שתגיע, אז לא יכול להיות שהיא תגיע רק בסדרה אחת, היא תגיע בכל הסדרות.

עו"ד דוד חודק : כן, אבל יכול להיות שהייתה לה תקופה טובה והיא

גייסה בסדרות כאלה, עכשיו היא בתקופה פחות טובה, אני לא יודע, אני אומר השוק בסוף יותר חכם מכולנו כנראה, ואם נציע לשוק שתי אלטרנטיבות, שאין בהן כשל אינהרנטי, שהשוק יבחר. יכול להיות שיהיו, שדווקא החברות קלות, ירצו כזה דבר, חברות שהכול בסדר אצלם אני מתכוון, ירצו את זה, תגידו אם יהיה לנו פעם איזה בעיה, אני לא חושב שצריך ללכת לכל בעלי אגרות החוב ויש שם איזה אוסף של ריטייל מרקט מתהלמים יתחילו לעשות עלי לחץ וזה, אני לא יודע למה זה מתאים עד הסוף.

פרופ' יוג'ין קנדל : מבחינת החברה זה מאוד טוב, מבחינת החברה יש לה פרטנר -

עו"ד דוד חודק : אני חושב שכן, אגב זה טוב כי יש לה פרטנר, זה לא בהכרח ייתן לה הסדרים קלים, כי הוא לא-

פרופ' יוג'ין קנדל : אני לא מדבר הסדרים קלים אבל זה הוא לפחות זה לא יהיה בעיתון כל יום.

עו"ד דוד חודק : אני מסכים,

גב' יעל וייס : בעצם אם אני מבינה נכון ההבדל בין זה לבין הגוף המייצג, יכול להיות שגם גוף מייצג יהיה יותר - -

עו"ד דוד חודק : המייצג הוא כבר לכולם.

לגבי הסופר טרסטי, אני חושב שזה מוצר חדש, ועדה כמוכם יכולה בהחלט להציע אותו, זה מחייב חקיקה, בחוק ניירות ערך שמסדירה את נושא הנאמנויות ואני חושב שאין פה דאון סייד לדעתי בהינתן שגם אפשר להחליף את הסופר טרסטי, הוא לא יושב שם לעולם ועד, אפשר להחליף אותו, ואני חושב שזה מסלול יפה, אגב שאני שאלתי את אחד מהפרופסורים, פרופסור מאוניברסיטת תל אביב שכחתי את שמו כרגע, היו שם שלושה פרופסורים למימון ושני משפטנים, אלו

שהגו את הרעיון הזה. שאלתי אותו אם זה עובד בארצות הברית, הוא אמר לי לא. שאלתי אותו הרעיון הזה של הסופר טרסטי, שאלתי אותו למה, הרי אתם כתבתם אותו באנגלית לקהילה של שוק ההון האמריקאי, אז הוא ניסה להסביר לי שהוא חושב שזה בגלל שבצי'פטר 11 האמריקאי הדירקטוריון וההנהלה נשארים, בניגוד חלקי למה שיש אצלנו ובגלל שההנהלה אז השולחן העגול של החברות לא כל כך רצה לדחוף את זה, כי הוא רצה להשאיר את הנאמנים הרגילים שהם די חלשים בצי'פטר 11 אפשר לנהל איתם משא ומתן אגרסיבי יותר מאשר נאמנים מהסוג הזה. זאת הייתה דעתו, אבל סתם אני מוסר את זה בשביל הרקע.

לדעתי דבר ששווה ללכת עליו ובזה אני סיימתי. אני אשלח לך את המאמר, עמיהוד, הניוד הוא בתל אביב, נכון? אבל הוא יושב בתל אביב, אז עמיהוד,

מר בן ליפט : שמי בן ליפט ואני אתייחס לחלק במסמך שלנו שמדבר על השלב הראשון והשלב השני.

כמו שכתבנו גם במסמך שלנו, אנחנו בסך הכול רואים יתרון גדול בהתנהלות במה שמציעה הועדה, של כניסה בשלב מוקדם. אנחנו גם רואים את זה בהרבה פסקי דין והרבה מקרים בפועל שכשמגיעים לבית משפט, בית משפט הרבה פעמים אומר לחברות הגעתם בזמן פציעות מה שנקרא וחבל שלא ידעתם לבוא דקה אחת לפני כן.

אנחנו חושבים שזה באמת נכון, יחד עם זאת אנחנו גם מכירים בקושי של חברה שנדרשת להיכנס כבר בשלב הראשון שעוד לפני שממש יש בעיות, אז יש איזה שהוא חשש מכדור שלג כזה, שאתה בא אומר שמע, אני עוד מגיע כשעוד הכול טוב, בוא נגיד זה רעיון יחסית חדש, השוק אני חושב עדיין לא מחונך להבין את היתרונות ולהגיד הנה, יש חברות שהן אחראיות ובאות בראשית בעיה, וכן עלול לראות

בזה כמשהו שלילי ואתה חושש מהכדור שלג הזה. לכן אנחנו חושבים, חשבנו שיש מקום להציע יותר תמריצים חיוביים לחברות כן לעשות את הצעד הזה וכן לאמץ את המתווה הזה שאתם מציעים פה היום ולהיכנס כבר בשלב הראשון.

התמריץ הראשון שדיברנו עליו, דוד דיבר עליו, חלק ממנו זה כמובן הגוף המייצג שמפשט תהליכים.

היו"ר גב' יעל אנדורן: אחד הדברים שהרבה משמיעים זה שאין יכולת באמת לשמור את זה בשקט, מה אתם אומרים על זה?

מר בן ליפט: נגיע לזה,

היו"ר גב' יעל אנדורן: או.קיי.

מר בן ליפט: ההמלצה הראשונה שאנחנו מציעים זה אותו מה

שנקרא הסדר חוב המצומצם, אנחנו מציעים שיהיה הסדר חוב שהוא מצומצם, שניתן לאשר אותו בבית משפט בלי צורך ללכת לאסיפות מחזיקי אגרות חוב, כשאת ההסדר המצומצם הזה, כשמו כן הוא, כלומר זה הסדר שכולל דחיית תשלומי קרן או ריבית, או דחיית עמידה בקובננטים לתקופה שלא עולה על 12 חודשים.

הרציונאל שעומד מאחורי ה-

היו"ר גב' יעל אנדורן: ללכת ל 350 בלי לעבור את האסיפות?

מר בן ליפט: בלי האסיפות וכשהנימוקים שלנו למה ללכת לצעד

הזה שהוא יחסית משהו שאנחנו לא מכירים היום והוא קצת חריג, זה א' אנחנו מדברים באמת על שלב ראשון שהוא שלב שנקרא לו ראשית בעיה או ראשית חשש, אנחנו מדברים פה על ויתור שאנחנו חושבים שהוא מינימאלי, כלומר אין פה תספורת, אין פה ויתורים יש פה לכל היותר דחייה וגם היא לתקופה מצומצמת, ההסדר הזה יצטרך, כדי שאפשר יהיה לעבור אותו במסלול הזה, הוא יצטרך

להיות נתמך גם על ידי אותו נציג הכנ"ר הנציג המיוחד וגם על ידי הגוף המייצג שאנחנו מדברים עליו ובסופו של דבר הוא כן יצטרך לקבל גם את אישור בית משפט, כלומר אנחנו לא מייתרים את בית משפט. אנחנו חושבים שאיפה שמתקיימים כל התנאים הללו -

היו"ר גב' יעל אנדורן : אבל הוא רק בכפיפה אחת עם הגוף המייצג? זה מה שזה אומר?

מר בן ליפט : הוא חי עם זה שגם נציג הנושים נתן לו את האישור, שאנחנו נציג הנושים, אנחנו מציעים את הגוף המייצג. כשמתקיימים כל התנאים הללו, אנחנו חושבים שאפשר ללכת להסדר המצומצם וחושבים שזה תמריץ חיובי לתת לחברות בואו תלכו תיכנסו בשלב הזה.

תמריץ נוסף שאנחנו מציעים כמו שאמרת, זה באמת סודיות ההליך, אנחנו חושבים שזה משהו עוד פעם, כמו שאמרנו, חברות יחששו להיכנס בשלב הראשון בגלל החשש מהכדור שלג הזה ולכן אנחנו חושבים שחלק מה- תמריץ נוסף שצריך להציע להם זה להציע להם את העיקרון של סודיות, סודיות ההליך הזה.

פרופ' יוג'ין קנדל : איך אתה מבטיח את זה?

מר בן ליפט : אני חושב שא' צריך לבוא ולהגיד, כלומר לבוא ולומר שההליך הזה ייחשב סודי, כלומר ההליך שאתה בונה או מתחיל את ההליך שאתה פונה לגוף המייצג, שאתה פונה לכנ"ר למנות את המנכ"ל המיוחד, אתה תוכל לשמור על זה בסודיות.

פרופ' שמואל האוזר : אתה אומר זה לא אירוע מהותי לעניין -

פרופ' יוג'ין קנדל : זה ברור אבל אנשים אומרים שגם אם אתה תגיד כל זה, עדיין זה ידלוף, אז אמרו אולי נלך לבית משפט ובית משפט ישים על זה צו איסור פרסום.

מר בן ליפט :

תראה, אנחנו לא רוצים להציע עקרונות קשיחים.

מה שאנחנו באים ואומרים, אני חושב שאת העיקרון של סודיות צריך למתוח ככל שניתן. ברור שיהיו מצבים ויתעוררו בעיות שלפעמים כמו שאנחנו רואים גם היום בנושא של, לדוגמא שיש עיכוב של סודיות על משא ומתן, הרעיון הוא עוד פעם לאפשר מתיחה ככל שניתן של הסודיות מתוך הבנה של הרגישות של המצב והרצון לתת איזה שהוא אינסנטיב חיובי עוד פעם במצבי קצה שאי אפשר למתוח את זה יותר, אז כמובן שאנחנו נצטרך לחשוף את זה, אבל עוד פעם, הרעיון הוא כן למתוח את העיקרון הזה, כמה שרק ניתן.

אחד המשתתפים :

אולי כדאי להגיד שלגוף המייצג יש יתרון

מאוד גדול לעיקרון הסודיות, לצמצם את כמות האנשים שמודעים בכלל לזה שהחברה נכנסה לתהליך לגוף אחד עם היועצים שלו ולא עכשיו כל הנציגויות, כל הנאמנים כל היועצים שלהם, שזה כבר יוצר מסה מאוד גדולה של גורמים בשוק שמודעים.

מר בן ליפט :

התמריץ הנוסף שאנחנו מציעים, זה היום בחוק

החברות יש אפשרות הסדר, נניח שאנחנו בשלב הראשון ואנחנו דווקא אמרנו גם בשלב הראשון יש לנו את ההסדר המצומצם, שאפשר לעבור אותו בלי אסיפות מחזיקים יש לנו את ההסדר שהוא לא מצומצם, או שלא עומד בתנאים שמניתי ואנחנו אומרים אז אנחנו הולכים לבית משפט.

יש אפשרות גם ואנחנו הולכים גם לאסיפות מחזיקים, במקרה הזה יכול להיות שאסיפות מחזיקים לא יאשרו את ההסדר ויש אפשרות היום בחוק החברות בתיקונים האחרונים שנעשו, יש את האפשרות עדיין גם אם הסדר לא קיבל אישור בכל האסיפות, ללכת לבית משפט ולבקש מה שבא מהדין האמריקאי, מה שנקרא בארצות הברית הקרם דאון, לבוא ולהגיד בהינתן תנאים מסוימים ובדגש על זה שההסדר

הוא הוגן וסביר, לבקש מבית משפט לאשר אותו, על אף שלא קיבל את הרוב הנדרש בכל האסיפות. מה שאנחנו מציעים כאן תמריץ נוסף, זה להפוך את נטל הראייה. כלומר הסדר שקיבל את אישור הגוף, כלומר נציג הכנ"ר והגוף המייצג גם אם הוא לא אושר באסיפות, חזקה שהוא הוגן וסביר, ולכן כרגע נטל הראייה יעבור אל הנושים להראות שהוא לא הוגן וסביר ולהצדיק את ההתנגדות שלהם אחרת בית משפט יוכל לאשר אותה.

פרופ' שמואל האוזר : זה שינוי דרמטי הדבר הזה.

מר בן ליפט : אלה ארבעת התמריצים החיוביים שאנחנו מציעים. ברשותכם שנייה אחת יש לנו שקף שמסדר את הדברים. אני מתחיל דווקא מהצד הזה, אנחנו בהליכי הסדר החוב בשלב הראשון, מסלול הסדר החוב המצומצם חשוב להגיד אולי, אנחנו מאחר והוא באמת יחסית חדש ומשהו שהוא לא סטנדרטי, אנחנו רואים המסלול הזה יחול רק על סדרות אגרות חוב שיונפקו מהיום מעתה ואילך, סדרות קיימות יוכלו לבחור את זה וולונטארית, כלומר אם הם יבחרו לאמץ את זה וולונטארית מה טוב, אם לא, הוא יחול רק על סדרות חדשות, זה מסלול הסדר חוב המצומצם, ניהול משא ומתן חשאי, משא ומתן שצלח יובא לאישור בית משפט ללא צורך באישור אסיפות, משא ומתן שנכשל יישאר חסוי, כפוף למה שאמרנו על הסודיות ועד כמה שאפשר -

פרופ' יוג'ין קנדל : זה שלב ראשון שלנו,

מר בן ליפט : זה בשלב הראשון,

עו"ד דוד חודק : כן,

מר בן ליפט : יכנסו להסדר החוב המצומצם, הסדר חוב שאינו

מצומצם, נניח שכולל איזה שהיא דחייה או הארכה שהיא מעבר ל 12

חודשים או מחיקת חוב, עוד פעם, המשא ומתן יהיה חשאי, משא ומתן שנכשל יישאר חסוי, משא ומתן שצלח, יובא לאישור אסיפות נושים, אם הנושים מאשרים את זה, זה יעבור את התהליך, אם הנושים מתנגדים להסדר החוב, לחברה יש זכות לפנות לבית משפט וחזקה שההסדר הוא הוגן וסביר, מה שאמרנו הרגע.

היו"ר גב' יעל אנדורן: מה שמפריד בין המצומצם ללא מצומצם, זה אחד שלא צריך לחזור לאסיפות נושים.

מר בן ליפט: נכון,

היו"ר גב' יעל אנדורן: ושתיים?

מר בן ליפט: לא, מה שמפריד, אני אומר היתרון פה -

היו"ר גב' יעל אנדורן: זה רק זה?

מר בן ליפט: כן, שאתה לא צריך את אסיפות המחזיקים, כן,

היו"ר גב' יעל אנדורן: ומראש אתה קובע מסלול שבו לא צריך את - אתה

קובע את המסלול הזה? זאת אומרת זה כתוב בשטר הנאמנות?

עו"ד דוד חודק: לא, זה בחוק,

מר בן ליפט: בחוק,

היו"ר גב' יעל אנדורן: לא, אז איך, אני עכשיו מנפיקה אגרת,

מר בן ליפט: נכון,

היו"ר גב' יעל אנדורן: אני חברה שמנפיקה אגרת, כבר יש לי סדרות ואני

מנפיקה סדרה חדשה. אז מי, איך בוחרים איזה מסלול ייבחר?

מר בן ליפט: לא, אנחנו אומרים,

עו"ד דוד חודק: אם זה יהיה בחוק, זה יחול על כל הסדרות החדשות

של החברות, אנחנו לא חושבים שאפשר להחיל את זה רטרואקטיבית,

לא ראוי ולא נכון.

מר בן ליפט : בשטר הנאמנות יהיה כתוב, אם אנחנו נרצה הסדר

חוב שהוא דחייה של עד 12 חודשים, נוכל לעשות את זה ללא אסיפות מחזיקים, הסדר שהוא מעבר ל 12 חודשים, כן יצטרך את אסיפות המחזיקים.

עו"ד דוד חודק : אבל יש עוד הבדל, זה ההבדל של החזקה,

היו"ר גב' יעל אנדרון : ברור, האחרון,

עו"ד דוד חודק : שהוא הבדל משמעותי,

היו"ר גב' יעל אנדרון : בצד שמאל למטה,

עו"ד דוד חודק : יחד עם הנציג של ההסדר ויחד עם הגוף המייצג,

היו"ר גב' יעל אנדרון : לתת הרבה יותר כוח לנציגות מאשר יש לה היום.

בכל אחד מהדרכים,

מר יוני מירון : מכניס בסל יותר משמעותי לשלב הראשון.

היו"ר גב' יעל אנדרון : אחד כי זה הולכים לבית משפט,

עו"ד דוד חודק : אחד כי הולכים בלי אסיפות והשני כי -

היו"ר גב' יעל אנדרון : ברור כי זה חזקה,

פרופ' יוג'ין קנדל : ואם יש סופר טרסטי כזה, אז צד ימין הוא אוטומטי

בכלל.

מר בן ליפט : נכון הסופר טרסטי, נכון,

עו"ד דוד חודק : נכון,

פרופ' יוג'ין קנדל : חלק מהצד שמאל,

מר בן ליפט : נכון,

עו"ד דוד חודק : אתה צודק, זה מסלול עוקף כזה.

היו"ר גב' יעל אנדורן : אז יש לי שאלה, אם היינו בעצם אתם פה מקטינים

את הכוח של המוסדיים עצמם, הבודדים לא אלה עם ה-

עו"ד דוד חודק : - בודד בסדרה,

מר בן ליפט : בנסיבות גם מאוד מאוד מרוככות אנחנו אומרים,

כן,

היו"ר גב' יעל אנדורן : בסדר, לא, אז אם הדרך להקטין את הכוח ואת זה,

היה דרך מינוי של בעל תפקיד, זה לא היה מגיע בצורה כזו או אחרת

לאותה תוצאה? זאת אומרת המסלולים האלה לא יכולים להתכתב

עם זה?

עו"ד דוד חודק : בעל תפקיד את מתכוונת זה שימונה בשם - אגרות

החוב?

פרופ' יוג'ין קנדל : סופר טרסטי או-

היו"ר גב' יעל אנדורן : לא משנה, זה בהמשך נקרא לו,

מר בן ליפט : תראי הגוף המייצג, מה שאנחנו אומרים, עדיין יכול

להיות משא ומתן עם גוף מייצג ובוא נגיד מה שאנחנו רואים היום

אתה עושה משא ומתן סביב השולחן ובסוף היום אתה מגיע אחר כך

לאסיפות, אתה כן צריך לעבור גם את האסיפות.

היו"ר גב' יעל אנדורן : הרי הלכה למעשה, בוא ניקח רגע את שלב אחד

אצלנו ונגיד רגע, אנחנו אמרנו החברה עכשיו מרגישה שהיא יש לה

איזה עננה בשמיים, היא פונה לכנ"ר מבקשת שימנו לה מישהו,

המישהו הזה הוא מישהו שהוא מרשימה שהיא על דעת הנושים, הוא

מביא הסדר, הוא צריך לעבור את הנושים ואז או שזה עובר את

הנושים או שכאילו לא היה. שההבדל בין אצלכם נגיד במסלול השני,

זה שאתם בעצם רוצים לתת לו מסלול יותר ירוק לאותו גורם.

עו"ד דוד חודק : לשלב גם גדול,

פרופ' יוג'ין קנדל : גם הימני,

היו"ר גב' יעל אנדורן : שניהם, שניהם,

פרופ' יוג'ין קנדל : גם הימני הוא -

היו"ר גב' יעל אנדורן : כל אחד בדרך אחרת, אחד הוא כאילו לא צריך

לחזור בכלל לנושים ובשני אם הוא חוזר ולא מסכים, אז יש לו חזקה

בבית משפט,

מר בן ליפט : נכון,

היו"ר גב' יעל אנדורן : שזה גם מחזק אותו, זאת אומרת זה בשניהם.

מר בן ליפט : צד שמאל זה הצד שאתם יותר מכירים מה שיש לנו

ה יום ובסוף הוספנו את הנושא של חזקת ההוגן וסביר -

היו"ר גב' יעל אנדורן : כן, ברור, לא אבל השאלה אם -

עו"ד דוד חודק : האם זה יכול להתלבש על בעל תפקיד?

היו"ר גב' יעל אנדורן : כן, זה השאלה,

פרופ' יוג'ין קנדל : כן זה מה שהם מניחים שיקרה.

היו"ר גב' יעל אנדורן : לא, אני שואלת, הוא לא מופיע פה.

פרופ' יוג'ין קנדל : לא, אבל אתם מניחים שיש פה בעל-

מר בן ליפט : אנחנו מניחים -

עו"ד דוד חודק : אנחנו מניחים שיש גוף מייצג מלכתחילה, בעל

תפקיד, אני יודע איך לקרוא לזה?

היו"ר גב' יעל אנדורן : אצלם -

פרופ' יוג'ין קנדל : לא משנה איך הוא נקרא,

עו"ד דוד חודק : איך הוא נקרא,

היו"ר גב' יעל אנדורן : ההבדל, אז אם אני מחדד את זה, ההבדל בין מה

שאתם מציעים לבין מה שיש במסקנות הביניים, שאותו כאילו בעל

תפקיד, גוף מייצג whatever אצלכם הוא ממונה בראשית התהליך-

עו"ד דוד חודק : מראש,

היו"ר גב' יעל אנדורן : על ידי החברה, ואצלנו הוא הפונים אליו אל אותה

רשימה עלומה, לא חשוב,

עו"ד דוד חודק : בעת צרה,

היו"ר גב' יעל אנדורן : רק כאשר יש, עוד אין ממש צרה, אבל שרוצים זה,

זה ה- זאת אומרת למעט שתי ההבחנות האלה, זה ההבחנה

המרכזית?

עו"ד דוד חודק : אני אגיד לך גם יש בעיה בעצם הפנייה, נניח שיש

עננה,

היו"ר גב' יעל אנדורן : מי מחליט,

עו"ד דוד חודק : מי מחליט, כי הוא מייצג את בעלי האג"ח, אז

החברה תחליט מי ייצג את בעלי האג"ח? כאילו יש פה -

היו"ר גב' יעל אנדורן : אז לא, אנחנו התלבטנו בזה, אז אם נגיד מראש,

נגיד את אותה רשימה,

עו"ד דוד חודק : מינוי, כן,

היו"ר גב' יעל אנדורן : היינו יודעים את השם שלו מראש,

מר בן ליפט : אבל כרגע, אנחנו אמרנו שהאיש שלכם הוא אמור

לשמור על האובייקטיביות שלו כגורם המתווך בין החברה -

היו"ר גב' יעל אנדורן : הוא לא מתווד, גם אצלנו, זה מה שחידדנו, הוא גם אצלנו הוא לא אמור להיות מתווד הוגן. הוא אמור בסוף כשיש איזה בעיה, להביא את ההסדר שמייצג את כלל הנושים, להצבעה. הוא צריך לקבל את הלגיטימציה דווקא של הנושים כי בדיוק ראינו לנגד עינינו, לכן דווקא זה מתכתב עם מה שאמרנו, ראינו לנגד עינינו שמישהו אחד שרואה את כל התמונה יש יותר סיכוי שהוא יביא הסדר שגם אם הוא לא אופטימאלי עבור נושה ספציפי, הוא אופטימאלי עבור החברה והנושים, כל אחד, זה מה שראינו, לכן זה כן מסתדר עם זה, זה לא -

מר בן ליפט : אני חושב שיתרון נוסף -

עו"ד דוד חודק : הוא יכול ללכת במשולב,

היו"ר גב' יעל אנדורן : זה מאותה לוגיקה,

עו"ד דוד חודק : כן, זה הולך בדבר דומה, אם כי אנחנו חיפשנו בעיה רק לנושים המרובים המיוצגים בסדרות אגרות חוב.

היו"ר גב' יעל אנדורן : לאג"חים, זה ההבדל,

עו"ד דוד חודק : אני לא חושב שצריך לדאוג לבנקים בהקשר הזה או לנושים פרטיים אחרים, אלו יודעים לדאוג לעצמם בעיני.

היו"ר גב' יעל אנדורן : או.קיי, בסדר הבנתי,

מר בן ליפט : היתרון בלשמר את הנציג הכנ"ר כמי שהוא בין החברה לבין - כלומר לא להפוך אותו לגוף המייצג הוא העובדה שגם הוא יכול לייתר בעצם את המומחה מטעם בית משפט.

היו"ר גב' יעל אנדורן : נכון,

מר בן ליפט : יש לו גם את המומחה, אם את שומרת על הגוף הזה, אז אחת מההמלצות שלנו גם היא לא שיהיה גם מומחה מטעם בית

משפט-

היו"ר גב' יעל אנדורן: ברור,

מר בן ליפט: וגם את נציג הכנ"ר אלא לאחד את הפונקציות הללו.

היו"ר גב' יעל אנדורן: אנחנו רוצים פונקציית על שיש לה היא מייצגת את בעלי האג"ח כקולקטיב, היא רואה את האינטרסים של כל החוב האגחי ואומרת למי שמביא את זה, שיש לו בסוף גם את הכוח להעביר את זה, זה הלוגיקה שאתם באים.

מר בן ליפט: נכון,

עו"ד דוד חודק: כאשר בעל תפקיד שאתם הצעתם, הוא מסתכל על כל הנושים לפי ההגדרה וזה טוב.

היו"ר גב' יעל אנדורן: חשבנו על זה, התלבטנו על זה,

עו"ד דוד חודק: בעינינו זה טוב, כי אחד מייצג את כל הנושים, אחד מייצג רק את סדרות אגרות החוב, ולכן אמרנו אפשר לפעמים ללכת לבית משפט בלי לעבור דרך אסיפת הנושים כי מה כבר הנושים יכולים לחדד, בעלי האג"ח אני מתכוון.

היו"ר גב' יעל אנדורן: הבנתי, לא וזה שנתנו לו את המנדט בתחילת הדרך אז בעצם חסכו את הצורך, אי אפשר לפגוע בזכויות שלהם בלי שזה ידוע מראש שהזכויות שלהם הם -

מר בן ליפט: נכון,

היו"ר גב' יעל אנדורן: כי אחרת אתה עושה את זה בדיעבד,

מר בן ליפט: נכון,

היו"ר גב' יעל אנדורן: ברור, הבנתי או.קיי.

מר בן ליפט :

הנושא השני ובאמת השלב השני, בשלב השני אנחנו

עוד פעם אנחנו חושבים שזה שלב חשוב אבל גם לנו יש לנו אני חושב מספר התאמות שאנחנו רוצים להציע, כמו שהשלב השני חשוב, חשוב שהשלב השני יהיה באמת שלב שאפשר לעשות בו, לסובב את האוניה ולהתחיל להפליג לחוף מבטחים ולא שהוא יהיה שלב ביניים בדרך לשלב השלישי.

לכן מה שאנחנו הצענו שחברה שנכנסת לשלב השני קודם כל הצענו לתת בדומה לפרק 11 לתת לחברה איזה שהיא תקופת גרייס שבה יש לה בלעדיות בהכנת תוכנית והצגת תוכנית, ובתקופת גרייס הזו גם המגבלות שיוטלו עליה יהיו מאוד מצומצמות.

כשאנחנו מתייחסים למגבלות מצומצמות, אנחנו אומרים רק מגבלות על חלוקת דיבידנד, עכשיו תקופת גרייס הזו אנחנו מציעים תקופה של 90 ימים לגיבוש תוכנית הסדר ו 90 ימים נוספים לאישור תוכנית ההסדר, עוד פעם בתקופה הזאת יש לה בלעדיות להציג את התוכנית, זה גם קובע סד זמנים, זה נותן תמריץ לכולם לפעול במהירות וביעילות.

היו"ר גב' יעל אנדורן : זה לא מאיין את שלב אחד?

מר דודו זקן : אתה מחלק את שלב שתיים לשניים.

מר בן ליפט : אני אומר יש לך תשעים יום, נכון אני לא רוצה

להגיד לו יש לך 180 ימים.

מר דודו זקן : אתה אומר שיש קובננט, יש 180, יש 180,

מר בן ליפט : יש לך 90 ימים לגבי תוכנית הסדר, ועוד 90 ימים

לאשר אותה. לא שמישהו ישב על ה 180 ימים וביום ה 170 יגיש תוכנית ואז יבוא ויגיד אה הנה עכשיו, אז לא,

פרופ' יוג'ין קנדל : בסך הכול זה קונספט של קובננט, הקובננט אומר

אם זה - -

מר בן ליפט : לא, זה לא רק שינוי של קובנט,

פרופ' יוג'ין קנדל : זה חלק -

מר בן ליפט : כן, נכון,

מר אנחנו דוחים את הכניסה -

פרופ' יוג'ין קנדל : לא, זה לא דוחים זה חלק מהקובנט, הרי לא

הגדרנו מה הוא, אתה יכול להגיד תשמע, כשזה קורה, פלוס תשעים יום, זה הקובנט.

מר בן ליפט : יכול להיות, אנחנו רצינו פה לבוא ולהגיד, אנחנו כן

היה חשוב לנו לתת את התקופת גרייס הזו, למצוא איזה שהוא-

עו"ד דוד חודק : זה כתוב בקובנט ואם אתה עושה טריגר, ועוד 90

יום צריך לקרות זה ובעוד 90 יום צריך לקרות זה.

מר בן ליפט : נכון, נכון,

היו"ר גב' יעל אנדורן : אבל למה שחברה תבחר את האופציה הראשונה,

אם אתה נותן -

מר בן ליפט : מה זה האופציה הראשונה?

היו"ר גב' יעל אנדורן : האופציה הראשונה היא לבוא ביוזמתה וליזום איזה

שהיא תוכנית הסדר, אם אתה נותן לה לעשות את התוכנית הזאת בשלב שתיים, זאת אומרת זה מאיין את שלב אחד.

מר בן ליפט : תראי בשלב שתיים אתה כבר נכנס לעולם, אני חושב

שככל שחברה מחכה יותר, אתה לוקח את הסיכון כמו שגם אתם יודעים שבשלב מסוים אתה לא תוכל לעצור את הכדור הזה.

היו"ר גב' יעל אנדורן : אתה זה מי, החברה?

מר בן ליפט : החברה, אני חושב שבעולם שאתם מציעים המתווה,

אני חושב, נכון שאני נותן ערבות -

היו"ר גב' יעל אנדורן : אז אתה - את אחד,

מר בן ליפט : אני אומר לך בשלב שתיים יש לך איזה שהיא

תקופת גרייס, אבל עדיין אתה לא רוצה להגיע לשלב שתיים, כי בשלב שתיים אם לא תצליח לדוגמא לגבש תוכנית הסדר, אתה מהר מאוד כבר נדחס לעולם של מגבלות, של מגבלות על הפעילות שלך, אני לא חושב ששלב שתיים מיותר את שלב אחד. שלב אחד יש לך יותר חופש פעולה וגם אני אומר בשלב אחד אנחנו מציעים לדוגמא את ההסדר חוב המצומצם, אנחנו אומרים למישהו שמע, אם לא פעלת בשלב אחד והגעת לשלב שתיים, כלומר שיש את אותו קובנט, ההסדר המצומצם כבר איבדת אותו, הוא לא על השולחן, אז אני חושב שזה בדיוק מה שניסינו להגיד מקודם, נתנו תמריצים חיוביים בשלב הראשון, כדי שהוא לא יאתר את שלב שתיים, אני אומר אבל כשמגיעים לשלב שתיים, גם כן חשוב גם שלב שתיים, לא להפוך אותו, אנחנו חשבנו להפוך אותו ליותר, אם לתת יותר כלים, הכלי הראשון שנתנו זה אותה תקופת גרייס של 90 ו 90 ימים עם מגבלה מצומצמת על דיבידנדים עם עוד פעם ניסיון לתת פה תוכנית.

פרופ' יוג'ין קנדל : זה לכולם, לא רק לאלה שפנו באחד.

מר בן ליפט : נכון, החלק השני בא ואומר אם וככל שלא הצלחת

לגבש תוכנית כזו מסיבה כזו ואחרת ואנחנו סיימנו את תקופת הגרייס, אתה עכשיו נכנס לעולם בדומה למה שאתם אומרים, לעולם של מגבלות. יחד עם זאת אנחנו פה גם כן חשבנו שצריך מעט לבצע התאמות. כמו שרשות ניירות ערך כתבה, אנחנו מסכימים עם העמדה שלהם, לדעתנו משקיף לעניות דעתנו יהיה גורם משתק, אנחנו חושבים שמה שמציעים היום החקיקה הקיימת דיני ניירות ערך, דיני

חברות, אנחנו חושבים שדי בכך, אנחנו חוששים, לא חוששים אבל חושבים שמסקיף כמו שהרשות פרטה בהרחבה היא גורם משתק.

אנחנו חושבים שגם הגבלה על הוצאות החברה מניסיונו וממה שאנחנו רואים בהסדרים בפועל, אנחנו חושבים שזה דבר שמאוד קשה לעשות, צריך להבין שלחברה יש כל ההוצאות, רוב הוצאות הנהלה וכלליות מעוגנות בהסכמים עם צדדים שלישיים, היכולת של חברה להגיד או.קיי, נכנסתי אני עכשיו רוצה לפתוח הסכמים ולשנות, היא לא, היא מצומצמת מאוד אם בכלל.

אנחנו חושבים שגם עסקאות במהלך העסקים הרגיל גם אם הן מהותיות, אנחנו לא רואים מקום להגביל אותם, אנחנו חושבים שזה בעצם לחם חוקה של חברה וביחוד בעיתות משבר, עסקאות כאלה צריך לאפשר אותם בלי מגבלות, עוד פעם בדגש על זה שאנחנו מדברים על עסקאות, במהלך העסקים הרגיל, זאת אומרת אם זה היה עסקאות בתנאי שוק, מהלך עסקים רגיל, לא רואים סיבה להגביל.

אנחנו כן מסכימים שיש פה מקום כן להגביל עסקאות מהותיות שלא במהלך העסקים הרגיל ועסקאות בעלי שליטה, שהמגבלה שאנחנו חשבנו עליה לדעתנו אם אנחנו ניתן איזה שהוא מישוהו שמדווחים לו על עסקאות כאלה, מניסיונו ממה שאנחנו רואים בפועל, אותו אם זה בדרך כלל נאמנים אומרים תשמעו, אנחנו לא רוצים את האחריות, תביאו תכנסו אסיפות ותתנו את זה לאסיפות להכריע. זה מעכב, זה פוגע, צדדים שלישיים שמבינים שלשם הם נכנסים, כלומר צד שרוצה להתקשר עם החברה שמבין שלשם זה עלול להגיע אומר לך לא תודה. לכן מה שאנחנו מציעים זה מנגנון שדומה למה שיש היום בתקנות ההקלות בעסקאות עם בעלי שליטה, כלומר אתה מוציא דוח שאתה עומק להתקשר בעסקה הזו ואתה אומר אם מישוהו רוצה

להתנגד, יש לו 14 ימים להתנגד, אנחנו אומרים אם יהיו מחזיקי אג"ח מחזיקים בחמישים אחוז בסדרה שיתנגדו, אז עסקה כזאת תצטרך באמת ללכת לבית משפט ונצטרך לשכנע שהיא באמת הוגנת וסבירה ושוב מגבלה על דיבידנד אנחנו כמובן גם בשלב הזה.

מר אודי מוריה : ההגבלות הן אחרי התקופה?

עו"ד דוד חודק : כן,

מר בן ליפט : בשלב השני אנחנו מציעים תקופת גרייס של 180

ימים שבה אין מגבלה למעט מגבלה על חלוקת דיבידנד ואם לא הצלחת לאשר את ההסדר בתוך או יצאת מתקופת הגרייס, שם יש מגבלות אבל -

מר אודי מוריה : כשאומרים מגבלה זה אומר איסור או מגבלה מה

שאתה מתכוון מגבלה.

מר בן ליפט : כשאני מדבר על מגבלות על עסקאות מהותיות,

שאינן במהלך עסקים רגיל ועסקאות עם בעלי שליטה, מה שאני אומר חברה תוציא דוח שהיא עומדת להתקשר בעסקה כזאתי והיא תציין שאם יוגשו התנגדויות, יש תקופה של 14 ימים להגיש התנגדויות ואם יוגשו התנגדויות על ידי מחזיקים ב 50% מהאג"ח, אנחנו נלך לבית משפט והוא שיחליט.

מר אודי מוריה : וחלוקת דיבידנד?

מר בן ליפט : חלוקת דיבידנד זה משהו שאנחנו מסכימים

שבתקופה הזאתי אנחנו באמת חושבים שאפשר להגביל. אנחנו חושבים -

היו"ר גב' יעל אנדרון : זאת אומרת שלב שתיים -

מר בן ליפט : נכון,

היו"ר גב' יעל אנדורן : אתם מקבלים א תזה שהוא צריך להיות קובנט עם

ההסכמים, אתם אומרים ONCE החברה לא עמדה בקובנטים צריך

לתת 180 יום שהיא צריכה להכין הסדר ולא ישתנה בעצם שום דבר

מהסטאטוס קוו הקיים.

מר בן ליפט : ולאשר אותו כן, אלא אם כן אנחנו מציינים

מגבלות על דיבידנדים,

היו"ר גב' יעל אנדורן : אבל 90 להכין ו 90 לאשר,

מר בן ליפט : כן,

היו"ר גב' יעל אנדורן : היה ואחרי 180 יום חזרנו לנקודה שבה אין הסדר,

אז יש מגבלות שאתה אומר הם לא מגבלות של משקיף או של

הוצאות-

מר בן ליפט : לא, לא של משקיף אמרנו, משקיף אנחנו -

היו"ר גב' יעל אנדורן : לא אמרתי לא מגבלה,

מר בן ליפט : אה סליחה,

היו"ר גב' יעל אנדורן : לא יהיה משקיף ולא יהיה הוצאות,

מר בן ליפט : נכון,

היו"ר גב' יעל אנדורן : כן יהיו הגבלות על -

מר בן ליפט : עסקאות חריגות ועסקאות בעלי שליטה.

היו"ר גב' יעל אנדורן : יעצרו הדיבידנדים ועסקאות -

מר דודו זקן : לא יאסרו הדיבידנדים עוד לפני עוד -

היו"ר גב' יעל אנדורן : לא, לא זה הכול אחרי ה 180,

מר דודו זקן : לא,

מר בן ליפט : לא, גם ב 180 דיבידנדים אנחנו מסכימים -

היו"ר גב' יעל אנדרון : גם ב 180, או.קיי.,

מר בן ליפט : דיבידנדים אנחנו מסכימים שזה -

היו"ר גב' יעל אנדרון : הדיבידנדים זה על הכול ומאה מאה שמונים אז

יהיה לנו כן הגבלה על עסקאות מהותיות.

מר בן ליפט : חריגות בבעלי שליטה, לא מהותיות, עסקאות

חריגות.

היו"ר גב' יעל אנדרון : מהותיות שלא בעסקים רגיל.

מר בן ליפט : נכון,

מר אודי מוריה : אם הבנתי אותך נכון גם ב 180 עסקאות עם בעלי

שליטה, תהיה הודעה מראש.

מר בן ליפט : לא ב 180 -

מר דודו זקן : ב 180 לא, רק דיבידנד,

היו"ר גב' יעל אנדרון : 180 דיבידנד,

מר בן ליפט : לתת לחברה את ה 180 ימים האלה, להתנהל -

היו"ר גב' יעל אנדרון : לעשות בעצמה או.קיי.,

פרופ' יוג'ין קנדל : זה אומר שהקובנט של פלוס 180 צריך להיות מאוד

מאוד מוגדר, זאת אומרת אתה לא יכול, כי בחלק מהמקרים ה 180

גם יביאו אותך כבר לשלב שלישי, הרי שלב שני מתייטר.

מר בן ליפט : נכון,

פרופ' יוג'ין קנדל : זה אומר שצריך, ובעצם מה שאתה אומר זה בוא

נלך, בוא נלך מאוד מאוד מוקדם.

מר בן ליפט : אני לא יודע אם מאוד מוקדם, אני מניח שגם אתם

רוצים שלב שתיים שהוא לא שלב שלוש כבר וזה גם מה ש-

מר דודו זקן : יוג'ין, זה קובנט שהם בודקים, זה עדיין הם

משלמים עליו, אל תשכח.

היו"ר גב' יעל אנדורן : בסדר, בסדר,

פרופ' יוג'ין קנדל : לא, אני מבין שהם משלמים, אבל יחסית למה

שאנחנו חשבנו, אנחנו חשבנו שהצרות הממשיות הן נניח פחות או

יותר שנה קדימה, בתחזית. אז אתה רוצה להיכנס אז שיהיה לך זמן.

אתה אומר עכשיו אני שישה חודשים מתוך שנה הזאת אני לא אוכל

לגעת בם.

מר יוני מירון : רק בתנאי שאחרי שלושה חודשים הוא הציג הסדר.

מר בן ליפט : אני מדבר על הסך הכול,

פרופ' יוג'ין קנדל : בסדר אני הצעתי הסדר ואז אנחנו דנים על איזה

שהוא הסדר.

עו"ד דוד חודק : אבל אם הין הסדר מוסכם שהחברה מסכימה לו,

הוא לא יקבל עוד 90 יום.

פרופ' יוג'ין קנדל : לא, זה -

מר בן ליפט : ברגע שנכנס לשלב השני וניהול משא ומתן, הרי זה

לא ש- גם אם חברה היא בקשיים והיא בשלב השלישי, עדיין אתה

בא אומר לה בואי תשבי בשולחן המשא ומתן, זה לא שנתנו לה איזה

שהוא משהו שהיא לא הייתה מקבלת, אולי פשוט תחמנו את זה

בזמנים.

עו"ד דוד חודק : ועוד נקודה אחת קטנה, היה שם דיון אם אפשר

ליצור איזה קובנט מן הדין או מין הרגולאטור, ממש -

היו"ר גב' יעל אנדורן : לא, זה מה שעשינו שם ניסחנו את זה בעדינות,

אמרנו אנחנו רוצים לתת את זה וולונטארי, אנחנו רוצים לתת לרגולאטור אם נראה אחרי איקס זמן, שקובעים קובננטים לא התכוונו בתפיסה שהרגולאטור הוא זה שיקבע מה הקובננט, השארנו את זה כאיזה שהוא שוט למקרה שיהיה איזה -

פרופ' שמואל האוזר : ואם בשלב השני של השני, לא מגיעים להסכם?

מר בן ליפט : אני מניח או שאנחנו נגלוש -

פרופ' שמואל האוזר : ועדיין משלמים,

מר בן ליפט : או שאנחנו נישאר עם המגבלות ויכול להיות שנגלוש

בשלב השלישי.

פרופ' שמואל האוזר : לא אבל עדיין הם שונים,

עו"ד דוד חודק : כן,

פרופ' שמואל האוזר : אז עדיין -

מר בן ליפט : אתה נשאר עם המגבלות,

פרופ' שמואל האוזר : אז בעצם זה לא תשעים יום, זה בעצם או שהם

יוצאים לחלוטין מהסיפור הזה או-

היו"ר גב' יעל אנדורן : לא, אבל אין אקסקלוסיביטי, זאת אומרת אחרי זה

גם נושים נניח יכולים להציע -

מר בן ליפט : עכשיו היה איזה משהו -

מר יואל בן אור : למה עד כדי כך מהאפשרות שלמשל המפקחת על

הביטוח תגיד תנאים מסוימים כדי להשקיע באגרת חוב, זה לא -

במפה שלך, נדמה לי שכבר -

עו"ד דוד חודק : אני חושב שההסתייגות של רשות ניירות ערך היא

סבירה והגיונית בעיני, יותר מאשר העמדה הזאת כיוון שאנשים כבר

התקשרו, קבעו ריביות,

מר יואל בן אור : אני מדבר מכאן ולהבא,

עו"ד דוד חודק : על חדשות?

מר יואל בן אור : על חדשות,

עו"ד דוד חודק : אין בעיה,

מר יואל בן אור : אני מדבר רק על הוראת מעבר.

מר בן ליפט : אם אפשר לשאול שאלה, האם אתם מתכוונים

שההמלצות שלכם יחולו גם על חברות ציבוריות שגייסו חוב רק

taylor made , נגיד מבנקים וגוף מוסדי ולא לקחו אג"ח, אליהם

אתם גם מכוונים?

פרופ' יוג'ין קנדל : כרגע כן,

היו"ר גב' יעל אנדורן : המלצות הביניים, כן,

מר בן ליפט : כי אנחנו חושבים שחברות שלקחו הלוואות tailor

made , אנחנו חושבים שכאן צריך אולי לשקול את זה מחדש, כי

גופים שלקחו הלוואות tailor made הנושים שנותנים הלוואות

taylor made הם הרבה יותר מעורבים בהליך, הרבה יותר מפקחים,

אנחנו חושבים שדווקא הם אצלם לא קורה הבעיה שאתם רואים של

הפיזור והנציג שצריך התערבות ולכן אנחנו חושבים שהתייחסנו לזה

בדוח אמרנו שככל שזה הכוונה, אז אנחנו דווקא היינו מציעים לא

להתערב בגופים של בנקים ומי שלקח הלוואות tailor made בלבד,

לא -

עו"ד דוד חודק : גם מוסדי, גם מוסדי ואם צריך לתת להם לקפוץ

ברמה אז אפשר לדחוף אותם לשם, לא צריך אבל בגלל זה לשבש-

מר אודי מוריה : רגע מוסדיים אם הבנתי נכון אתם ממליצים בכל

מקרה גם אם זה tailor made לא להחיל, להחיל את זה.

מר בן ליפט : זה חברה שלקחה רק הלוואות tailor made , אם זה

בנק ואם זה גוף מוסדי, לא להתערב, לא להחיל עליהם את המתווה השלבי.

גב' אורנית קרביץ : גם אם יש לה מניות, כאילו גם אם היא ציבורית

אתה אומר.

מר בן ליפט : גם אם היא ציבורית, אם היא לא נגעה מאג"ח

מהציבור ולקחה הלוואות tailor made אנחנו יודעים ששם הנושים מעורבות.

גב' דורית סלינגר : רוב החברות הן מעורבות יש לך גם אג"ח -

מר דודו זקן : הוא מדבר על מצב שלא לקחו אג"ח מהציבור, אם

לא לקחו אג"ח מהציבור, זה לא נכנס לזה.

היו"ר גב' יעל אנדורן : אתם מדברים על מי שרק -

מר דודו זקן : חצי מהחברות שהגיעו לפירוק אינן -

היו"ר גב' יעל אנדורן : ואם כבר יש לו אג"ח אז מספיק שיש לו אג"ח שגם

כל-

מר בן ליפט : נכון,

פרופ' יוג'ין קנדל : אתם אומרים שהבעיה היא בעצם בעיה -

היו"ר גב' יעל אנדורן : אני חושבת שאנחנו שוב מאחרים -

מר בן ליפט : נעבור ממש בקצרה על החלק האחרון, רצינו להפנות

את תשומת ליבכם למספר נקודות בקשר לשלב מתן האשראי, אני ממש ארוץ על זה.

הנקודה הראשונה היא ההמלצה שלכם לעניין הלוואות לרכישות ממונפות, אנחנו חושבים שזה נכון להחיל הוראה דומה למה שקיים היום בנוהל בנקאי תקין לגבי בנקאים גם על גופים מוסדיים. אבל אנחנו ראינו את ההתייחסות שלכם לכמות ההלוואות הממונפות שצפויות בשנים הקרובות בגלל חוק הריכוזיות, אנחנו כמובן מקבלים את זה ברמה העובדתית, אנחנו רק חושבים שצריך להיזהר לא לקבוע פה כללים קשיחים מדי או מחמירים מדי, כי צריכים לזכור שבסופו של דבר יצטרך להיות גם מישהו שיקנה את הנכסים האלה.

היו"ר גב' יעל אנדרון: לא קבענו כללים בכלל,

מר בן ליפט: לא, אתם קבעתם רק יתרונות -

היו"ר גב' יעל אנדרון: גילוי,

מר בן ליפט: לא היה עדיין -

היו"ר גב' יעל אנדרון: לא, אנחנו גם לא מתכוונים בכלל לאורך כל

הדברים, אנחנו לא קבענו מה צריך להיות, אנחנו מטילים על הגופים לא משנה איזה, לקבוע לעצמם, אנחנו לא מתכוונים לקבוע להם מה יהיה ה ITV או זה, אנחנו לא, גם בדוח הסופי לא מתכוונים להיכנס לזה בכלל, בכוונה. כל אחד יבחר לו את מבנה הסיכון אבל הוא יצטרך להגדיר אותו מראש, זה התפיסה שלנו.

מר בן ליפט: או.קיי, הנקודה השנייה זה גילוי ביחס לאשראי למימון

רכישת שליטה, גם פה העיקרון כמובן מקובל עלינו, זה ברור שזה חשוב למשקיע בחברה לדעת מתי בעל השליטה עלול להיגרר לצעדים מסוימים, מה האינטרסים שלו.

עם זאת רצינו להפנות את תשומת ליבכם לזה שאתם התייחסתם בין הקובנטים האפשריים גם למחיר המניה, עכשיו מחיר המניה בשוק

קטן כמו השוק הישראלי ברגע שאפשר ששחקן יחיד או מספר שחקנים יכולים להשפיע עליו בצורה כל כך ניכרת, זה מאוד בעייתי לגלות לציבור ולהגיד לו אם המניה תרד משווי איקס, אז אני אדרש לצעד א' ב' ג'. לכן חשבנו שנכון להחריג את הקובנט הזה, זה נכון להגיד שיש קובנט שהוא פונקציה של מחיר מניה, לא נכון לחייב את החברות בראייתנו להגיד מה הוא מחיר המניה הזה.

היו"ר גב' יעל אנדורן : או.קיי.

מר בן ליפט : פה רק להדגיש שזה נכון שבאופן עקרוני גם חברה הייתה יכולה לפנות פרטנית ולהגיד איני רוצה במסגרת טיפול סודיות אני רוצה את הפרט הזה לא לגלות, אבל מאחר שברגע שזה נראה לנו all over the board אז לחייב פנייה פרטנית פה לא נראה לנו נכון כי גם אם היום אני לא חושב שזה רלבנטי, כי מחיר המניה שלי ממש לא קרוב לשם, בעתיד כזה יהיה רלבנטי, לא יהיה מה לעשות עם זה, ברגע שזה בחוץ.

נקודה אחרונה זה גילוי ההתנהלות בעיה בשליטה בחברה שנקלעה לקשיים פיננסיים, זה שוב גם כאן אנחנו לא אין לנו התנגדות לרעיון הבסיסי, אבל כן יש לנו כמה דגשים, א' אנחנו חושבים שלא נכון לקרוא לסמנטיקה, להתייחס לזה ככישלון עסקי בהכרח, כי אתם כתבתם פה שורה ארוכה מאוד של מקרים, לרבות הסדרי חוב, שגם הועדה ציינה שזה מדובר בחלק טבעי של התנהלות השוק, אם למשל חברה תלך בשלב הראשון ותיכנס להסדר יזום שאנחנו מנסים לעודד את זה, ומנסים לגרום לחברות להגיע לשם, לבוא אחר כך ולשים את הכתם הזה במירכאות על בעל השליטה של החברה, זה לא נראה בעינינו נכון.

בנוסף חשבנו שנכון לאמץ פה אתם גם קבעתם כלל של התיישנות על

אירועים שקרו בעבר, אנחנו חושבים שא' כדאי להכניס פה גם כלל של מהותיות, כי לא כל הסדר קטן נכון לבוא ולחייב את בעל השליטה לגלות אותו, אנחנו הצענו הסדר בסך של חמישה מיליון דולר אבל זה באותה מידה יכול להיות גם סכום אחר, זה לא נבע דווקא מסכום מסוים והגם מבחינת תקופת ההתיישנות כן הסתכלנו על מה שחל בארצות הברית מבחינת הרגולציה שחלה ב SK לגבי נושא משרה שלשם הוא התייחס לנושא משרה ודירקטורים מטבעו של השוק שם שיש פחות בעלי שליטה, אז שם הוא מתייחס לאנשים שהיו מעורבים בניהול של החברה, ושם תקופת ההתיישנות כשהאירוע לה מצביע על איזה אשמה תורמת במירכאות של נושא המשרה עצמו, היא הרבה יותר קצרה, היא מדברת על שנתיים, אז יכול להיות שכדאי לשקול לעשות פה הפרדה בין מתי שבעל השליטה באמת מייחסים לו איזה אחריות בתהליך ומתי שהוא היה בעל שליטה פסיבי, פסיבי במובן שהוא לא היה, לפעמים זה עניין שההסדר יגיע ממצב של השוק, שאי אפשר למנוע אותו, שההנהלה אולי לא הייתה מספיק מוצלחת, אז לא בטוח ששבע שנים זה מספר שצריך ללכת עליו ונקודה אחרונה, אנחנו חושבים שיש הבדל מהותי בהיבט של מי שהיה לו כשל עסקי או לא כשל עסקי כמו שאמרתי, בעסקים הפרטיים שלו לבין מי שניהל עסקים, כסף של אחרים, כמו שאנחנו מסתכלים על זה, שזה כולל גם מי שניהל או היה בעלים של חברה ציבורית, כי אתם גם ציינתם שחלק מהאינטרס פה הוא לעודד בעלי שליטה נוכחיים, לדעת שאם הם עכשיו עושים הסדר, זה לא שזה הם עוברים חברה, עוברים יישות תאגידית ואין לזה שום משמעות. שזה אנחנו בהחלט מבינים את זה, אבל אנחנו חושבים שבעולם של עסקים פרטיים, זה עולם אחר של אינטרסים, זה עולם אחר של יחסים בין החברה לבין הנושים שלה לבין בעלי המניות

שלה או האג"חים ולא צריך לבוא ולהרים את המסך בצורה כל כך-

עו"ד דוד חודק : תיתן דוגמא,

גב' דורית סלינגר : אבל דווקא אם הזכרת את רגולציית SK אז גם שם

לא עושים את ההבחנה הזאת, שם בהחלט -

מר בן ליפט : שם זה נושא משרה שניהלו, אז אם את רוצה, אם

האמירה שלך היא כשניהלת עסק פרטי והיית מנכ"ל, אז אולי אפשר

לחשוב על זה. אבל קחי לדוגמא חברת הייטק, סטרט אפ,

גב' דורית סלינגר : לא, אני מכירה פשוט את ההבחנה הזאת, היא לא

נעשית גם לא באירופה ולא בארצות הברית.

מר בן ליפט : או.קיי, אבל שם זה שוב, זה כמו שאמרנו ב SK זה

נושא משרה ודירקטורים, זה לא בעל השליטה מעצם זה שהוא החזיק

במניות, אז אני חושב שכן יש פה הבחנה בין השניים. אני אומר

הדוגמא הכי טובה זה בסטארט אפים אנשים עוברים מסטרט אפ

לסטרט אפ, וסטרט אפ זה לא בהכרח, להיפך נהוג זה השוק, יש

מחקרים אפילו שמראים שמי שנכשל בסטרט אפ הסיכוי שלו להצליח

בסטרט אפ -

עו"ד דוד חודק : בסדר אם אין בזה עניין לציבור, אז צריך לצמצם

את הגילוי על זה.

היו"ר גב' יעל אנדורן : בסדר גמור,

עו"ד דוד חודק : זה יכול להיות במשותף פרטי בחברה פרטית

שהשקענו בהייטק והתחלנו לריב אם להיכנס לסיבוב השני של הגיוס

כן או לא, ופרקנו את החברה, בגלל שלא הצלחנו להסתדר, אז אני

צריך להגיד את זה? אין לזה שום רלבנטיות.

היו"ר גב' יעל אנדורן : או.קיי, אז קודם כל אנחנו רוצים מאוד להודות

לכם, אני כן מציינת את זה שההערות שלכם הערות מאוד פרודוקטיביות ואנחנו בהחלט נסתייע בהן בגיבוש הדוח הסופי.

עו"ד דוד חודק: אפשר לקבל את זה בכתב?

היו"ר גב' יעל אנדורן: יש לך פה את כל הרגולאטורים הגדולים. באמת גם תודה על ההמתנה ועל ההשקעה של הזמן, תודה רבה לכם.

3. מר שלמה נס

היו"ר גב' יעל אנדורן: או.קיי, שלום, אנחנו מצטערים על האיחורים. שלום לכם תודה שאתם מופיעים בפנינו. אני מניחה שאתם מכירים את חברי הועדה ואנחנו נעבור ישר אליכם.

מר שלמה נס: תודה רבה שהזמנתם אותנו לפה, אנחנו ננסה להסביר את הדעה שלנו שהיא שונה קצת מהמתכונת שהוצג בדברים מסוימים ואנחנו ננסה להגיד את זה על סמך הניסיון הפרקטי, אנחנו באים מהפרקטיקה ומהצד המעשי של הדברים.

היו"ר גב' יעל אנדורן: אנחנו רק מפנים לתשומת ליבך שאנחנו מקליטים, אז אם יש משהו שעשוי לפגוע ב-

מר שלמה נס: אנחנו אומרים על זה על סמך מה שרואים בשטח, וניסיון לזהות את הבעיות ואיך אפשר לפתור את זה בצורה המיטבית.

בצורה שההסדרים מתנהלים בשנים האחרונות בחברות הציבוריות במדינת ישראל, זה נכשל לחלוטין, לדעתנו. יש הרבה מאוד משיכות שכל גורם אינטרס אחר, שנלחם אחד בשני עם אלימות ותקשורת ובקשות סרק ומכתבי איומי סרק וכל מיני דברים מהסוג הזה, מה שמביא להתמשכות ההליכים לתקופות בלתי סבירות, חודשים

ארוכים לפעמים שנים, ולכניסה למקומות לא נכונים.

דבר נוסף שיוצא מכך זה שאולי מפתיע אבל זה זהות אינטרסים של כל הגורמים השונים, זה במקום כמו שהורגלנו תמיד שכשחברה יש לה קשיים אז בשלב מסוים נכנסים להליכים כאלה או אחרים במטרה לראות איך פותרים את זה, גם בעולם זה ככה מקובל, פה לא רצינו ללכת להליכים, המנהלים ובעלי השליטה מכיוון שמפחדים שייקחו להם את השליטה מהידיים, שזה יצא מהידיים שלהם ואז אין להם שליטה על המהלכים.

בשוק ההון הם מבינים שברגע שנפתח איזה שהוא מהלך זה יפגע בסחירות של ניירות הערך והם לא רוצים את זה, זה יפגע להם בתשואות, זה יפגע להם בממוצעים, יפגע להם בדברים אחרים, הנציגויות האלה במירכאות, אני אומר את זה כי זה תלוי בתיק, אבל הרבה מאוד מקרים ראינו זה אנשים שהם עובדים לפי שעות, כל זה בשליטה שלהם יש להם את הדרך שלהם, הכי טוב יצא משליטתם זה לא טוב, ולכן כולם מושכים זמן, לא פונים להליכים המתאימים ומגיעים מאוחר מדי. כשמגיעים מאוחר מדי לפעמים היכולת לעשות הסדר טוב, היא הרבה יותר קשה מאשר בשלבים מוקדמים.

דבר שני שנובע מזה, שבעינינו זה מאוד חמור, חברות שנמצאות במצב של קשיים, אני לא נכנס לשאלה בכלל אם החברה חדלת פירעון או לא כי זה לא משנה בכלל, זה לא משנה ההגדרה, אם חברה חדלת פירעון, או על סף חדלת פירעון, או תהיה חדלת פירעון, זה בכלל לא משנה, החברה במצב שהיא כזה או אחר, היא צריכה ללכת להסדר על קשיים, חברות כאלו שמתנהלות במשך חודשים ארוכים או שנים, אנחנו מדברים על חברות שאנחנו מכירים, שמתנהלות שנים ככה, זה מזמין במובנה פעולות לא תקינות. אי אפשר אחרת, כי אתה עובד מול בנקים או מול גורמים שונים, ותמיד כל אשראי חדש שאתה

צריך, כל דבר שאתה צריך, אז פה לוקחים איזה המחאה פה ופה לוקחים איזה שהוא משהו אחר, ופה ההוא לוחץ קצת יותר ונעשות פעולות שבמונחים שלנו של עולם חדלות הפירעון, it's none אין דבר כזה, אסור לעשות אותם בשלבים כאלה.

לכן הכניסה המאוחרת, התמשכות ההליכים וכל הדברים האלה, מביאה לתוצאות שנגד כל מה שחונכנו, גדלנו עליהם, איך שמתנהגים בחברות כאלה ופוגעות בנושים כאלה ואחרים תמיד יש כל מיני העדפות שינויים ואף אחד לא יכול אחרי זה לבוא ולרצות את זה.

שלא לדבר על עוד דבר שנלווה לזה, של להתנהל בתקופות כאלה, לאורך זמן, מבחינת דירקטוריונים, זה גם איום ונורא, כל יום מגיע מכתב מעורך דין אחר, סתם, עם איומים, עם דרישות עם דברים מהסוג הזה וקשה להתנהל בצורה כזאת לטובת החברה.

בארצות הברית אגב המחקרים הראו שהדברים הכי חשובים בחברות בתקופות כאלה, זה שמירת הערך או העלאת הערך, דווקא בתקופות האלה, וכשאי אפשר להתנהל בצורה נכונה כי בסופו של דבר אתה לא יודע אם מותר לך, ההוא לוחץ וההוא לוחץ וההוא מאיים וההוא מאיים, זה משמיד ערך בצורה מאוד קשה לרעת כולם.

דבר נוסף, עולם העסקים הוא מאוד מורכב היום, כל סוג של חברה זה גוף שונה לחלוטין, זה לא אותו דבר. הנסיבות לפעמים כל כך שונות שצריך שיקול דעת וגמישות לנסות להתאים את זה למקרה הרלבנטי. זה חלק מהבעיות שאנחנו רואים במצב הקיים, מתנהלים אומנם, או פותרים בעיות, אבל זה נעשה לא בצורה נכונה. גם המומחים אגב מהעולם שהיו פה בארץ בכנס בשנה האחרונה, של הכנ"ר שדיברנו איתם, אומרים אנחנו לא מבינים את המתכונת הזאת.

בארצות הברית יש קשיים, - יש בעל תפקיד תחתיו, מכנסים את כולם לחדר כמו כאן, יושבים, שלושה ימים, חמישה ימים, שבוע, שבועיים, כולם מבינים ודנים על האפשרויות, דנים על תוכנית הבראה, מוצאים פתרון, לא מבינים את כל מה ש- היו מופתעים לגמרי ממה שהם ראו אצלנו.

מה אנחנו מנסים לבוא ולהציע כשאנחנו חושבים שהוא נכון והוא יכול לתת פתרון להרבה מאוד מהבעיות. אתם צריכים לקבוע הגדרה מסוימת של טריגר מסוים, אני בכוונה הרגע לא נכנס לזה, למרות שאני יכול להגיד את דעתי, אבל זה לא משנה, אתם תקבעו איזה טריגר שנראה לכם. שחברה ציבורית שרואה שהיא לא תוכל לעמוד בהתחייבויותיה אני לא נכנס כרגע לשאלה אם זה דווקא השנתיים של רשות ניירות ערך אומרת או שנתיים וחצי או בכלל, אם היא רואה שבסופו של דבר היא לא תעמוד בהתחייבויותיה, צריכה תוך זמן קצר, 14 יום לא משנה, מועד מאוד קצר לפנות לבית המשפט בבקשה פשוטה, לא הקפאת הליכים, לא הליכים כמו שאנחנו מורגלים אליהם, לייט, הליך לייט, תיכף אני אסביר למה הליך הוא נכון במקרה הזה.

אבל לבקש למנות נאמן משקיף, הנאמן המשקיף הזה קודם כל הוא בשביל שהחברה לא יהיה מצב שבו הדבר הזה נמצא בוואקום כזה וממשיך להתנהל במשך חודשים או שנים, כשאין מישהו שבאמת דואג ורואה שהדברים נעשים כמו שצריך בצורה חוקית, לטובת כל הצדדים.

פרופ' יוג'ין קנדל : מה הדוגמא של הטריגר?

מר שלמה נס : אני יכול להביא מחשבות, למרות שאתם בטוח שאתם פה יש לכם - בהקשר הזה. אם למשל דוח תזרים בשנתיים הקרובות למשל, מראה שיש לחברה קושי, למרות שלדעתי זה לא

דווקא מבחן, יכול להיות שהיא רואה שאחרי שנתיים היא לא תוכל לעמוד בפירעון התחייבויותיה כרגע, זה מספיק לי אם אני אגיד למה אני לא מוטרד מזה, למה הלייט הזה -

פרופ' יוג'ין קנדל : זה משהו מאוד מוקדם,

מר שלמה נס : זה משהו מאוד מוקדם, מאוד לייט, זה נכון, אבל

הוא מונע את הבעיות, תיכף נגיד למה הוא מונע את הבעיות.

עכשיו בית המשפט מה שהוא יעשה, בית המשפט יעשה כמו שהוא עושה תמיד, יזמן דיון של כל הצדדים הרלבנטיים וצריך להבין שלכל חברה, יש מגוון שלם של צדדים, יש עובדים ויש בנקים ויש רשויות ויש נושים לא מובטחים ויש אג"חים יש מגוון שלם של נושים, זה לא נושה אחד, אי אפשר לקחת תסתכל על נושה אחד, יש מאות עובדים בחברה, אז מה, לא רוצים לראות מה הם חושבים מה עושים, צריך להסתכל על מגוון השיקולים.

כולם באים לדיון, בית המשפט צריך למנות נאמן משקיף, עושים כמו שתמיד, נדבר על זה תיכף בהמשך, לא ניכנס רגע לעניין הזה, אבל פה לעצם העניין, ממנים את אותו נאמן משקיף שכבר בשלב מוקדם הוא לא לוקח את הניהול של החברה, אני רוצה להדגיש רגע, הוא לא לוקח לידי את ניהול החברה, ניהול החברה ימשיך להתבצע על ידי הנהלת החברה והדירקטוריון, תיכף אני אגיד מילה על הדירקטוריון, תחת פיקוח בליווי שלו.

יש מישהו שמשגיח ורואה שהדברים נעשים בצורה תקינה כמו שצריך, כמו שנאמן משקיף.

אחד המשתתפים : שלמה אתה יודע כמה חברות יש עם תזמז

בעייתי לשנתיים? זה להכניס כמעט חצי מהחברות בבורסה. זה תהליך עם משקיף מיוחד?

מר שלמה נס : רגע,

אחד המשתתפים : כן?

מר שלמה נס : רגע, תיכף נראה, אני יודע שיש כאלה שלא יאהבו

את זה, החברות, אני יודע את זה.

אחד המשתתפים : לא אבל אני שואל אותך אם זה הגיוני.

להכניס חצי מהחברות?

מר שלמה נס : אני אגיד לך בכנות,

היו"ר גב' יעל אנדורן : זה הדעה שלו,

מר שלמה נס : אתה יודע במקומות, אנחנו גם בתפקיד בהרבה

מאוד מקרים, אבל גם יועצים, אנחנו גם עוסקים חברות במצב כזה

באים אליך ואומרים או.קיי., איך אני משפר מצבים איך אני עושה

והם עושים את זה, זה לא בסדר, אני אומר את זה פתוח כאן, זה לא

בסדר.

גב' דורית סלינגר : תתייחס בבקשה רק רגע למשקיף, המשקיף מה -

מר שלמה נס : נאמן משקיף מיד אני אומר, הוא לא מנהל את

החברה,

גב' דורית סלינגר : הבנתי,

מר שלמה נס : הוא מלווה ומפקח על ניהול החברה, זה אחד, הוא

נמצא בישיבות דירקטוריון, הוא מקבל דוחות מה החברה רוצה

לעשות.

גב' דורית סלינגר : אם יש דברים שנראים לו לא,

מר שלמה נס : רק רגע, אני אגיע, אני אגיע, ברור במובנה ברגע

שממונה מתחת בית משפט, מיד אני אגיד גם מה המשמעות של זה

מבחינתו גם, המשמעות היא שאם משהו לא נראה לו, הוא יכול

לפנות לבית המשפט בבקשה מתאימה. ברור שעמדתו כנאמן אובייקטיבי היא בעלת משקל מאוד גבוה, אלא אם כן ישתכנע אחרת, אבל ברור שהם כן יסבירו לו, אבל יש מישהו שצריך להסביר לו ולהראות לו שזה טובת החברה ולא שבעל השליטה או מנהל או משהו רוצה לעשות משהו, אגב כולם אתם כתבתם את זה בדוח, אני ראיתי שכתבתם את זה גם בדוח, שזה בעיה שקיימת.

דבר שני, זו כניסה רכה כי בדרך כלל לא תגרום למצב שהחברה תיפגע בעבודה השוטפת שלה וראינו את זה בחברות. היה לנו מקרה למשל חברה שכל הלקוחות שלה בחוץ לארץ, ובחוץ לארץ לפי החוזים אם מתמנה מפרק או הקפאת הליכים משהו כזה, כל החוזים בטלים, לא רצינו לפגוע בחוזים של החברה, רוצים שהחברה תמשיך לפעול עם כל הלקוחות שלה. אמרנו לשופט אסור פה לעשות את זה, אבל צריך לעשות הסדר וחייבים להכניס מישהו שיגבש את ההסדר והכול, השופט אומר אין בעיה, לא ממנה, אין הקפאת הליכים, יש הקפאה בלי הקפאה קראנו לזה, ויש נאמן - וזה עבד נהדר, חודשיים אחרי זה כבר היה הסדר בחברה הזאת, וכל הלקוחות עבדו איתה והכול עבד נהדר.

דבר נוסף, הדירקטוריון בתקופות כאלה בהרבה מאוד מקרים אנחנו מעוניינים שהוא ישמור על הערך של החברה ויפעל נכון לשמור על הערך שלה ולא להשמיד ערך. כשהוא כל הזמן מאוים ולא יכול לפעול באופן חופשי, לפעמים באמת לא יכול לעשות מה שצריך לעשות, אבל אם יש לו הגנה כזאת, כי יושב שם נאמן משקיף מטעם בית המשפט ואומר זה בסדר, הפעולה הזאת יכולה להיות בסדר, יכולים לעבוד, יכולים לפעול בצורה רגילה ולהמשיך לשמור על הערך של החברה, לא יעשו פעולות אסורות, הוא יעצור את זה. אבל יעשו פעולות נכונות, פעולות שצריך בשביל החברה. אז זה דבר ראשון.

פרופ' יוג'ין קנדל : זה בעצם כל הרעיון של שלב שתיים שלנו.

מר שלמה נס : כן מבחינתנו שלב אחד ושתיים, אני אסביר גם למה,

אי אפשר היום בעולם של היום במדינה שלנו, אולי אפשר להגיד יותר מזה, אין חשאיות, סליחה שאני אומר את זה.

פרופ' יוג'ין קנדל : זה אנחנו - זאת אומרת אתה בעצם מחבר אותם

ביחד.

מר שלמה נס : איזה אחד יודע, זה לא עובד,

פרופ' יוג'ין קנדל : אתה בעצם מתחיל שלב שתיים יותר מהר.

מר שלמה נס : אבל כן אני עושה את זה לייט וזה להיפך נותן הגנה

גם לחברה וגם לנהול שלה, אבל מצד שני מונע פעולות אסורות ומתחיל להוביל את הדברים, אז כולם מתייחסים לזה כאל לייט, זה לא לקחתי את הניהול, לא הקפאת הליכים, לא פיטרתי דירקטוריונים, להיפך הם מוגנים, יש להם משהו שמלווה אותם, יועץ, תקרא לזה יועץ לא משנה, זה נאמן עם סמכויות.

דבר שני התפקיד שלו כמו בארצות הברית כמו בעולם, הוא צריך להיות אותו גורם שמושיב את כולם מסביב לשולחן והמנסה להוביל ולגבש את הסדר ומגשר ביניהם ומנסה להוביל את המהלכים האלה. תזכרו זה לא צד אחד, זה לא רק אג"חים יש פה נושים אחרים, יש פה בנקים כמעט בכל תיק, יש עובדים בכל תיק, יש רשויות מדינה בכל תיק, יש נושים שונים, צריך לשבת ולראות איך תופרים את הדבר הנכון בצורה נכונה.

אז זה גם תפקיד נוסף שלו, ממה שאנחנו ראינו ובאמת הלכנו ובדקנו תיקים שלנו. בכל מקום שנכנס נאמן בשלב מוקדם כזה, זה קיצר את ההליכים לגיבוש הסדר דרמטית, דרמטית. במקום שייקח שנה, לקח ארבעה חודשים.

לכן כי מה קורה היום אמרתי מקודם בהתחלת הדברים, כל הדברים רוצים לאיים וכל אחד עם האינטרסים שלו ולא מצליחים להגיע לכלום ככה. זה הרבה יותר דומה למה שקורה בעולם, יש מישהו שעכשיו בית משפט נאמן משקיף, הוא גם תפקידו להושיב את כולם ולהתחיל לגבש את הדברים וכל המהלך הזה אם הוא נעשה בצורה רכה, מצד אחד הוא יגרום לחברות ולנושים, מיד אני אגיד מילה מי יכול לפנות, מיד אני אגיד מילה לא אמרתי את זה קודם, לפנות בשלב מוקדם יותר, תהיה חובה עליהם לפנות בשלב מוקדם יותר, אבל גם לא יהיה אכפת להם, כי זה לא הקפאת הליכים הולכים - של החברה וכו', הדברים נעשים בצורה - יש מישהו שמושיב את כולם ומתחילים - ככה זה יכול לעבוד וממילא ברגע שיש אדם כזה וממונה תחת בית המשפט יש לו גם סמכות, צריך, יש לו גם אחריות, אחריות לנושים לכולם, אחריות לבית המשפט אחריות גם לחברה. יש לו אחריות אבל זה תפקידו לעשות את זה, לא יושב שם איזה נציג שאין לו שום סמכות ושום חוק ואף אחד לא יודע מה מעמדו, ראית, זה איום ונורא המערכת -

אחד המשתתפים: הוא מנהל את החברה, הוא במידה רבה יתחיל לנהל את החברה.

מר שלמה נס: מי הנאמן הזה? הוא מפקח עליה,

אחד המשתתפים: המנכ"ל לא יכול לעשות שום דבר בלי לשאול אותו.

מר שלמה נס: לא, כי אני אגיד לך, החברות האלה הרבה מהן חברות מורכבות באמת, אני לא רוצה, אני לא חושב שצריך להעביר אותם לניהול של נאמן, כמו בהקפאת הליכים,

אחד המשתתפים: לא אבל כל דבר הוא צריך לשאול אותו, לא?

זה מה שאתה אומר.

מר שלמה נס : אני לא רוצה שבחברה -

אחד המשתתפים : חמישים אחוז מהחברות בישראל, ימנו נאמן

-

היו"ר גב' יעל אנדורן : או.קיי, תן לשלמה,

מר שלמה נס : רגע בוא נבין רגע, מה קורה בחמישים אחוז

מהחברות האלה? הן נמצאות על סף חדלות פירעון והן מתנהלות אני

אומר כאן פתוח בחדר, אני אולי לא צריך להגיד את זה, אני אומר

את האמת.

פרופ' יוג'ין קנדל : אתה יכול לעצור את ההקלטה,

מר שלמה נס : לא, אני לא, אני מכבד את האנשים פה, אני אומר

את האמת, עושים פעולות לא תקינות. אני אומר את זה בצורה הכי

ברורה, חברה לא יכולה להתנהל חודשים או שנים בצורה כזאת,

כשאין מישהו שבאמת רואה שהכול בסדר. זה מזמין את זה, וזה

מזמין לחצים על הדירקטורים, זה מזמין כל מיני דברים כאלה וזה

מה שיוצא, זה התוצאה של זה, אני אומר את האמת.

עכשיו, המהלך הזה בעצם מביא למצב שאין פה שלב א' וב' אולי

בעצם באים לאיזה שהוא ביטוי מאוחד רך יותר, רך במידה מסוימת

אבל מצד שני מעקר המון מהבעיות האחרות שנלוות לתהליכים

האלה.

עכשיו, יש שאלות שעולות כאן תיכף אני אתייחס לשאלות האחרות,

למשל דירקטוריון, אני אגיד רק מילה על הדירקטוריון, להיכנס

להכיר חברות כאלו לפעמים זה לוקח זמן עד שאתה לא מבין מה

שקורה, עד שאתה לומד את הדברים, יש דירקטורים חיצוניים, יש

דירקטורים בלתי תלויים, בדרך כלל אני לא רואה בעיה ש- להיפך

אני מעוניין שהם ימשיכו להיות, ללוות את החברה, כי הם לא, אין לי בעיה איתם.

אגב, לא בכל חברה יש בעיה בבעל שליטה, תיכף נתייחס לזה, יכול להיות שכן, יכול להיות שלא, תיכף נבחין בין המקרים, אבל אני לא רוצה להפסיק את ההנהלה מלנהל את העסק, אני רוצה שההנהלה תנהל את העסק, כי זה מה שהיא יודעת לעשות כנראה יותר טוב, אבל שיהיה את המגבלות ואת הפיקוח ומי שמוביל את המהלך הזה, מקצר את ההליכים עושה את זה נכון.

זו המתכונת הבסיסית שבעייננו היא הנוסחה שיכולה לפתור כמעט את כל הבעיות שישנן כאן מסביב. יש לי הערות על נושאים כאלה ואחרים ואני רוצה קודם כל ששותפי עורך דין עמית לדרמן יגיד כמה מילים בעניין של מה שהצגתם לגבי המינוי.

היו"ר גב' יעל אנדורן: שלב שלוש או באופן כללי?

עו"ד עמית לדרמן: לגבי הכנ"ר בכלל,

היו"ר גב' יעל אנדורן: או.קיי, בבקשה,

עו"ד עמית לדרמן: זה מתחיל עוד משלב א', רק כמה מילים על הכנ"ר,

הכנ"ר הוא היום צד חשוב לכל ההליכים שמתנהלים בבית משפט, יש לו גם סמכויות שניתנו לו בחוק, אני יכול להפנות כאן לסעיפים 138 עד 143 לתקנות פשיטת הרגל, שם מפורטים בדיוק תפקידי הכנ"ר. אנחנו לא סבורים אבל שהוא אמור, יכול ליטול סמכויות ותפקידים של בית משפט הוא לא אמור לעשות את זה דרך אגב, גם המערכת שם לא בנויה לעשות את זה, היא לא בנויה לעסוק בהסדרי חוב, הדברים האלה הם כבדים, בעלי האינטרסים שמה כולם מגיעים מצוידים בטובי עורכי הדין והדברים האלה כשהם מתנהלים בבית משפט אז כמו ששלמה אמר, אז הם גם מתנהלים בזמן הקצר ביותר וביעילות

הגדולה ביותר, מפני שלכנ"ר אין את כובד המשקל שיש לבית משפט.

אני יכול לתת דוגמא, עצם זה שנקבע דיון הרבה פעמים ששופט אומר או.קיי., יש לכם 14 יום להגיע להסדר כזה או אחר, אז אפילו המדינה מכירה את זה בצים, אז בסוף מגיעים למשהו, אחרת זה יכול להסתובב שנתיים ולא יגיעו לשום מקום.

לכן הכנ"ר הוא גורם מסייע, הוא צד מאוד חשוב בהליך בית המשפט הוא מסייע לבית המשפט הוא מסייע לבעל התפקיד, הוא עוזר הרבה פעמים בגישור במחלוקות, הוא לא יכול לקחת את זה אבל על עצמו ולמעשה לנטרל את בית משפט עד שלב ג' אם אני זוכר נכון כמו שאתם הגדרתם אותו.

בית משפט אמור להיכנס כבר בשלב הראשון, כשמסתכלים על זה בראייה רחבה, לבית משפט יש את הסמכות להכריע בסכסוכים, להוציא צווים, לבטל העדפות נושים, הליך כזה אם הוא יתחיל להתבצע בכנ"ר הוא יקטע מהר מאוד, מפני שכבר בשלב הראשון שצד מסוים לא יהיה מרוצה מהחלטה של כנ"ר אז הוא יגרור את ההליך הזה לתוך בית משפט והוא לרוב גם יעשה את זה בצורה קיצונית יותר. כי אם הוא ירגיש צורך להתגבר על הכנ"ר אז הוא יכול גם במקום ללכת כמו ששלמה אמר בהליך לייט, שיתחיל באמת בצורה מאוד מדודה, הוא כבר יגרור את זה להליכים קיצוניים יותר, כדי להתגבר על איזה שהיא מכשלה בכנ"ר. לכן אנחנו לא סבורים שזה נכון שהכנ"ר ייכנס ייקח בעצם תפקידים של בית משפט.

לגבי מינוי בעל תפקיד אותו דבר, בעל תפקיד ממונה היום על ידי בית משפט ומערכת שעובדת ככה עשרות שנים והיא מוכיחה את עצמה מסיבה מאוד פשוטה, בסופו של דבר מי שנותן את העמדות המרכזיות זה נקרא לזה השוק, מי זה השוק בכל תיק? זה הנושים, למיניהם ועוד כל מיני גורמים מעורבים. הרבה פעמים יש כל מיני שותפויות

לאותה חברה ולכן חשוב לשמוע גם את השותפים.

כל הגורמים האלה מתייצבים בבית משפט מביעים את העמדות, בית המשפט מכריע, כנ"ר גם נותן את העמדה שלו ובהתאם לזה גם בעל התפקיד מקבל סמכויות ואחריות.

אם ההליך הזה יתבצע אצל הכנ"ר ויתחילו לחשוב שיש פה מועדון סגור של בעלי תפקיד, והכנ"ר הוא זה שמכריע ובצורה חשאית כזו חשאית אחרת, האמון מהר מאוד יאבד פה. שהיום אנחנו יכולים להגיד הרבה פעמים תוקפים בתי משפט וסחבת, לגבי בתי משפט שם - הכי טוב שחדלות פירעון, התחושה שלנו שיש מהציבור שיש אמון רב במערכת הזאת. זאת אומרת השופטים נותנים החלטות מהר, החלטות מאוזנות, הציבור מאמין במערכת הזאת, אין שום סיבה להתחיל לשנות את זה.

גם כמו שאמרתי במשרדים של הכנ"ר לא בנויים לקחת על עצמם כזו משימה כבדה.

זה לגבי כנ"ר ומינוי בעל תפקיד.

מר שלמה נס: אני רק אגיד רגע מילה על זה, גם לפי ההצעה

שהצעתם ככל הנראה מה שיקרה זה שאותם חמישים אחוז מהחברות, או ארבעים אחוז או לא משנה כמה שזה יהיה, יצטרכו ללכת למהלך כזה. אז זה יתבצע, שהכנ"ר יתחיל למנות עכשיו עשרות בעלי תפקידים בחברות, תמיד דיברו איתנו על לצאת מעולם הרשימות, רשימות סגורות וכל מיני דברים מהסוג הזה, שזה באמת משפט וכל הצדדים מביעים את עמדתם, בית משפט שוקל את זה ולפי התקנות צריך כישורים שמתאימים לנסיבות המקרה, גם כלכליים, גם משפטיים, יש הגדרה מאוד מדויקת ובוחנים את זה, אני יכול להביא כאן דוגמאות, סליחה שאני אומר את זה, אבל אדם מוכשר

מאוד כמו דר' ירון טרובוביץ, בית משפט לא מינה אותו לתיק מסוים שהוא לא חשב שהוא מתאים.

זאת אומרת מפעילים שיקול דעת, יש עמדה לנושים, יש עמדה לכל הצדדים המעורבים בסופו של דבר, יש סמכות, בית המשפט יכול לתת צווים, הוא יכול להיות חיסיון אגב, או צווים שאי אפשר להפסיק חוזים או צווים אחרים. יש לו סמכות, יש לו משקל משפטי לעניין הזה.

מר אודי מוריה : התמונה ברורה, יש לנו רק פשוט חמש דקות.

מר שלמה נס : כמה דברים אחרים בקצרה, חשוב מאוד בשביל

לייעל את התהליכים האלו, חשוב מאוד שאת אגרות החוב שהם קבוצת נושים חשובה, אבל אחת מקבוצות הנושים, יהיה גורם אחד שייצג אותם במשא ומתן, זה בלתי נסבל ובלתי אפשרי שקמים עשרה, שנים עשר גורמים שונים, כל אחד עם עורכי הדין שלו וכל אחד עם היועצים הכלכליים שלו, אי זה עולה כסף, חבל על הכסף הזה, תיכף נגיד מילה גם על מי מממן את זה וזה מיותר.

צריך לבחור גורם אחד, הוא מייצג את כל הסדרות, נכון יכול להיות הבדל ויהיה הבדל בהסדר, בין מעמדם של הסדרות השונות, זה בסדר, אבל אתה בא ומייצג מול החברה במשא ומתן סביב השולחן את הדברים האלה.

אני חושב שמה שנכון לעשות כי ממילא זה מה שקורה, שכרו בדרך כלל מנסים להפיל את השכר שלהם על החברה, רק מה קורה בפועל, אנחנו ראינו את זה, לוחצים וסוחטים וההוא רוצה ארבע מאות אלף וההוא רוצה שלוש מאות אלף וככה זה עובד.

לא, אותו בית המשפט ימנה את מי שהנושים מבקשים אותו ויקבע את שכרו ויודעים שזה השכר וזהו, בן אדם אחד לא עשרה אנשים, זה

גם ייעל את התהליך.

על הנושא של בעלי השליטה, אני רוצה להגיד משהו וזה שונה ממקרה למקרה, יש המון מקרים שבעל השליטה הוא לא בעיה, לא רק שהוא לא בעיה, הוא כיס עמוק, סליחה שאני אומר את זה, שיכול להביא תרומה מאוד יפה ומכובדת שתעזור לעשות הסדר, יכול להיות שבלי זה אי אפשר לעשות הסדר, תראו את המקרה של אפריקה ודלק לא משנה. היו כל מיני מקרים שהביאו מאות מיליוני שקלים מהבית, זה לא דבר פשוט, זה לא דבר של מה בכך.

לכן הרצון ישר בהתחלה פה לעשות איזה שהוא משהו מוחלט, שעפים החוצה, הוא לא תמיד נכון והוא לא תמיד לטובת העניין, זה תלוי בנסיבות המקרה.

פרופ' יוג'ין קנדל : - להביא כסף ולחזור חזרה -

מר שלמה נס : אתה יודע אני אביא דוגמא רגע, אתם מכירים את

זה, יצחק תשובה לא רצה להביא כסף בדלק נדל"ן, או.קיי? קראה לו השופטת ולחצו ועשו ואמרו מה האפשרויות, אז הוא הביא כסף. אם היית לוקח ממנו את החברה חצי שנה קודם, כמו שהוא אגב תכנן אני חושב, הוא אמר עזוב לא מעניין אותי דלק נדל"ן יצאתי מזה כבר, עברתי הלאה, לא היה לך את הכסף שהוא הביא.

עכשיו למה אני אומר את זה, כי כשיש לך נאמן משקיף ויכול להיות גם שמחליפים דירקטורים, מיד אני אגיד על זה מילה, אז זה לא מעניין אותי שהוא נשאר בעל המניות למעלה, שיהיה לו אינטרס שאולי יביא כמה, חמש מאות או לא יודע כמה שיביא מהבית, לא החלטתי על זה עדיין, אם נאמן משקיף חושב שאין לו חשיבות לבעל השליטה במקרה הזה, ומגישים בקשה על דעת הנושים לבית המשפט, קחו ממנו את השליטה, וזה הליך פשוט, כי זה כבר נמצא בבית

משפט, אבל אם הוא כן לתועלת העניין, לא שלחתי אותו בביזיון הביתה, לא סגרתי לו את הדלת, השארתי לו את האפשרות שהוא עדיין נמצא בעניין ואולי הוא יתרום תרומתו להסדר ויעזור להציל את החברה.

עכשיו אם יש מקרה שחוששים וסוברים שחלק מהדירקטורים של בעל השליטה מפריעים למהלך והם לא בסדר, הנאמן המשקיף יודיע לבית המשפט אני מבקש, כמו שעשו ב IDB דרך אגב, אני מבקש להחליף שלושה דירקטורים ואני ממנה שלושה חדשים. אבל לא הדחצים ולא דירקטורים בלתי תלויים אין שום סיבה לזה, אנחנו רוצים שאנשים שמכירים את העסק, ימשיכו לנהל אותו.

אז אני אומר בעל השליטה זה לא תמיד אנטי, זה לא תמיד נכון, להשאיר את שיקול הדעת וברגע שיש גורם כזה שמלווה, ממילא אפשר לעבור על זה מהר.

מר אודי מוריה : שלמה אנחנו מתנצלים אנחנו פשוט חמש דקות כבר.

מר שלמה נס : אני אומר שני משפטים ומסיים, פשוט לעבור את הדברים בקצרה.

היו"ר גב' יעל אנדורן : אנחנו נשמח אם תוכל לשלוח לנו מסמך.

מר שלמה נס : בסדר, אני חושב שהדבר המרכזי והחשוב הוא זה שיהיה משלב מוקדם בלייט, בעל תפקיד נאמן משקיף מלווה, הוא יש לו מחויבות, יש לו אחריות, יש לו סמכות והוא יכול לדאוג שכולם הכול יישאר כמו שצריך, זה ממילא ינטרל חלק גדול מהבעיות האחרות שקיימות בדרך ויכול להועיל ולקצר תהליכים לגיבוש הסדרים, ככה זה עובד גם בארצות הברית דרך אגב, ככה זה עובד שם.

היו"ר גב' יעל אנדורן : תודה רבה לכם, אם תרצו להעביר לנו משהו כתוב

אנחנו נשמח, אנחנו נעזר בזה,

מר שלמה נס: בהצלחה,

היו"ר גב' יעל אנדורן: תודה רבה,

4. הרמטיק

היו"ר גב' יעל אנדורן: שלום רב אנחנו נתחיל, אנחנו מצטערים על

האיחור, החדשות הטובות זה שהתחלתם מאוחר והחדשות הטובות

שאתם תגמרו מוקדם. יש לנו 25 דקות, בבקשה.

מר דן אבנון: אפשר להתחיל? שלום לכולם נמצאים כאן רמי

קצב, עורך דין ורואה חשבון ממשמרת, שירותי נאמנות, רואה חשבון

יוסי רזניק מרזניק פז נבו שירותי נאמנות, עודד אופק שמייצג את

איגוד הנאמנים ממשד פירון ואני דן אבנון מהרמטי.

אנחנו יוצאים מנקודת - מכיוון שראינו חלק מהתגובות שהועברו

לוועדה, אנחנו לא, נשתדל לא לחזור על דברי אחרים.

היו"ר גב' יעל אנדורן: אנחנו קראנו את המסמך אז חשוב שתתמקדו

בדברים, כי כולם פה ראו וקראו.

מר דן אבנון: אז אנחנו נתמקד רק בנושאים שקשורים לנאמנים

אני מתנצל מראש על זה שאנחנו פונים אליכם מזווית ראייה שהיא

אולי צרה כי היא מתייחסת לנאמנים, זה נובע מנקודת ההנחה

שהערות או ההשגות שהיו לנו גם העלינו אותם על הכתב וגם אנחנו

בטוחים שאחרים מציגים אותם.

כן חשוב לנו להדגיש שאנחנו רואים עין בעין העמדה שלנו יחד עם

עמדת הועדה שראוי להציב dead line ראוי להציב פרק זמן מסוים

לקצוב שלאחריו החברה נכנסת להליכי פירוק, להליכי חדלות פירעון

שמתמנה מפרק כדי שיהיה תחום של זמן לכל הליך החוב. התחום זמן הזה גם יקצר את ההליכים שנמשכים פרק זמן גדול וגם יוזיל את העלויות שלהם.

אני יכול לתת לכם דוגמא אחת קטנה, ממש מהימים האחרונים של חברת פלאז'ה אן וי, זה הסדר חוב שאנחנו ניהלנו אותו אל מול בהולנד, מכיוון שהחברה הזאת היא חברה הולנדית. החברה הודיעה על כך שהיא לא משלמת את אגרות החוב שלה ויחד עם ההודעה הזאת והפנייה שלה לעצירת הליכים בהולנד, נקצב מועד לדיון בבית המשפט שהוא היה בחלוף חצי שנה מהכניסה להליכים וכל המעורבים בתהליך ידעו שבחלוף חצי שנה אם אין הסדר יש פירוק. זה הביא לכך שגם הנאמנים וגם החברה בשבועיים האחרונים עבדו מסביב לשעון, אבל כולנו ידענו שאי אפשר לשחק במירכאות עם בית המשפט ההולנדי ואם אנחנו לא נגיע בזמן אחרי אסיפות הנושים ואחרי הצבעות ונודיע לבית המשפט שיש הסדר, אז החברה נכנסת לפירוק וידענו שזאת החלופה הרעה עבורנו.

במקרה הקונקרטי הזה של פלאז'ה לא הייתה נציגות למחזיקי אגרות החוב, כל הפעילות בוצעה על ידי הנאמנים בלבד, הנאמנים שכרו יועץ כלכלי כדי שיעזור לנו לגשר על פערי המידע ושנוכל לעמוד מול החברה ולנהל משא ומתן אינטליגנטי על האפשרויות לפרישת חוב מה ריאלי ומה לא ריאלי, ובסופו של דבר ההסדר שאנחנו הגענו אליו עם החברה, זכה לתמיכה גורפת בשתי סדרות האג"ח של למעלה מ 75% ואחד היה 97%. וראינו שההתנהלות הזאת של נאמן שהוא מנהל משא ומתן בגיבוי של יועץ כלכלי, יחד עם deadline שהוא נקבע על פי החוק, ראינו שזה הניסיון שלנו היה ניסיון טוב מאוד.

אז אנחנו תומכים בהמלצה העיקרית של הועדה שמופיעה בפאזה

השלישית של קציבת deadline שבהגיעו יורדת הגיליוטינה כמו שקראו לזה בכמה אירועים.

כמו שאמרתי אנחנו נתמקד בתפקיד של הנאמן, לצערנו הרב אנחנו ראינו שהועדה לא הכירה בחשיבות של תפקיד הנאמן ועל כך אנחנו מצרים.

עצם העובדה שהנאמן מתמנה על ידי החברה ערב ההנפקה, זה לא הופך אותו למנוגד עניינים, קיימים שומרי סף נוספים שמקבלים את שכרם מהחברה כמו למשל רואה החשבון, כמו למשל מבקר פנים וזה לא מביא אותם לידי ניגוד עניינים אינהרנטי.

אנחנו צריכים לזכור שאנחנו נמצאים בתחילתו של שינוי חקיקה שהובל על ידי רשות ניירות ערך שמפקחת על פעילות הנאמנים ומכירה את פעילות הנאמנים היכרות כמעט יום יומית וההמלצה הזאת וההמלצות האלה של הועדה מגיעות עוד לפני שנתנו לשינוי החקיקה הזאת לצאת אל הפועל. רק עכשיו אנחנו נמצאים בתחילת סבב של אסיפות מחזיקי אג"ח שצריכות לאשר את המשך כהונת הנאמן.

אני רוצה להזכיר לכם שלי התיקון לחוק ניירות ערך הכהונה של הנאמן איננה אוטומטית ואיננה המשכת לנצח. גם מכיוון שלא נמצא פתרון לכך שבעל השליטה ימנה את ה- שהחברה תמנה את הנאמן, כי בשלב הזה עוד אין לנו מחזיקים, קובע התיקון לחוק שבחלוף שנתיים מהוצאת הסדרה, מתכנסת אוטומטית אסיפת מחזיקי אג"ח שהיא מחליטה מי יהיה הנאמן, או היא מחליטה האם להאריך את כהונת הנאמן.

כיום ממש, בשבוע שעבר הייתה האסיפה הראשונה שדנה בזה, אתם יוצאים מנקודת הנחה שהנאמן הוא מנוגד עניינים בלי שנתתם

לתיקון החקיקה להוכיח את עצמו מבלי שנתתם לשוק להפנים את הכלי שיש לו וצריך לזכור שרשות ניירות ערך היא זאת שמפקחת וזאת והיא הגוף היחיד שמפקח ועוקב אחרי פעילות הנאמן ברמה שוטפת והידע והניסיון בעצם נמצא אצלם.

אני רוצה להזכיר -

פרופ' יוג'ין קנדל : אפשר לשאול שאלה עובדתית, אם בעלי אג"ח לא

מאשרים המשך מי ממנה את הנאמן?

מר דן אבנון : מחזיקי אגרות החוב,

פרופ' יוג'ין קנדל : מחזיקי אגרות החוב,

מר דן אבנון : המחזיקים של אגרות החוב, אני רוצה לציין שהיו

גם מקרים, מקרה אחד מפורסם של חברת תמרור, שמחזיקים אגרות החוב לא ראו התנגדו לפעילות הנאמן באות החברה והחליפו את הנאמן, זימנו אסיפה והורו על החלפת הנאמן, הוא לא שיקף את רצונם של הנושים.

הנאמן היום בעקבות התיקון לחקיקה ועדיין בקנה נמצאות התקנות שיסיימו עד הסוף את כל תיקון החקיקה, זה גוף שהוא בלתי תלוי שעומד לבחירת מחזיקי אגרות החוב, הוא בפקוח הרשות יש תנאים של כשירות מקצועית שקובעים את כך שהנאמן יורכב גם מרואה חשבון, גם מעורכי דין בעלי ניסיון והשכלה רלבנטיים, הנאמן מחויב בהפקדת פיקדון, יש לו חבות ואחריות שקבועה בחוק כלפי מחזיקי אגרות החוב. הוא מחויב בפוליסת ביטוח של עשרות מיליוני שקלים לטובת המחזיקים והנאמנים הם גם אלה שצברו ניסיון, אני חושב שלמעט השופטים שדנים בחדלות פירעון, הנאמנים הם בעלי הניסיון הרוחבי הרב ביותר בכל מה שקשור להסדרי החוב.

חלק מהמלצות הועדה הופכות באמת מחזירות את הנאמן למצבו

מלפני עשר שנים או שמונה שנים, כשהוא היה גוף אדמיניסטרטור לגמרי, רשות ניירות ערך הובילה מהלך שהתחיל בשנת 2005 להפוך את הנאמן לבעל תפקיד מהותי. זה תהליך שאנחנו רואים אותו קורה, שאנחנו רואים את השינוי בתפיסה של השוק, את הנאמן אנחנו רואים גם את פעילות הנאמן שהיא משתנה. הנאמנים שלפני שבע ושמונה שנים אלה לא פיזית זה לא אותם הגופים שפועלים היום. בעבר הנאמנים היו חברות נאמנות של הבנקים, היום הנאמנים הם גופים שהם הרבה יותר נמרצים עם כשירויות מוכחות, גם מקצועיות וגם עם ניסיון בהובלה של ההסדרים.

כחלק מהלצות הועדה מופיע מינוי של נאמן מוביל, המינוי של נאמן מוביל אנחנו רואים את היתרונות שלו, אנחנו רואים איך הוא יכול לחסוך גם בעלויות, גם בקידום מהיר יותר של התהליכים, אבל יש לנו כמה הערות לגבי הנאמן המוביל.

לטעמנו לא צריך למנות נאמן מוביל במסגרת הפעילות השוטפת. דווקא ריבוי נאמנים לפני כניסה להסדר מבטיח פיקוח יותר טוב על ידי החברה, מבטיח שלא יהיה מצב של נאמן בית של חברה ומקטין את התלות של הנאמן בחברה ובעל השליטה.

אנחנו חושבים שכאשר ימונה נאמן מוביל, אז המינוי לא צריך להיות על ידי בעל השליטה, ועוד פעם, מצד אחד הועדה מדברת על כך שהנאמנים האינטרס שלהם מושפע מבעל השליטה והם מפחדים שבעל השליטה לא ימנה אותם בפעם הבאה או לא ימנה אותם כנאמן מוביל ולכן מה שאנחנו מציעים זה לנתק או להפחית את התלות של הנאמן גם של הנאמן המוביל בבעל השליטה. לא החברה ולא בעל השליטה צריכים להיות אלו שמחליטים מי יהיה הנאמן המוביל. הנאמן המוביל לטעמנו צריך להיקבע על פי קריטריונים אובייקטיביים ואנחנו חיים בשלום עם כל קריטריון שיקבע, שזה

יהיה הנאמן לסדרה הארוכה ביותר, שזה יהיה הנאמן לסדרה הגדולה ביותר מבחינת היקף חוב, אבל לא להשאיר את שיקול הדעת הזה בידי בעל השליטה.

אנחנו חושבים שיש מצבים שבהם גם בהסדר חוב ראוי שיהיה יותר מנאמן אחד, יש לנו מצבים ואנחנו רואים את זה ויש לי הרבה מאוד דוגמאות אם אתם רוצים שאתן לכם של חברות שיש בהם ניגודי עניינים, יש סידרה אחת שהיא סידרה דחויה, יש סידרה אחת שהיא עם ביטחונות, שהיא לפעמים פועלת בניגוד לסדרות אחרות.

אני חושב שמלפני שבוע יש דוגמא של סקיי לקס, רוניק פנו לבית משפט מכוח סידרה שהיא מובטחת כדי למנות כונס נכסים, דבר שפוגע בסדרות האחרות. אבל זה רצונם של מחזיקי אגרות החוב ולכן אנחנו חושבים שהנאמן המוביל צריך להתמנות כמו שאמרתי על פי קריטריון קבוע מראש, אבל שאת האישור, את האישור של הנאמן המוביל צריך להיות על ידי מחזיקי אגרות החוב. מחזיקי אגרות החוב יודעים מה טוב להם, שהם יאשרו את זה, שיהיה נאמן מוביל בחברה מסוימת, בהסדר מסוים. הם יודעים טוב מתי החיסכון בעלויות חשוב יותר מהפרש של עוד חצי שנה או פחות חצי שנה ולכן וזה מתקשר גם להערות נוספות שלנו בהמשך.

לטעמנו משקל וכוח הכובד צריך להיות אצל הנושים, זה כסף שלהם, הם צריכים לקבל את האחריות על גורלם, הם צריכים להחליט מה טוב להם ומה רע להם וצריך להתחשב בעמדה שלהם ולהתחשב בעמדה שלהם זה לא רק להציג אותם בפני תוצאה מוגמרת בסוף התהליך ולאפשר להם להצביע בעד או נגד.

אני חוזר לעניין הנאמן המוביל שאנחנו לא מתנגדים אליו. אבל יחד עם המינוי של הנאמן המוביל צריך להסדיר, אנחנו מבקשים מכם גם להסדיר את תפקידם של הנאמנים האחרים שמטבע הדברים זזים אל

אחורי הבמה ולא ימצאו בקדמת ההליך.

להסדיר את הסרת האחריות אם הם נדרשים להפסיק לפעול, להסדיר את העברת הידע מהם, את סיום התפקיד שלהם ברגע שנכנס הנאמן המוביל לתפקוד שלא יהיה מצב שמצד אחד חל עליהם סט של אחריות שהוא קבוע כיום בחוק ומצד שני יש נאמן מוביל שהוא זה שלוקח את התפקיד.

עוד כמובן להסדיר את קשרי הגומלין בין הנאמן המוביל לגורמים האחרים של ההליך, בהליך בין הכנ"ר בין החברה או המומחה של בית משפט. גם בין הנציגויות.

אלה ההערות שלנו לגבי הנאמן המוביל. הועדה שרטטה שלושה שלבים בהליך הסדר החוב. לגבי השלב הראשון החשש המרכזי זה החשש שהוא פשוט לא ייושם, שחברות לא יכנסו להליך הזה גם מחמת הסטיגמה לחברה, גם בהוצאת שליטה על ההליך, מהעדר שיתוף של נושים, יש סט גדול ואני בטוח שאתם מכירים את כל החששות האלה. שאנחנו שותפים להם ולא נחזור אליהם.

לגבי השלב הראשון יש קושי של פעילות הנאמנים במקביל לפעילות הלא גלויה של נציג ההסדר. נציג ההסדר אם הוא פועל בצורה שהיא חשאית, הנאמן לא יודע מהפעילות הזאת, הנאמן ימשיך לפעול במקביל יכנס אסיפות מחזיקים שלא ידעו על כך שבמקביל יש איזה שהוא הליך שהוא נסתר מהם. הפתרון שלנו שאותו חלף מציג ההסדר שהועדה מדברת עליו, שהנאמן יהיה הגוף שיבצע אל מול הכנ"ר את אותו ההסדר.

הנאמן מטבע הדברים פחות מהלך אימים על החברה, לנאמן יש יותר ידע על החברה, יש לו יותר ידע עדכני לגבי הרצונות והטעמים של מחזיקי אגרות החוב. אנחנו השחקנים בהסדרי החוב הם אותם

שחקנים, אנחנו מדברים על חמישה עשרה עשרים שחקנים, אנחנו מכירים אותם, אנחנו יודעים מה הטעמים שלהם אנחנו יודעים מי מוכן להסדר שבו הוא מקבל גם מניות ומי הסדר שבו הוא מקבל מניות זה הסדר שלא עובר אצלו. מי שם אצלו כ must תרומה של בעל שליטה ומי שמוכן להסתפק בפחות תרומה מבעל שליטה כנגד פיצוי חלופי.

אנחנו יש לנו ידע היום רוחבי איזה הסדר יכול לעבור ואיזה הסדר לא יעבור. אנחנו מכירים היטב את השחקנים ואנחנו מכירים את הטעמים שלהם.

לכן היכולת שלנו להביא הסדר, להביא הצעה בשלב הראשון שבסופו של דבר תעבור את המחזיקים, היא יכולת גדולה יותר מאשר של כל אחד מהגורמים האחרים שיכנסו להסדר הזה, אולי זה יהיה הסדר השני או השלישי שהם מבצעים, אבל אין להם את הידע שלנו יש.

אנחנו חושבים שגם השילוב של הנאמן יחזק את העמדה של רשות ניירות ערך שהיא מובילה לאורך השנים האחרונות.

לגבי השלב השני -

מר יואל בן אור : עוד נקודה אפשר? אתה בעצם אומר יש פה שני סוגי

ידע, ידע אחד זה בעצם באופן כללי וידע אחד של החברה, זאת אומרת כשאתה נאמן של החברה אתה טוען שאתה צובר ידע משמעותי על החברה?

מר דן אבנון : כן,

מר יואל בן אור : בתור מה?

מר דן אבנון : אני נפגש עם החברה, אנחנו בדרך כלל רואים את

ההתדרדרות של החברה, אנחנו נפגשים עם החברה באופן שוטף בטח

החברות שמתחילות להיקלע לקשיים יש לנו - אני מדבר בשם הרמטיק אבל זה נמצא בכל אחת מהחברות האחרות, בוודאות.

יש לנו סטים של פרמטרים שאנחנו בודקים מדי רבעון, החל מיום למאזן, ושיעורי מינוף ועמידה בקובננטים גם מולנו, גם מול גופים אחרים. אנחנו בודקים באופן שוטף את הדירוגים ויותר מהכל אנחנו בודקים את התשואות על בסיס שבועי, על בסיס דו שבועי. אנחנו רואים שזה הפרמטר שהוא הכי מדויק והכי עדכני.

אין מצב שחברה נכנסת לעדכון שהתשואות של האג"ח ממריאות ואנחנו לא נפגשים עם החברה. אנחנו יודעים שהתשואות של האג"ח היום זה לא רק משקף את הסיכון שהחברה נמצאת בו, זה גם משקף את היכולת של החברה לגייס עוד הון ולמחזר הון, ברגע שהתשואות עולות החברה כבר לא תוכל למחזר הון, כי אף אחד לא ימכור לה חוב חדש בתשואה שהיא נמוכה יותר מהתשואה שאפשר לקבל בשוק.

אנחנו ערים לבעיות אנחנו נפגשים עם החברה, אנחנו רואים את תוכניות הפעולה של החברה, אנחנו גם עוקבים אם התוכניות האלה מתממשות או לא. זאת גם אינדיקציה מאוד חשובה, כמה אפשר לסמוך על דיווחי הנהלה, כמה הסטיות שלה מהתחזיות הן רבות או לא רבות.

זה לגבי הידע הקונקרטי שיש לנו של החברה, אנחנו רואים את זה מהסדרים האחרונים אני יכול לדבר קל לי לדבר פה על הדואר, על החצי שנה או כמעט שנה אחרונה שאנחנו מתנהלים אל מול הדואר. גם IDB אנחנו התחלנו להיפגש עם החברה על בסיס דו שבועי, כמעט שנה לפני שהתחילה הפעילות שהיא פעילות גלויה וזה מקנה לנו גם ידע על ההנהלה, גם על האמינות של הדיווחים של החברה ועל ההתנהלות השוטפת.

לגבי השלב השני אני לא ארוחב, אנחנו תומכים בעמדה שהובעה על ידי רשות ניירות ערך וחושבים שהיא ראויה. אנחנו במספר פעמים מינינו משקיפים ומינינו דירקטורים מטעם מחזיקי אגרות החוב לחברה ובכל הפעמים אנחנו לא ראינו שהתהליך הזה עובד.

ברגע שהם מכניסים משהו לדירקטוריון החברה, אם מכניסים אותו כדירקטור אנחנו הוא שוקל סט אחר של שיקולים, לא היו מקרים שבהם אנחנו מינינו דירקטור וראינו שזה עבד. המקרים שבהם מינינו משקיף הרבה פעמים אנחנו רואים שזה עובד לרעתנו. אנחנו ממנים משקיף אבל אחר כך אנחנו מסונדלים, החברה אומרת אנחנו העברנו מידע למשקיף, המשקיף קיבל את המידע, הוא לא חופשי להעביר את כל המידע אלינו ונוצר כאן מצב של הרבה פעמים מין איזה שהוא מקלט איזה שהוא safe harbor של החברה שהוא לא תמיד תואם את הרצונות שלנו. בעיקר מהטעמים האלה אנחנו תומכים בעמדת הרשות.

אני רואה שהזמן שלי מתקצר, אני אעבור לשלב השלישי, אנחנו מקבלים ומברכים על העמדה העקרונית של הועדה שיהיה איזה שהוא dead line שיקצוב זמן וגם יקצוב בעקיפין רף של הוצאות לכל הליך הסדר החוב.

אנחנו חושבים שגם בסיטואציה זאת צריך להשאיר שיקול דעת בידי מחזיקי אגרות החוב. זה יכול להיות ברוב רגיל זה יכול להיות ברוב מיוחד, אבל לאפשר וכאן אני פונה לחלופה השנייה מבין החלופות שהועדה הציעה בשלב השלישי, שתהיה אפשרות לכנס את מחזיקי אגרות החוב, שמחזיקי אגרות החוב יחליטו על אף העובדה שהחברה לא פרעה חוב, אנחנו לא רוצים לגשת לבית משפט, זה בסדר אם זה יהיה רוב מיוחד, זה בסדר אם את ההחלטה הזאת יצטרכו לאשרר כל

יום שני וחמישי מחדש, זה בסדר גמור, אבל אני יכול לתת לכם מקרים ועוד עם אני יכול לחזור לסקיי לק שפנייה לבית משפט הייתה אומרת איבוד הזיכיון מסמסונג.

יש לנו בעיות עם קרוס דיפולטים, יש לנו בעיות עם פנייה לבית משפט שלפעמים יכולה כשלעצמה להפוך למין דומינו שיגרור אחריו תגובות שרשרת שיפגעו במחזיקי אגרות החוב. אנחנו בעד השלב הזה, אנחנו תומכים בו, אנחנו חושבים שצריך לאפשר לפנות למחזיקי אגרות החוב, פניות דחופות, פניות ברוב משמעותי, אבל לשאול את דעתם. אם רוב הנושים אומרים אל תפנו לבית משפט, שזאת תהיה פנייה מנומקת, שזה יהיה פנייה שנצטרך להציג אותה בפני הכנ"ר, להציג את הנימוקים בפני רשות ניירות ערך אנחנו מקבלים הכול, אבל אנחנו חושבים שמרכז הכובד צריך להיות בידי הנושים, לעתים הנושים אומרים אנחנו מבינים את ה down side בלא לפנות לבית משפט, אנחנו מבינים את העלויות, אבל אנחנו רואים גם את הנוזקים בפנייה לבית משפט אנחנו רוצים לבצע פעולות נוספות לפני הפנייה לבית משפט. אנחנו מעדיפים לבוא לבית משפט כבר עם בעל שליטה חלופי, אנחנו מעדיפים לבוא עם גוף אחר שיממן, אנחנו רוצים להיות אדונים להסדר חוב הזה, לפני הפנייה לבית משפט. הפנייה לבית משפט זה אומר מינוי של עורך דין, רואה חשבון, נושא משרה והוא יביא למחזיקי אגרות החוב הסדר וזה יהיה בינארי, take it or leave it כי ברגע שמביאים למחזיקי אגרות החוב הסדר, קשה מאוד להצביע נגד ההסדר כי הם מבינים שהחלופה יכולה להיות לפעמים חלופה שמשמדה ערך. אני חוזר לניתוחים הכלכליים שעשיתם, על פי רוב הסדרים טובים יותר מאשר פירוק. אבל למחזיקי אגרות החוב צריכה להיות שמורה הזכות להגיד אנחנו רוצים לנהל את ההליך הזה, לפני הפנייה לבית משפט.

גם ב IDB ואני יודע ש IDB הוא - אני רואה בעבודת הועדה גם הרבה ניסיונות לתקן את העיוותים שצפו בהליך של IDB, אבל צריך לזכור שעל אף הביקורת על הליך IDB בסופו של דבר הנושים הביאו מתווה והכניסה לבית משפט למינוי של המשקיף למינוי של מומחה הייתה שכבר המתווה צויר בקווים כלליים כשכבר היה לנו משקיע שהיה יכול להיכנס לחברה והבטחנו את זה שבסופו של דבר מחזיקי אגרות החוב, על אף התמשכות ההליך, הם קיבלו recovery הרבה יותר גובה ממה שהם היו מקבלים בפירוק ב day one, ב day one בפירוק ה recovery שלהם היה 180 מיליון שקל שהיו בקופת החברה.

מר אודי מוריה : יש לנו רק עוד שתיים שלוש דקות, אז ממש את הדברים האחרונים.

מר דן אבנון : אני אפסיק כאן כדי לאפשר אם יש למישהו, שנייה אחת לפני שאני מפסיק, היו מספר נושאים נוספים שהעליתם לגבי צמצום הפסילות. אנחנו תומכים אנחנו מברכים, הפסילות האלה פוגעות בוודאות והוודאות זה עיקרון שהוא מאוד חשוב תרשמו לנו רשימה סגורה, לא סגורה, אנחנו נפעל לפי ההמלצות אנחנו חושבים שזה נכון להמעיט בפסילות.

אנחנו חושבים שזה היה נכון גם להתייחס לנציגות מחזיקי אגרות החוב. אין היום התייחסות פורמאלית חוקתית מחייבת לנציגות מחזיקי אגרות החוב. יש להם סמכויות אין להם סמכויות, יש להם אחריות, אין להם אחריות, אנחנו חושבים שצריך להתייחס להחרגה של חברות קטנות, גם להתייחס לנושא המידע פנים, שעובר לנציגות או שעובר למחזיקי אגרות החוב ויש הערה נוספת שבה אנחנו לא רואים עין בעין עם עמדת הועדה וזה לגבי ההחלה הרטרואקטיבית של ההמלצות השלב השני, אנחנו חושבים שזה מאוד בעייתי לקבוע

בדיעבד קובנטטים לאג"חים שכבר גויסו. אנחנו חושבים שלא נכון לעשות את זה.

אם יש שאלות אני אשמח -

היו"ר גב' יעל אנדורן: תודה רבה לך. אנחנו מצטערים על האיחור, עמדתם יפה בלוחות הזמנים, תודה רבה. המסר עבר, loud and clear מה שנקרא. תודה רבה.

5. השופטת ורדה אלשיך

היו"ר גב' יעל אנדורן: זה לא שימוע אבל אנחנו מקליטים אלא אם כן יש דברים שאת רוצה לא להקליט ואז אפשר גם לא.

השופטת ורדה אלשיך: אין לי בעיה, אני לא אומרת דברים שאני לא רוצה להגיד.

היו"ר גב' יעל אנדורן: אנחנו קודם כל מודים לך שהסכמת לבוא לדבר בפנינו, אנחנו עכשיו בעצם שומעים שורה של גורמים שלגבי המלצות הביניים, במהלך הבוקר שמענו את השופט אורנשטיין, משרדי עורכי דין, אז זהו,

השופטת ורדה אלשיך: אולי אני אתחיל בזה שאני אגיד מה מפריע לי, מה אני כן, מה אני לא ואחר כך -

היו"ר גב' יעל אנדורן: שאלות,

השופטת ורדה אלשיך: תצלבו אותי,

היו"ר גב' יעל אנדורן: לא, נשמח גם להיעזר בזה שאת מכירה את המערכת, אבל את כבר לא על כס השיפוט שזה יכול לעזור לנו.

השופטת ורדה אלשיך: כן ואז אני יותר משוחררת.

טוב, קודם כל אני אתחיל בצד הזה של מה שאני רואה כקצת בעייתי מבחינת היישומים של הדברים ואחר כך אני אגיד איפה לפי דעתי יש דברים שכדאי אולי להקהות קצת או לחדד קצת.

קודם כל אני חושבת שהנושא הזה אני לא יודעת אולי יש כבר קונצנזוס ביניכם בעניין הזה, אבל הנושא הזה של השגת הסדר חוב לארגן הסדר חוב בשלושים יום, זה לא מצב רציני. אי אפשר אין חיה כזאת בחיים, בחיים, אי אפשר להשיג הסדר חוב, לארגן חוב בשלושים ימים, זה לא מציאותי ואז מה שתביאו זה אם תוציאו את זה מבית המשפט אז מי שיעסוק בזה תהיה לו בעיה, כי הוא לא יעמוד בזה.

אם זה יהיה בבית משפט, אז בית משפט יפעיל את שיקול הדעת שלו ויגיד יש לי שיקול דעת להאריך מועדים, אני מאריך את המועד.

מהניסיון שלי גם אם אתה רוצה לעשות את זה נורא מהר, זה בלתי ישים. זה בלתי ישים גם אם תיקח שופט ותושיב אותו 24 שעות רק עם התיק הזה, מפני שבית המשפט ואני אגיד כרגע בית המשפט וזה לא חשוב אם זה משהו חיצוני זה עוד יותר חמור מזה. מפני שאתה לא בנוי כי אתה לא לבד בעניין הזה, אתה צריך לקבל תגובות של נושים, אתה צריך לקבל תגובות של נושים, מכל מיני סוגים ונושה אחד יותר מתקדם, הנושא האחד פחות מתקדם.

שלא לדבר על זה שבואו נחשוב על זה שאנחנו לא מדינה שמשופעת במיליארדרים אומנם לפי המשכורות של הזמן רוצים לחתוך, אז יש לנו המון מליאנים, אבל הרבה פעמים כשאתה מחפש משקיע, אתה צריך לעבור את הים.

עכשיו אף אדם שיושב מעבר לים והוא לא מכיר את תנאי הארץ ותושביה כמו שאנחנו קוראים לזה בלשון המשפטית, לא ישקיע

בחברה בלי לעשות איזה שהוא due diligence את כל זה אפשר

לעשות בשלושים יום? זה פשוט לא, זה -

פרופ' יוג'ין קנדל: מאיפה זה השלושים יום, סליחה,

השופטת ורדה אלשיך: יש שמה שצריך להגיע להסדר חוב בשלושים יום,

היה משהו -

מר -: יש אי תשלום פלוס 45 יום, הגרזן נופל,

השופטת ורדה אלשיך: לא, מתי צריך להגיע להסדר, באיזה קצב צריך

לעשות את ההסדר,

היו"ר גב' יעל אנדורן: שבעים וחמישה,

השופטת ורדה אלשיך: וזה שבעים וחמישה יום,

מר אודי מוריה: 75 יום לפנות בבקשה או לפירוק או להבראה ואם

לא אם במהלך שבעים וחמישה ימים האלה לא פנו, ברירת המחדל

היא הגשה של הליך פירוק.

השופטת ורדה אלשיך: בסדר, אז זה אני תיכף אגע גם בעניין הזה של ה-

אני חושבת ש- רבותיי, בואו נהיה מציאותיים, אני יכולה להעיד על

עצמי שהייתי מהשופטים שעבדו מהר והיומן שלי אף פעם לא אמר

לא. ואני קבעתי דיונים בתכיפות עצומה.

אני לא זכיתי ולא יכולתי פיזית ממשית באופן מציאותי, להגיע

להסדר תוך 75 יום, לא יעזור. אתה מוכרח לתת לאנשים השאלה

מתבקשת היא או.קיי, אז כמה את חושבת שכן נכון? אני חושבת

שצריך להתחיל מתשעים יום ולהשאיר שיקול דעת. לא יכול להיות,

זה חלום בחלומות באספמיה, זה אוטופי. ואני מבר כבר על כאלה

שעשיתי אותם מהר, אז אף אחד מהם גם לא נגמר בתשעים יום, אף

אחד, לא אפריקה ואני לוקחת את הגדולות, את הגדולות ואת אלה

שהיה יותר קל.

לא אפריקה, לא דלק ודלק כביכול היה צריך להיות מאוד קל, כי בא תשובה ואמר, שם את המפתחות על השולחן ואמר קחו את החברה, לא רוצה את החברה, אז אפשר היה צ'יק צ'יק לעשות שם הסדר, לא הייתה בעיה. ובכל זאת זה נמשך מכיוון שלא רצו לקחת את החברה ממנו אלא רצו להשיג עוד כמה דברים בדרך.

לכן אני חושבת שתשעים יום זה המינימום שבמינימום עם איזה שהוא שיקול דעת לארכה. מפני ופה אני נוגעת שוב, גם אם זה שלושים גם אם זה שבעים וחמישה וזה נכון גם לתשעים, כשמישהו צריך לבדוק את החברה שהוא הולך להשקיע בה, הוא לא יבדוק ואותה? הוא יבוא והוא ישקיע, הנה היה לנו עכשיו ב IDB דוגמא הכי טובה, משקיע מבחוץ, אז מה, הוא לא צריך לבדוק את החברה? הוא לא יבוא וישים מיליארד שקל או מיליארד דולר או מיליון דולר או מיליון שקל בלי לבדוק את החברה.

עכשיו, צריך להביא גם בחשבון לדעתי ואני לא יודעת איך זה צריך להתבטא, אני כרגע מצביעה על הדברים, אני לא יודעת איך זה צריך להתבטא אבל צריך להביא בחשבון גם את העובדה שמבחינת זהות המשקיע, צריך איכשהו לבדוק, כשבודקים הסדר חוב וכשאתם הולכים להסדיר נושא של הסדר חוב, צריך גם לחשוב מעבר לפרגוד, קצת מלמטה ואחד הדברים זה אם צריך או לא צריך בכלל לגעת בנושא של המשקיע. מי המשקיע, מה המקורות שלו, זאת הייתה הרי בעיה איומה ב IDB, כל הזמן התעסקו עם בן משה, יש לו, אין לו, כזה כסף, כסף אחר, מאיפה הוא מביא את הכסף.

עכשיו למשל בארץ יש איסור פירמידות, המשקיע יכול לבוא מארץ שיש בה מיליון פירמידות, זה טוב, זה רע, איך אנחנו מתגברים על

זה, כי הוא יכול לעשות אחר כך כל מיני מעקפים וזה, אני לא צריכה ללמד את הכלכלנים שביניכם, איך אפשר לעשות מעקפים דרך הפירמידות שלו בחוץ, כשלנו אסור לעשות פירמידות.

עכשיו, דבר נוסף שלי מאוד חסר וב IDB אני ראיתי את זה דווקא -

מר אודי מוריה : את מציעה כן לגעת בזהות של המשקיע, זה מה שאת

אומרת?

השופטת ורדה אלשיך : אני חושבת שצריך לנגוע בזה, צריך באיזה שהוא

אופן ותיכף תראה למה אני אומרת את זה, זה מתקשר בדיוק לנקודה הבאה שאני מתכוונת אליה וזה האם יש מקום באמת כשיש משקיע לבקש ממנו לומר לו תראה לנו מי שדרת הניהול שלך, זה ב IDB בכלל לא הבנתי איך זה לא עלה על הפרק. מי שדרת הניהול שם, אתם לוקחים חברה ענקית, מלאה בחברות בת למטה שהן חברות נהדרות וחברות שהן איתנות מאוד ונותנים למישהו שאתם לא יודעים מי שדרת הניהול שלו בכלל, אם היא למעלה.

אני חושבת שזה צריך לקבל איזה שהיא, זה צריך לקבל איזה שהוא ביטוי. אני לא אומרת תגיד לי מי יהיו הדירקטורים שלך, אבל לפחות תגיד לי מי הולך לנהל את החברה.

אני חושבת שרוב ההצעה כאן כמו שאני ראיתי אותה ואולי אני טעיתי בדרך באיזה שהוא מקום, אבל ההצעה בקונספציה שלה היא בנויה בעצם על מה שקרה ב IDB. תזכרו שלא תמיד הנושים פותחים במהלך, צריך לצפות את האפשרות שגם החברה בעצמה פותחת במהלך. ויש הבדל עצום באינטרסים ובאיך שהדברים מתגלגלים מי פותח במהלך, החברה או הנושים, כי אז מתחיל הויכוח האם חברה צריכה לבקש הסדר, או החברה צריכה לבקש הקפאת הליכים. אז מתחיל הויכוח הגדול ופה אני יודעת שאני נכנסת לאיזה שדה

מוקשים כי היו לי על זה מיליון ויכוחים עם אנשים שאני מאוד מעריכה אותם כמו אמיר ברנע ועוד כאלה, כל הנושא של חדלות הפירעון. חדלות פירעון, איך אני אמרתי, אמיר ברנע אמר לי איזה פספוס היה לך באפריקה ישראל, שלא הגדרת מה זה חדלות פירעון. אני חושבת שאסור לרצות או אסור להורות או אסור להגדיר מה זה חדלות פירעון.

היו"ר גב' יעל אנדורן: פה זה חוסך לנו עבודה.

השופטת ורדה אלשיך: לא, אני אגיד לך למה, כי חדלות פירעון היא דבר מאוד עובדתי נסיבתי. מה שחדלות פירעון בחברה אחת יכול להיות לא חדלות פירעון בחברה אחרת. אז אפשר לעשות משהו מאוד כללי, לכן באה גם כל האוטלט הזה, שבו אני דווקא מסכימה למרות שאני יודעת שיש הרבה מתנגדי לנושא הזה איפה זה יהיה איפה זה יתחיל אם זה יתחיל אצל הכנ"ר או יתחיל בבית משפט, אם בית משפט צריך להיות בתמונה או לא, אני אגיע לזה תיכף.

אני חושבת שחדלות פירעון בחברה אחת כשברור שזו חדלות פירעון בחברה אחרת זה יכול להיות קרטוע. כי אתם כאן כולכם יודעים את זה אולי יותר טוב ממני, כי הרוב כאן הוא לא משפטנים, אבל אין חברה שאתה לא יכול לתפוס אותה על ציר זמן מסוים שהיא חדלות פירעון. אם אתה ביום מסוים לחברה איקס אומר היום תפרעי את כל החובות שלך, איך הילדים אומרים? בפוצ'רה במישמיש, הם לא פורעים, אין הם לא יכולים.

אז נגיד שהיא חדלת פירעון? היא לא חדלת פירעון היא יש לה יום כזה שבו היא לא יכולה, אבל היא חברה חסינה וחסונה. אז אם אתה מגדיר מה זה חדלות פירעון דיר בלק, זה צריך לעשות את זה נורא בזהירות ונורא אמורפי כללי כזה.

אז אני לא יודעת, כי לצורך כל העניין צריך את הנושא של חדלות פירעון ואני מאוד ערה לזה שצריך את זה, אבל מצד שני זה נורא נורא מסוכן, צריך לחשוב איך לעשות את זה. מכיוון שזה -

תראו, חדלות פירעון יכול להיות מצב, מישהו יבוא ויגיד אני חדל פירעון סדרה קצרה שצריכה להיפרע בחודש הבא, אני רואה שאתה רוצה משהו לשאול אותי - מי אמר שאם אני צריכה וכך זה בעצם התחיל ב IDB וזה היה בעוד חברות, סדרה קצרה אפשר לפרוע אותה, אלא מה? חוששים שבעוד שנה וחצי תהיה סדרה ארוכה ואותה אי אפשר יהיה לפרוע.

עכשיו השאלה היא מה זה אי אפשר יהיה לפרוע? אולי יקרה איזה נס כלכלי והחברה פתאום תיכנס לאיזה עסקה נהדרת שהיא תהיה מסוגלת לפרוע ועוד להישאר עם עודף.

עכשיו לכן אני נורא מפחדת, אישית אני נורא מפחדת מהמהלך הזה, כן,

מר יוני מירון : אני רוצה לחלק את הסוגיה הזאת לשתיים, אחד לפי מה

שאני מבין את אומרת שלא נכון לקבוע מראש קריטריונים ברורים להגדרת חדלות פירעון. השאלה השנייה זה משהו שהועדה שאני מבין כן מכוונת אליו, זה לבקש או לצפות מהשופט להכריע בכל סוגיה שיש על השולחן, להכריע אם זה חדלות פירעון או לא.

זאת אומרת לא לעשות כל מיני הכלאות ומצבי ביניים שאני עוצר תשלום אבל אני לא מכניס חדלות, אלא להגיד כל עוד החברה קשת פירעון, היא ממשיכה להתנהל לפי ההתחייבויות שלה וכו' ומצד שני לשופט יש את הסמכות להכריז חדלות פירעון ואז עוצרים תשלומים ולא לעשות את כל מצבי הביניים שהם מייצרים את האי ודאות.

השופטת ורדה אלשיך : תראה, אני מסכימה איתך שאולי כדאי לעשות את

זה, השאלה מה תהיה התוצאה של זה. מפני שכשאתה בא ואתה מחליט על חדלות פירעון אתה מעמיד את החברה כך לטעמי ומהניסיון שלי, אתה מעמיד את החברה במצב שבו היא מוכרזת כחברה קשה או בעייתית או בעלת יכולת פירעון נמוכה, ואז השאלה מה יקרה כשתרצה לתמחר אותה לצורך משקיע מסוים. כי אנחנו יודעים שבפירוק, למה כולם נלחמים נגד פירוק? מפני שבפירוק אתה קונה מציאה. בכינוס אתה קונה מציאה, למה חברות הלכו להקפאת הליכים? כי בהקפאת הליכים היה להם יותר סיכוי. היום בכלל כל הנושא של הקפאת הליכים מתחלף או מוחלף בהליך הזה של הסדרי נושים.

ברגע מסוים לא היה ברור למה חברות מסוימות שבאו והתנהלו על דרך של הסדרי נושים, למה לא היו צריכות להתנהל בהקפאת הליכים. אני עד היום אין לי את התשובה הנכונה לזה, אלא זה אולי בגלל הרגולציות השונות ועשו איזה בלגנים שלמים. עורכי דין שייצגו בעלי אינטרסים שונים, כי אנחנו יודעים שהסדרות הרי בעצמם וזה אני גם אגיע לזה, תזכרו שתמיד יש מלחמה בין הנושים לבין עצמם, זה לא ככה. ההליך הזה הוא לא נקי, כשאתה מחליט על הסדר חוב, הוא לא נקי, כי הנושים בתוך עצמם חלוקים וראינו את זה בכמה חברות. השאלה אז מה אתה צריך לעשות אז בא השופט במקרה כזה ואומר אני אפצה את בעלי אגרות החוב הקצרות על זה שהם צריכים קצת להמתין אני אפצה אותם.

אתה משאיר לטעמי יותר מדי שיקול דעת מחוץ לאיזה שהיא שליטה וזה דבר לטעמי זה דבר מסוכן. כי היה, כל סטודנט למשפטים מכיר את זה, שהצדק הוא לא כאורך כף רגלו של הצינלור, היה פעם צינלור ואמרו יש לו רגל כזו, אז זה הצדק, אורך כף רגלו. אתם זוכרים את הביטוי הזה מהאוניברסיטה? אתם בטח לא כי לא

למדתם משפט אנגלי זה פער הדורות כבר.

לכן אני אומרת אני גם נורא מפחדת, תיכף נגיע מכל הנושא שאנחנו קוראים לו שיקול דעת, כי אני ראיתי למשל שאם אתם משאירים את זה, לבית המשפט אתם נותנים שיקול דעת, לכנ"ר אתם לא נותנים שיקול דעת, למה? למה? הכנ"ר צריך לנהל, אני פה קופצת איזה נושא, אבל הכנ"ר צריך לנהל מהלך שוב איך אומרים הילדים? יעני חסוי, סודי, שבמדינה שלא לא ידלוף החוצה, אף פעם. כי זה לא מדינה מדליפה, וזה לא מדינה שהוזה גם דברים ומפברקת עובדות. ואז אנחנו נעמוד במצב שדווקא הוא אין לו שיקול דעת.

אני יודעת שיש איזה מחלוקת בכלל מי שולט על הכנ"ר ואני רוצה אולי להבהיר את זה מהמקום דווקא של בית משפט ושל השופטים כי אני יודעת איפה אנחנו חושבים. רבותיי שיהיה ברור וזה יש מחלוקת אם אני מבינה עם אגפי היועץ המשפטי לא מהיום ולא מאתמול. הכנ"ר כאפוטרופוס כללי נשלט על ידי היועץ המשפטי לממשל, ככונס נכסים רשמי בחיים לא, הוא לא יכול להיות מצב כזה ואני יודעת שעל זה יש מחלוקות. את מחייכת כי בטח את נגדי. אני יודעת, אני יודעת, כי הייעוץ המשפטי הוא כזה.

לא היה ולא נברא ולא יכול להיות מצב שהכנ"ר לא יהיה עצמאי בעניין הזה, הוא לא כפוף ליועץ המשפטי גם בחוק, גם מבחינת החוק, זה איזה פרשנות עקומה אבל זה לטעמי זה פרשות עקומה להגיד שהוא כפוף. אבל זה לא הפואנטה העיקרית פה.

אני מדברת על הנושא של שיקול דעת, לא יכול להיות מצב שכנ"ר שצריך למנות ואני קוראת לו בכוונה המלווה, לא חשוב מי הוא יהיה, למנות את המלווה, לא יהיה לו שיקול דעת ולבית המשפט יהיה שיקול דעת מה האיפה ואיפה הזאת?

מר דודו זקן : זה נכון בכלל לתת את התפקיד הזה לכנ"ר כי שמענו

הרבה טענות שזה בכלל לא נכון לתת לו את זה, כי הוא לא יודע, אין לו יכולת.

השופטת ורדה אלשיך : אתה יודע אני שמעתי את הרוחות המנשבות ואני

אגיד דבר נורא לא פופולארי ובטח יהיו לי כמה חברים טובים שיאכלו אותי בגלל זה, אני לא רואה רע בזה שהכנ"ר יעסוק בזה. להיפך, ברגע שאתה עובר את הסף של בית המשפט הטבעת חותמת, הטבעת חותמת אמרת החברה יש לה בעיות ובעיות קשות וכאלה ואחרות ואנחנו לא יודעים איך זה יגמר, כי בבית משפט יש לה הרבה סיכויים לגמור בפירוק. אצל הכנ"ר לא, מפני שהכנ"ר זה איזה שהיא מסננת, זה איזה שהוא סף או מפתן שבו אפשר לברר גם אם זה ידלוף, כי הרי זה ידלוף, בואו, זה לא מהלך סודי וזה לא יהיה סודי, כי מספיק שיהיה מעורב בזה עורך דין אחד שיש לו מזכירה ויש לו עוד שני מתמחים שאיתם הוא יביא ולו כדי שישחבו לו את התיקים וזה יעשה את הרושם הנכון,

מר דודו זקן : יש להם וואטסאפ,

השופטת ורדה אלשיך : יש להם וואטסאפ,

מר אודי מוריה : לגבי הכנ"ר רק להמשיך את השאלה, הטענה היא

שממילא הנושא יובא לפתחו של בית המשפט כי בפועל בשטח -

פרופ' שמואל האוזר : כשהכנ"ר ממנה משהו זה לא כמו שבית משפט.

השופטת ורדה אלשיך : זה לא נכון, זה פשוט -

מר אודי מוריה : לא רק זה, גם יערערו על שיקול הדעת שלו.

השופטת ורדה אלשיך : יש לי שאלה אליך, לכנ"ר יש לו, לבית משפט יש

מאגרים אחרים מאשר לכנ"ר?

מר דודו זקן : לא יש לו מעמד אחר, זהו,

פרופ' שמואל האוזר : לא, יש לו פשוט מעמד אחר, כי הכנ"ר - תמיד יכולים אחר כך להגיד בבית משפט -

גב' דורית סלינגר : הטענה שהוא יכול להיות צד מתדיין, שאם יש ערעור עליו הוא הופך לצד מתדיין ולא נשאר כמישהו מעל, כי אם יש ערעור בעצם על ההחלטה של הכנ"ר אז בעצם הוא צד עכשיו, צד נגד הכנ"ר.

השופטת ורדה אלשיך : אבל אני לא רואה בזה שום דבר, להיפך, אתם יודעים מה, זה נראה בעיני כמו הליך של גישור, מה זה גישור? גישור זה לא תמיד יוצא מזה משהו אבל עצם העובדה שהצדדים יושבים ומדברים ומציפים את הבעיות ואנחנו אתמול סיימתי גישור שסיימנו אותו בלי לדבר על כסף אבל קבענו מנגנון שהצדדים ילכו לפיו וזה התקדמות עצומה מבחינת שני הצדדים האלה. אני לא רואה בזה שום דבר נורא, להיפך. עכשיו הנושא של מינוי על ידי הכנ"ר מה רע? אפשר לבוא לכנ"ר ולהציע לו את זה ואת זה ואת זה והכנ"ר מצוי באנשים האלה לא פחות טוב מאשר בית המשפט ואולי יותר טוב. מכיוון שבית המשפט לא מסתובב בחוץ ויודע להגיד אם אתה יש לך ידע כזה או ידע אחר, ולמישהו אחר יש ידע מופחת לכנ"ר יש גם יותר אמצעים לבדוק את זה. לכנ"ר יש יותר אמצעים לבדוק את זה לדעתי מאשר לבית משפט.

גב' יעל וייס : אבל נניח קודם כל כנ"ר לדעתי גם ממילא מצוי באיזה שהיא נקודה כזאת היום, כי גם הנאמנים פונים אליו לפני שהם באים עם מומחה, עם הצעה של מומחה לבית משפט אבל בסופו של דבר הרי בית משפט גם יצטרך לקבל אולי את חוות הדעת של המומחה הזה, שאלה אם יש דרך שגם הרשימה הזאת הרי ממילא אנחנו מדברים על רשימה שתקבע מראש, תהיה מקובלת גם על

השופטים.

השופטת ורדה אלשיך : יש הבדל בין לקבל חוות דעת מהשופט, שתעבירי לי

שמות של עשרה אנשים ואני אגיד לך זה טוב, זה מצוין, זה לא טוב, זה אני מסכימה לו, זה יש לי איתו ניסיון רע, תשאלי אותי יש לי ניסיון רע מאוד עם כמה עורכי דין כמפרקים, שאני לעצמי שומרת את המידע הזה, אין לי למי להגיד אותו אני לא אלק ואני אשמיץ מישהו ואני לא אגיד. אני בעצמי אם אני אצטרך הייתי צריכה למנות לא הייתי ממנה אותו בסדר, אבל -

היו"ר גב' יעל אנדורן : תמשיכי הלאה, לא נפריע לך בשאלות כי את בסוף -

השופטת ורדה אלשיך : לא, לא, אין לי בעיה אני ממשיכה את החוט אחר

כך.

יותר מזה, גם צריך יהיה לבדוק את אותם אנשים את הידע שלהם ואת - תראו גם לא תמיד מראש אפשר לדעת ניגודי אינטרסים, עכשיו ניגוד אינטרסים יכול להיות כזה, כן, אמרו לי שאני אזהר ממך כי בטח את תאכלי אותי, אז אמרתי טוב, שיהיה לה בתיאבון.

גב' דורית סלינגר : אני דוגמא מבוססת לניגודי אינטרסים - - אבל

בסדר,

השופטת ורדה אלשיך : אני לא העליתי אותך,

היו"ר גב' יעל אנדורן : או.קיי, או.קיי.,

השופטת ורדה אלשיך : לא אני, תמיד נתנו זרקו, כן סלינגר, אבל זה לא זה,

השאלה היא אם בתוך הרשימה יכולים להיות אנשים שאת לא יודעת, שאת צריכה לבחון את זה ואת צריכה לדעת על זה, שאם יש ניגוד אינטרסים, אין ניגוד אינטרסים ואיזה, זאת אומרת החשיפה התפשטות של אותה רשימה של אותם אנשים צריכה להיות פשטות מאוד רחבה כדי שאפשר יהיה למיין אותם, כמובן שתמיד אפשר לפי

מקרה ספציפי הכנ"ר יכול לשאול אותו, בוא תגיד לי מה הקשרים שלך, יש לך אין לך, זה גם יכול להיות פר נושא.

גם צריך לחשוב על איזה שהיא דרך לדעתי של יצירת תמריצים כדי לעשות את זה במהירות, כדי שיהיו תמריצים לקדם את המשא ומתן במהירות.

עכשיו אני לא יודעת להגיד לכם מה והאיך, בשביל זה אתם יודעים יותר טוב ממני לבנות מודלים כאלה, אבל זה דבר מאוד חיוני. היום למשל גילו זה לא שהמצאתי את הגלגל, אבל למשל קבלנים, בית המשפט בתל אביב אמרו לשיכון ובינוי, אם אתם תגמרו כך וכך חודשים לפני הזמן, אתם תקבלו בונוס כזה וכזה. זה היה נהדר, אתם לא יכולים לעשות את זה לבית משפט, אתם לא יכולים לעשות את זה לכנ"ר אבל אפשר לבנות איזה שהוא מודל בתוך העסק הזה או סעיף או משהו, איך לקדם את המשא ומתן. מפני שתמיד יש לך מצב שבו צד בתוך משא ומתן כזה מרגיש הרבה יותר רדוף, מאוים, וספק אם כזה מצב יקדם משא ומתן ענייני והדגש הוא על המילה ענייני, כיוון שאז תמיד הוא גנב לי, אכל לי, החתול אכל לי את המחברת, הוא אכל לי את הסנדביץ' והמשא ומתן יורד לשוליים.

אני מסכימה שלא הגיוני יהיה להרחיק את כל המהלך מבית המשפט ולמה כי מה שמטריד אותי זה לא זה שאפשר להתחיל את המהלך הזה מחוץ לבית המשפט ואפשר לתת לכנ"ר לעשות יופי של עבודה. רבותיי בואו נהיה מציאותיים ואני אומרת את זה מניסיון של שבע עשרה שנה עבודה עם נציגי הכנ"ר בתיקים האלה. מי שהכניס את הכנ"ר כצד לתיקי הקפאת הליכים הייתי אני. כי כשאני בפעם הראשונה קראתי להם לבית המשפט בהקפאת הליכים, הם אמרו לי מה פתאום, בחיפה אף פעם לא קרא לנו, אמרתי בחיפה עוברים את חדרה שם צריך דרכון, בתל אביב זה משהו אחר. פה אתם צד והיום

חיפה אפילו לא זוכרת שלא היה כאן נציג כנ"ר. הם עושים עבודה מדהימה, אני מדברת על אנשי תל אביב שאני רואה אותם הם עושים עבודה מדהימה, בית המשפט נעזר בהם המון. גם כשהם כותבים איזה חוות דעת קצרה ואתה לא מרוצה מזה, אתה מחזיר ואתה כותב נא תרחיב, הם עושים יופי של עבודה ותזכרו הם באמת עוסקים רק בזה, האנשים שמתעסקים בנושא הזה עוסקים רק בזה, הם סופר מומחים בנושא הזה והם יש להם הדבר הכי חשוב ואל תעלבי דלית, יש להם - כי אבי פעם נעלב מזה שאמרתי את זה - יש להם את העבודה בשטח.

זה דבר שלא יעזור לכם עשר פעמים שיהיה כתוב ובתיאוריה זה ככה ובתיאוריה זה ככה, אין לחיות את זה כשמישהו יורה מולך את העבודה בשטח, את האמירה, את ה- אני לא יודעת, אני בגלל שאתה פה אני יכולה להביא את זה כדוגמא והיא מכירה אותה, אני זוכרת שהייתה תקופה קצרה של שנה שהבת שלי עבדה ברשות לניירות ערך טרם זמנך. ואז אמרו וואלה איזה מזל, סוף סוף יש עורכת דין שבאה מבחוץ ומכירה את החיים מחוץ לזה ועל זה אני מדברת פה. לא שהיא הייתה כזאת גאונה אבל אתה צריך להכיר את החיים בחוץ איך אנחנו עובדים עם זה.

זה נורא חשוב, הכנ"ר יודע את זה, הכנ"ר יודע את העבודה.

גב' יעל וייס: רק להבין מה- הכוונה שלך בפתיחת הליך - כנ"ר זה רק לעניין מינוי בשלב א' או שאת מדברת על שלב שלוש.

השופטת ורדה אלשיך: לא, אז הנה, אני מגיעה לשלב שלוש, אני מדברת על

זה שיושב עכשיו באמת אותו מלווה אני קוראת לו כרגע ונתן החלטה. הוא נתן החלטה והוא אמר אתם תעשו ככה וככה וככה, עכשיו, הנושים או בעלי אגרות החוב, מי שיש לו אינטרס, שר לו משיר השירים, במילים וישקני, מה עושים? אז פה אני רואה את

החסר של בית המשפט או של מישהו או שיתנו לו סמכות עם שיניים לא כמו שתמיד אמרו, טוב, אז יש דוח של מבקר המדינה אבל אין לזה שיניים, לתת לו שיניים של מה לעשות במקרה שלא מקיימים את ההחלטה שלו. כי הוא לא יכול להחליט ולהשאיר את ההחלטה תלויה באוויר, אף אחד לא עושה את זה ולא מדבר על זה ושום דבר לא קרה.

פה נכנס לתמונה כן בית המשפט שיכול, הרי בסופו של דבר אני יודעת שמי שטוען שצריך להשאיר את זה רק לבית המשפט ואסור להוציא את זה החוצה, אומר בסדר, בסוף כשזה יבוא לפתחו של בית המשפט אז מה יקרה? בית המשפט יצטרך לשבת וללמוד את כל התיק, זה לא נכון, זה פשוט לא נכון. כי כשאתה בא, בית המשפט לא צריך להיות ערכאת ערעור על ההחלטה של אותו מלווה. בית המשפט צריך להיות מי שיבוא ויגיד, אם הוא החליט הוא יודע מה שהוא עושה, אתה רוצה לערער על זה? אתה רוצה להגיד משהו? אני מוכן לשמוע אבל לא מהמקום שאני צריך מחדש להיכנס לשיקול הדעת שלו. יש לו שיקול דעת, הוא החליט את מה שהוא החליט והוא החליט את זה מהצד המקצועי שלו ולא ממהו הזוי זה לא מומחה לדיני נזיקין שהתיישב פתאום לדון בדיני חברות.

איך הייתי אומרת? אנחנו שוכחים שברגע שהמהלך הזה מתחיל הוא מתחיל ההתמודדות היא לא רק עם בעל השליטה, ההתמודדות אסור לשכוח שמרגע שמתחיל משא ומתן יש התקוטטויות כמו שאמרתי קודם יש התקוטטויות פנימיות ומתחים בין הנושים לבין עצמם וצריך להיות איזה שהוא מבוגר אחראי.

עכשיו, הנושא צריך לחשוב עוד דבר אחד שאני רשמתי לעצמי שבסופו של דבר כדי לאשר הסדר את הסדר החוב כך שהוא יחייב את כולם יכול להיות שפה צריך את בית המשפט מפני שצריך אז לחשוב

לטעמי איזה סמכות לתת לבית המשפט כדי שברגע שבאים לאשר את ההסדר באופן סופי שבית המשפט לא יכנס לכל המהלך מההתחלה. אבל אני ממש לא מפחדת מהעובדה שהמהלך לא יתחיל בבית המשפט לא יתחיל, אפילו שלב ראשון ושלב שני, יכול להיות מחוץ לבית המשפט.

עכשיו אני לא רוצה חלילה וזה שאני לא אשמע כך שאני רוצה לפגוע, אבל ברור שאם עורכי דין יש להם אינטרסים שונים, בית המשפט יש לו גם את האינטרס של לשלוט על המהלך, עכשיו אני נוגעת בנושא שהכי מפריע לי וזה במה שראיתי וזה המהלך של לעשות קונפיסקציה של חברה ולהעביר אותה לידי הנושים, זה מה שנקרא שמרתי כמעט לצימוק האחרון.

רבותיי, אני לא מכירה ואני לקראת ההופעה פה עשיתי איזה שהיא סקירה, אני לא מכירה שיטת משפט בעולם שמחרימה לאדם את הרכוש שלו ומעבירה אותו לידי הנושים. אנחנו תזכרו דבר אחד, אנחנו כרגע מדברים רק על הסדרי החוב, מחר בבוקר זה יעבור לפושטי רגל, נראה לכם שמי שהוכרז כפושט רגל יבואו וייקחו לו את כל הרכוש ויעבירו אותו לכל הנושים שלו? נראה לכם? זה אפילו אין במדינות ה-

גב' יעל וייס: אבל למה את חושבת שהעברנו לנושים? איפה

העברנו את זה לנושים?

מר דודו זקן: זכויות ניהול,

השופטת ורדה אלשיך: תראה מה זה זכויות -

גב' יעל וייס: גם לא לנושים, הם לא מועברות לנושים.

השופטת ורדה אלשיך: אלא?

גב' יעל וייס : מנהל מיוחד, הוא יכול עכשיו למכור, תיאורטית

עכשיו המנהל המיוחד יכול לעשות הסדר, יכול למכור את החברה, הוא לא לוקח את הזכויות הקנייניות של בעל השליטה, הם לא מופקעות ממנו. חידדנו את זה.

פרופ' יוג'ין קנדל : מעבר לזכויות נושים כל השאר שייך עדיין -

השופטת ורדה אלשיך : תראו רבותיי, מה שקרה זה נכון מה שאתה אומר

אבל מה שקרה בעצם ב IDB זה לא היה בדיוק כך,

היו"ר גב' יעל אנדורן : לא, אנחנו לא,

השופטת ורדה אלשיך : אני אומרת זה לא היה בדיוק ככה מה שקרה זה

בדיוק על זה נוחי דנקנר, אני לא לוקחת צד בתיק של IDB גם לא מותחת ביקורת על הפסיקה לא בעד ולא נגד, אבל אני אומרת משהו מה שהוא כל הזמן צעק הוא אמר תנו לי את הצ'אנס אני יכול לנהל את החברה הזאת יותר טוב ואני יכול להביא -

גב' דורית סלינגר : אבל נתנו לו,

מר דודו זקן : נתנו לו, זה לא שקפצו עליו באמבוש,

השופטת ורדה אלשיך : בסדר, אני יודעת שלא קפצו עליו באמבוש בואו

נזכור גם שמי שהביא את אלשטיין זה היה דווקא נוחי דנקנר אבל בהיסטוריה של זה הוא הביא אותו.

פרופ' יוג'ין קנדל : זה בסיבוב הראשון.

השופטת ורדה אלשיך : בסיבוב הראשון, לפני,

פרופ' יוג'ין קנדל : אחר כך הוא בא לבד.

השופטת ורדה אלשיך : כן לפני שהם רבו על העשרים וחמישה אחוז

המפורסמים אבל אני חרדה לנושא הזה, את זה צריך נורא נורא

בתפר דק לא בתפר גס כזה, אלא בתפר מאוד דק עם תשומת לב מירבית למה יכול לקרות ביום שאחרי ואיך הדברים האלה יפורשו, כי סמכויות ניהול כשאתה משאיר לי סמכות ניהול וגם את היכולת למכור, פה אתה מתחיל להתנדנד.

גב' יעל וייס: אבל עד מתי, כלומר לאיזה פרק זמן? כי באותו

אירוע או באירועים מסוימים ניתנת הזדמנות לבעל השליטה או לבעל העניין להגיע להסדר למצוא פתרון, לעשות את המימושים בעצמו, עד מתי, כלומר -

השופטת ורדה אלשיך: עכשיו בואי אני אגיד לך כשהנושים -

גב' יעל וייס: ויש הרגשה של - זה מטרה של כל בעל עניין כי מחר

אולי יהיה יותר טוב באמת, אף פעם לא חושבים על מתי מחר אולי יהיה פחות טוב, תמיד מחר יהיה יותר טוב.

השופטת ורדה אלשיך: עכשיו בואי אני אגיד לך, הנושא הוא כשבעל זכויות

הניהול קודם כל אפשר להגביל אותו בזמן, תגיע להסדר נושים אתה, בסדר, נצטרך לחשוב, אבל צריך לתת לו את ההזדמנות להגיע ולתת לו את הזמן להגיע, תזכרו רק דבר אחד ואני בשבילי גם IDB וגם דלק וגם אפריקה ישראל יהיו הדוגמאות הכי טובות. ביום שזה קורה הנושים מתחילים לשכוח את הרווח שהם עשו, בעלי האג"חים את הרווחים שהם קטפו וזה, אנחנו נפגענו אנחנו זה, לתלות אותו בכיכר העיר. זאת אומרת להגיע איתו להסדר נושים יהיה הרבה יותר קשה והם ישימו לו הרבה יותר מקלות בגלגלים מאשר הם ישימו למישהו כזה איזה עב"ם שבא מבחוץ ורוצה נורא, אלא אם יש למישהו אינטרס להתחיל לעשות את המהלך שעשו לבן משה, ראינו את זה, חיינו את זה, זה מפורנוגרפיה זה מאוטוגרפיה, זה אני לא יודעת מאיפה, העיקר שהוא לא יקבל את החברה.

המהלך הזה הוא מהלך, עכשיו שוב כאן בנושא הזה אנשים רואים את זה כ אנחנו רוצים את החברה. מה היה ב IDB? ב IDB היה המון זמן ויכוח, הנושים רצו את החברה, תנו לנו את החברה, אנחנו כבר ננהל אותה.

אז את זה צריך אני לא אומרת, אני לא מדברת רק על ההצעה, אני רק אומרת על מה צריך להכניס בתוך העסק הזה, כדי שידעו. זאת אומרת אני לא, צריך לזכור שבעלי אגרות החוב לא חפים מאינטרסים, זה ברור, ואם הם חפים מאינטרסים אז יש תמיד ואני לא רוצה, אבל יש לי ניסיון, אתמול באיזה מקום נתתי את זה בהרצאה כדוגמא וישבו שם רק עורכי דין, המשרד של גולניצקי כולם ידעו על איזה עורך דין אני מדברת. אמרתי רק אל תגידו את השם, אני לא רוצה שזה ישמע.

אבל יש עורכי דין שנכנסים לתוך המהלך, קונים כמה אג"חים ונכנסים לתוך המהלך ומוצצים את דמם של הנושים, של בית המשפט, של הכנ"ר. פוגעים מעליבים, גם הם בטח יודעים על מי אני מדברת, והוא לא יחיד, הוא לא יחיד, יש כמה כאלה. הם עקביים, בקשות לפסילת שופט, ואם השופט לא פוסל את עצמו אז הם מגישים תלונה לנציב תלונות הציבור על השופטים. הם עושים את כל מה שאפשר. אתם מאחורי הקלעים הזה לא מכירים, אבל זה מאחורי, זה נראה כאילו נורא נקי, נורא בסדר, הנושים עם האג"חים הארוכים יש אינטרס כזה, לקצרים יש כזה הכול בסדר. אבל בפנים -

אני אגיד לכם יותר מזה, היום -

פרופ' יוג'ין קנדל: מה אפשר לעשות עם לחדד את הנקודה, מה את

מציעה לנו לעשות כדי למנוע את הדבר הזה?

השופטת ורדה אלשיך: אני לא יודעת מה לעשות אבל השאלה היא עד כמה,

צריך לחשוב בנקודה הזאת מהם סמכויות, איזה סמכויות ניהול, אם לא צריך להגביל את סמכויות הניהול, כשהוא בא למכור את החברה אם לא צריך -

מר דודו זקן : שבית משפט,

השופטת ורדה אלשיך : אז צריך אישור בית משפט אבל אז השאלה בית משפט לא נמצא מאחורי הקלעים, מאדם שהוא לא בית משפט אתה יכול לדרוש גילוי נאות מכל הבחינות, מבית משפט אתה לא תבוא ותגיד לו אתה תסביר לי, בית משפט יכתוב לך החלטה מוסברת ומנומקת אין ספק, אבל אתה צריך לדעת גם מה לדרוש מאותו בעל תפקיד שהחליט למכור לאיקס ולא לY וקיבל את עמדת הנושים האלה ולא האלה. מפני שזה תשמעו, היום כשאני כבר לא בתפקיד ומותר לי להקשיב, ככה אני אף פעם לא הקשבתי ומותר לי להקשיב, אז אני שמעתי על דברים שקרו ב IDB באסיפות הנושים שאם מישהו היה יודע מזה, זה דבר נורא. שלחו פיגורות כדי שיעמדו בצד ויסתכלו על אנשים כדי להשפיע על אופן ההצבעה. את כל זה אתם צריכים לקחת בחשבון, אתם צריכים לקחת את זה בחשבון. שלחו עורכי דין שהם כל מיני פיגורות קשורות ולא קשורות והם עמדו בצד, זה הספיק כדי שנושה כזה סידרה כזאת או קבוצה כזאת או נאמן כזה יצביע בדרך כזו או אחרת וזה לא פשוט.

גב' יעל וייס : ורדה בכל מקרה בכל אחד מהשלבים אם יש הסדר הוא מגיע לאישור בית משפט.

השופטת ורדה אלשיך : בסדר,

גב' יעל וייס : בסדר? זה לא שהכנ"ר מקבל אחרי זה גם סמכויות להכריע בסדר וכו'. זה בכל מקרה.

השופטת ורדה אלשיך : מצוין, זה כן,

אחד המשתתפים : אנחנו רוצים לקבוע איזה שהיא סופיות

לתהליך, זאת אומרת deadline יש לזה חשיבות, ולכן מה שאת קראת
הפקעה שנראה לך בעייתי מאוד, יש דרך אחרת לעשות את אותה
סופיות?

השופטת ורדה אלשיך : כן, לפרק, לפרק גם בפירוק אפשר לקנות חברה, גם
בפירוק אפשר לקנות חברה.

מר אודי מוריה : כלומר ה deadline שאת מציעה לנו הוא פירוק ולא
על העברת ה-

השופטת ורדה אלשיך : כן, כן,

מר אודי מוריה : השליטה על הנושים,

השופטת ורדה אלשיך : אני אגיד לך למה, אני משליטה של נושים אני
פוחדת, כי זה דבר שאין עליו שום בקרה מה נעשה מאחורי הקלעים,
בפירוק הם כולם צריכים לבוא אלי לבית המשפט והם צריכים
להסביר לי, למה הם רוצים לפרק, מה המניעים שלהם, מה יצא
מהפירוק, אז בית המשפט שולט על כל המהלך, אז אסיפות הנושים
יכולות להיערך חצי צולעות, אבל מעבר לזה הדברים, אז מי שיהיה
לו אינטרס הוא יבוא לבית המשפט ויספר לו למה הדברים לא היו
בסדר באסיפת הנושים, אבל פה אתה לא יודע כלום. זה אחד הדברים
שאני ב IDB אמרתי את זה אפילו בזמנו לשופט אורנשטיין, אמרתי
אני לא מבינה את הקטע הזה, אחרי שהוא החליט כמובן. אמרתי לו
אני לא מבינה את הקטע הזה, הם רוצים שהם ילכו לפירוק, שישלמו
אגרות, שירימו את עול ההוכחה שיש עליהם בפירוק. וגם בפירוק
אפשר למכור. הרי כשאתה קונה -

מר אודי מוריה : הם זה הנושים שאת אומרת,

השופטת ורדה אלשיך : כן, כשאתה קונה את החברה במהלך אותו מנהל

שימכור להם את זה, כבר כולם יודעים שהיא חברה בקשיים וכולם יודעים שהיא חברה שאפשר לקנות אותה במחיר מופחת. אותו דבר בפירוק, המחיר המופחת אתה עושה פירוק מפעיל, אני בזמנו עם דר' אירית חביב סגל שהייתה חברה מאוד טובה שלי זכרה לברכה, היה לי ויכוח איתה על הנושא הזה שקוראים לו פירוק מפעיל. היום אני מודה שהיא צדקה, יש דבר כזה שקוראים לו פירוק מפעיל, החברה ממשיכה להתגלגל לחיות ואנחנו מנסים למכור אותה במחיר המיטבי בזמן שהחברה מתפקדת ופועלת בדיוק כמו בהסדר חוב. אין שום הבדל.

אני מאוד חוששת מה שמתאים להיום ולרגע הזה בהסדרי חוב, יכול לא להתאים אחר כך, כי מישהו יכול לפרש את זה לא נכון. למה אסור לי למנות מנהל מיוחד שייקח לפושט הרגל את כל הנכסים שלו, ינהל את כל הנכסים, הוא ינהל לו את הנכסים, הוא ינהל לו את חשבונות הבנק, הוא ינהל לו את הביטוחים, הוא ינהל לו את הכול, הוא ייקח, הוא ימכור, הוא יעשה. למה אסור לעשות את זה? זה אנחנו נהיה כמו מדינה יותר גרוע משלישית, זה להחרים למישהו את הרכוש.

אתה לא יודע, אתה יודע עכשיו מה קורה, אבל אתה לא יודע איך אחר כך מישהו יפרש את זה ולאיפה מישהו יקום בבוקר עם איזה הזיה ויגיד רגע, למה לא ליישם את זה גם על פושטי רגל, יופי של דבר.

פרופ' יוג'ין קנדל : אפשר לשאול אותך שאלה לגבי, כי זה מתקשר, יש

קושי לשופט בהרבה מקרים את אמרת למשל שופט לא חייב להיכנס לכל הדבר הזה, הוא צריך רק לראות אם זה סביר או לא סביר.

השופטת ורדה אלשיך : נכון,

פרופ' יוג'ין קנדל : האם את חושבת שא' לשופט כדאי שיהיה לו יועץ

כמו במקרים רפואיים שמאים וזה, יועץ מטעמו, כלכלי,

השופטת ורדה אלשיך : אני בדיוק הולכת להגיע לזה.

פרופ' יוג'ין קנדל : יופי ודבר שני, האם את חושבת שכדאי שיהיה

לשופט איזה שהוא פול מאושר של אנשים, שהוא יכול להרים אליהם

טלפון ולשאול אותם נושאים ספציפיים, מה זה לא יודע, אם איך

מחשבים איזה שער ריבית סביר להניח, סביר להשתמש בו

כשמחשבים DCR.

השופטת ורדה אלשיך : רבותיי בואו תזכרו דבר אחד וזה אחת הביקורות

הגדולות שהייתה לי על הנושא הזה של מלווים וכל ה- לא היה צריך

את זה בכלל, לבית משפט יש סמכות אני לא יודעת למה בא התיקון

הזה, איזה תיקון זה היה? 19, 20, אני כבר לא יודעת מה זה,

גב' דלית זמיר - : 18,

היו"ר גב' יעל אנדורן : של המומחה?

השופטת ורדה אלשיך : של המומחה,

היו"ר גב' יעל אנדורן : 19,

גב' דלית - : 18,

פרופ' יוג'ין קנדל : היא כתבה אותו,

השופטת ורדה אלשיך : אני לא מתווכחת עם דלית, למה היה צריך את זה

בכלל? אני לא מבינה, לבתי משפט יש סמכות למנות איזה מומחה

שהוא רוצה, להתייעץ איתו, לשאול אותו, לקבל ממנו חוות דעת. יש

סמכות בחוק, לא רק סמכות טבועה, מה שלבית משפט אין דרך לצאת

ממש, אז הוא אומר אני משתמש בסמכות הקבועה שלי ואני עושה

ככה. לא מוצא חן בעיניך לא צריך אבל זה הסמכות הקבועה שלי.

אבל חד משמעית לבית המשפט יש סמכות לעשות את זה, הוא לא צריך לבקש מאף אחד רשות ולא לקבל מאף אחד רשות וכל המהלך הזה של תיקון 18 עשה לבית המשפט בוקה ומבולקה ויש רשימות כאלה.

פרופ' שמואל האוזר : אני רוצה לשאול אותך, אני לא בטוח שהבנתי, לגבי שלב אחד או שתיים לבית משפט יש בהחלט מקום לכנ"ר ולגבי שלב שלוש האם אפשר שתי חלופות, אני לא בטוח -

השופטת ורדה אלשיך : מה, תגיד לי מה,

פרופ' יוג'ין קנדל : אחד עם כנ"ר ואחד עם בית משפט.

פרופ' שמואל האוזר : כי יש לו שתי חלופות אחת עם כנ"ר ואחת עם בית משפט.

השופטת ורדה אלשיך : שלב שלוש אני חושבת שצריך את בית משפט.

פרופ' שמואל האוזר : בית משפט,

השופטת ורדה אלשיך : אתה צריך את בית משפט הכנ"ר יבשל את הארוחה ויגיש לך אותה אבל את הביס ואת החשבון לשלם, זה -

היו"ר גב' יעל אנדורן : אז בואי אני אחדד את זה רגע, בשלוש יש שתי חלופות, בשתייהן התהליך בבית משפט קורה, יש ביניהם הבדל אחד מהותי שזה הטריגר להליך, הטריגר בחלופה אחת אומר חברה לא שילמה 45 יום, ממונה לה מנהל מיוחד על ידי -

פרופ' יוג'ין קנדל : כנ"ר ,

היו"ר גב' יעל אנדורן : טריגר, כנ"ר, חלופה שנייה אומרת חברה לא שילמה במשך 45 יום יש חובה לנושים לפנות לחבית המשפט ולהתחיל, מחזקים שם את העילות של בית משפט והחובה שלו אבל הטריגרים זאת אומרת אין- אני כבר אתן לך תחדד את השלב הזה, זאת אומרת

בשניהם התהליך והגורם שמולו מתנהל זה בית המשפט. יש הבדל אחד והוא כן הבדל מהותי זה הטריגר, האם הטריגר הוא הכנ"ר שגם לו אין שיקול דעת ומתמנה, או בית המשפט הוא זה שבעצם ממנה את אותו מנהל.

מר יוני מירון : לבית משפט יש חזקה לחדלות פירעון.

גב' דלית זמיר : לא אבל בכנ"ר בעצם אין שיקול דעת, ברגע שאין תשלום ממונה, מי שמנהל את החברה, בחלופה השנייה יש שיקול דעת לבית משפט אם להחליט אם למנות מישהו שינהל את החברה או לא.

גב' דורית סלינגר : הטריגר הוא אותו טריגר,

השופטת ורדה אלשיך : חד משמעית הטריגר הוא אותו טריגר, אם אתם שואלים אותי אז בקטע הזה אני חושבת שעדיף בית משפט כי אתם לא נתתם שיקול דעת לכנ"ר ואני חושבת שאי מתן שיקול דעת לכנ"ר זה כבר לא נכון.

גב' דלית זמיר : אבל היה נכון לתת שיקול דעת לכנ"ר?

השופטת ורדה אלשיך : כן, כן,

גב' דלית זמיר : לקבל החלטה להחליף -

השופטת ורדה אלשיך : כן,

גב' דלית זמיר : להחליף את ההנהלה, זאת אומרת

לקחת את השליטה.

היו"ר גב' יעל אנדורן : תנו לה רגע,

מר יוני מירון : שיקול דעת, מה ההבדל בין כנ"ר לבין בית משפט

הרעיון היה שזה יהיה -

היו"ר גב' יעל אנדורן : רגע, תנו לה-

השופטת ורדה אלשיך : רגע, לא, לא, אני מבדילה מה אנחנו מכילים

בשיקול הדעת, הרי גם שיקול דעת אתה לא מוכרח להשאיר אותו פתוח, אתה יכול להגיד ששיקול הדעת הוא בתחום הזה והזה, נקודה ואז מה שכתוב זה מה שכתוב.

קודם כל יש לי בעיה עם 45 יום כי יכול להיות שצריך ארכה של כמה ימים ואם זה יהיה דווקני ואתם לא תשאירו שיקול דעת זה נורא מסוכן וזה חבל, זאת אומרת זה חבל כי לפעמים אפשר עם המים לשפוך את התינוק. אבל אני לא אומרת שאין הבדל, אבל אתה יכול להגיד שלכנ"ר יש שיקול דעת בתחום X ו Y ואם זה לא מתקיים אתה מעביר את שיקול הדעת הזה, את כל המהלך, את המהלך לבית המשפט כי לבית משפט מטבע הדברים יש מפרש הרבה יותר רחב ויש לו מבט יותר רחב ויכולות יותר גדולות מפני שלבית המשפט יש גם את היכולת שדיברנו עליה, זה הסנקציה שאין לכנ"ר, הכנ"ר לא יכול אלא אם יקנו לו בחוק אני חושבת שזה מסוכן להקנות לכנ"ר סנקציות בחוק, כי היום זה דוד האן שהוא סופר באמת הוא אחד אם לא הכי טוב שאני מכירה אז הוא בין הכי טובים, אבל הוא באמת הוא סופר, כי הוא חי את המטריה גם בחיים וגם באקדמיה, יכול מחר לבוא כנ"ר והיו כבר כאלה, שאני לא הייתי סומכת עליהם, אני אומרת את זה בגלוי. כי אמרתי את זה כבר בגלוי גם כשכיהנתי אז לא הייתה לי בעיה.

לכן אני אומרת ששיקול הדעת של הכנ"ר ובעניין הזה אפשר להגביל אותו כי אם אתם הולכים בקו שלי שבדברים האלה הכנ"ר הוא לא כפוף ליועץ המשפטי ואין מעליו אלא מרותו של בית המשפט.

גב' דלית זמיר : אבל איך את מגבילה את שיקול הדעת,

מדובר פה כרגע החלטה עצמה שצריך לקבל זה למנות עכשיו מישו שמנהל את החברה במקום בעלי השליטה, זו השאלה, ה משהו שנכון

להעביר אותו לכנ"ר או שפשוט צריך להשאיר אותו בבית משפט, זאת אומרת אין פה -

השופטת ורדה אלשיך : את מה?

גב' דלית זמיר : ההחלטה על עצם זה שלוקחים את הניהול.

השופטת ורדה אלשיך : אם אחרי שתמו כל ה- נתת 45 יום ונתת לו אפשרות להאריך את זה בעוד נגיד 30 יום או בעוד משהו, זה לא קרה, שילך לבית משפט. שילך לבית משפט אני פה זה עד כאן, מה שנקרא, כי אני רוצה כבר עכשיו אין טעם להעביר כי בסך הכול אם אני אלך לא בדרך הזו, אז אני מתחילה לחלק את הנושא לטיפולם של יותר מדי ידיים, ככה או שבית משפט מטפל או שהכנ"ר מטפל אבל לא שניים לא אחד מתחיל ואחד גומר. אז זה צריך לעבור לבית משפט. אבל צריך, זה כבר דיברנו על זה, שאיך הכנ"ר יבחר את אותה אישיות, צריכה להיות איזה שהיא רשימה שיצטרכו לבדוק אותה מה שנקרא, שזה לא יתחיל להיות כמו אנשי שלומך.

השופטת ורדה אלשיך :

השופטת ורדה אלשיך : עכשיו משהו עוד כאן רשמתי לעצמי בדרך שעלה לי. אחד הדברים שאני חושבת שאולי כדאי לשקול בשלב מסוים, אני לא יודעת באיזה שלב דווקא הכנ"ר שזה בשלב הראשון זה נזכרתי הבוקר, חשבתי על זה, בשלב הראשון כשזה אצל הכנ"ר האם לא היה כדאי לשקול ולתת לכנ"ר סמכות למנות איזה שהוא משקיף בדירקטוריון. בלי זכות וטו, בלי זכות הצבעה, בלי להגיד שום דבר, אבל מישו שידעו שהוא מהאו"ם והוא מהאו"ם שיכול גם למנות ועדה כמו שמינו לנו עכשיו באו"ם.

מר אודי מוריה : באיזה שלב המינוי משקיף?

השופטת ורדה אלשיך : בהתחלה,

מר אודי מוריה : מההתחלה?

השופטת ורדה אלשיך : בהתחלה מהרגע הראשון, למה שלא יהיה?

היו"ר גב' יעל אנדורן : מהשלב הראשון?

השופטת ורדה אלשיך : מהשלב הראשון, מהשלב שהכנ"ר נכנס לתמונה

ומתחיל לנהל משא ומתן עם החברה.

היו"ר גב' יעל אנדורן : יש לי שאלה לפני, יש דברים נוספים שאת חושבת

מהניסיון שלך תוך כדי התהליך שאנחנו לא נגענו בהם ונכון היה

שניגע בהם?

השופטת ורדה אלשיך : לא שאני רואה, חוץ מהמשקיף לדירקטוריון אתם

לא נגעתם בזה ואני חושבת ש-

פרופ' יוג'ין קנדל : זה שלב שניים,

השופטת ורדה אלשיך : כן, זה כבר שלב שניים אבל - מה עוד רשמתי פה,

מר אודי מוריה : האם את חושבת שזה צריך לחול גם על חוב פרטי

וגם על חוב ציבורי?

פרופ' יוג'ין קנדל : - חוב פרטי של מוסדיים,

השופטת ורדה אלשיך : זה מתחיל להיות יותר מורכב, כי אם זה חל, זה

צריך לחול על הכול, כי בדרך כלל בעלי השליטה הם נתנו ערבויות

לחברה והם מעורבים בענייני החברה, זה לטעמי אני בהתחלה היה

לי ספק ואני מודה שהתחבטתי.

פרופ' יוג'ין קנדל : לא הבהרנו את השאלה, לא חוב פרטי של בעל

שליטה, חוב של אגרות חוב לעומת הלוואה מהבנק או הלוואה

מהמוסדי.

השופטת ורדה אלשיך : כן, הכול הכול, אני אגיד לכם למה, זה אחד

הדברים שאני לא אוהבת, זה אומנם נוגע לבנקים אבל אני לא אמרתי

את זה.

היו"ר גב' יעל אנדורן: הוא לא בבנקים הוא המפקח עליהם.

השופטת ורדה אלשיך: לא, אני אגיד לכם מה, במהלכים האלה אני רואה הרבה פעמים, אני מהניסיון שלי מה שראיתי זה שהבנקים יושבים להם נורא מבסוטים על הגדר, מנדנדים ברגליים, כיף להם מה, להם לא יקרה כלום. הם נושים מובטחים, ישחקו הנערים בפנינו, תעשו מה שאתם רוצים, במילא אנחנו באים הראשונים מורידים גם את הקצפת גם את הדובדבן ועכשיו מה שנשאר תעשו עם זה מה שאתם רוצים, מה אכפת לי, אם לא נשאר לכם כלום, בעיה שלכם, אני הולך הביתה. לכן אני אומרת שזה צריך להיות בפול אחד ואני בכלל יש לי בעיה עם זה, כי באחת הפעמים מכיוון שבבנקים במילא בזמנו כיהנתי לא אהבו אותי, אמרו שאני נגד הבנקים, אמרו שכל מה שבנקים אני נגדו. אני חושבת שזה הביטחון הזה של הבנקים שהם יבואו ויקטפו את החוב שלהם ממילא וילכו הביתה, הוא - תראו איך קרה, אני לא זוכרת באיזה מהתיקים זה היה, שפגעו בבנקים, פגעו במה שהם קיבלו. זה היה בנק לאומי נדמה לי. איי איך הם קפצו, איך הם פתאום נהיו מעורבים במהלך והם באו וטענו.

היו"ר גב' יעל אנדורן: באלביט,

השופטת ורדה אלשיך: באלביט זה היה, נכון? כי אלביט אני לא טיפלתי בכל אני בסוף העברתי את זה הרי לאורנשטיין כי זה היה כבר לקראת הפרישה שלי. אבל פתאום הבנק נהיה מה זה מעורב, כי הוא היה לו פחד שאני הולכת להוריד לו, זה דובר שמה שהבנק יקבל רק שמונים אחוז מהחוב שלו, איך הם עמדו על הרגליים האחוריות.

לכן אני חושבת שהתשובה היא שהם כולם צריכים להיות באותו פול.

מר דודו זקן: אני אחדד ברשותך את השאלה.

השופטת ורדה אלשיך : כן,

מר דודו זקן : השאלה היא אם יש חוב ציבורי של אגרות חוב, חוב

פרטי בין אם זה בנקים ובין אם זה מוסדיים, אז זאת אומרת כולם ביחד באותה סירה, אני מבין, אבל אם יש חוב רק שניתן או על ידי בנק או על ידי מוסדי, אין שם שום אגרת חוב, אין שם שום אג"ח שום נאמנים, ציבורי, גם אז צריך להחיל את כל ההמלצות האלה לדעתך?

פרופ' יוג'ין קנדל : זה רק מול בנק, יש לך רק הלוואה מהבנק, אין לך שום דבר -

היו"ר גב' יעל אנדורן : או ממוסדי,

מר דודו זקן : הרי אני מניח שטיפלת גם בהסדרי נושים שיש שם רק בנק או רק-

השופטת ורדה אלשיך : אני לא זוכרת שהיה לנו הסדר נושים איזה שהוא שהיו עם הבנקים.

מר יוני מירון : זה נסגר מחוץ לבית משפט,

היו"ר גב' יעל אנדורן : פשוט הוא סוגר את זה בחדר סגור.

פרופ' יוג'ין קנדל : כי הבנק סוגר את זה לבד.

גב' דורית סלינגר : מחוץ לבית משפט,

השופטת ורדה אלשיך : כי לבנק, כי אז הבנק מנהל משא ומתן תראה כי אז הבנק מאיפה בא הביטוי הזה של העדפת נושים, בעלי אגרות החוב לא המציאו את זה, שאם יפרעו אגרות החוב הארוכות הרי טענו נגד הקצרות, אם יפרעו להם זה העדפת נושים, איזה העדפת נושים אני לא בחדלות פירעון, אז איזה העדפת נושים יש פה, אני גומר עם נושה אחד הולך עם נושה הבא, יש לו כסף טוב, אין לו כסף גם טוב.

אני לא זוכרת שהייתה אוטופיה כזאת שזה היה רק מאחורי בנק, כי אם לא עושים מין הליך קדם כינוס ויושבים וגומרים את זה בבנק, כמו שעושה אדם פרטי.

פרופ' יוג'ין קנדל : הפקטור לא משנה, מה שאתה תעשה -

השופטת ורדה אלשיך : עוד נקודה אחת זה באיזה מצב וזה אני לא ירדתי לסוף דעתי בעניין הזה, כשממנים בעל תפקיד הרי צריך להזיז את נושא המשרה הצידה, עכשיו זה צריך לקבוע בחוק, מפני שהזזה כזאת של נושא המשרה יכולה להיות רק בצו שיפוטי וכאן יש לי בעיה עם עצמי מה שנקרא, אני לא יודעת מה להציע לכם אבל צריך להביא את זה בחשבון, כי הזזה של נושאי משרה, חייבת להיות בצו שיפוטי, נכון? מבחינת החוק, לפי הדין היום, את זה צריך לקחת בחשבון אם אתם רוצים לשנות את המצב הזה ולהזיז בעלי שליטה, אתם צריכים לקחת בחשבון שפה צריך שוב להיכנס בית המשפט לתמונה.

פרופ' יוג'ין קנדל : אלא אם כן יש -

מר דודו זקן : העניין זה דירקטורים ומנהלים, בעל שליטה -

השופטת ורדה אלשיך : אתה יודע מה אני רוצה להגיד לך ולא בגלל שאני היום בצד השני של המתרס, כל הנושא הזה שמטפסים כל פעם על הדירקטוריונים ועל הדירקטורים.

מר דודו זקן : לא אני אומר את בעל השליטה לא מזיזים.

פרופ' יוג'ין קנדל : אני רוצה לשמוע, הוא מה?

השופטת ורדה אלשיך : לא, הוא מוציא אותי מדעתי כי אתה יודע למה?

מר דודו זקן : צריך להפנות את זה להנהלה, זה מה שאת אומרת?

השופטת ורדה אלשיך : מה?

מר דודו זקן : כי צריך לבוא ב-

השופטת ורדה אלשיך : צריך לבוא חשבון קודם כל עם ההנהלה,

מר דודו זקן : עם ההנהלה,

השופטת ורדה אלשיך : אחר כך עם הדירקטוריונים, מה רוצים

מהדירקטורים? הדירקטור יושב בישיבת דירקטוריון בא המנכ"ל מציג לו דברים, הוא קרא את זה גם בבית, למד את זה בעל פה, הוא יודע כל שורה איפה כתובה ובא אחר כך אני יודעת מנהל מחלקת היועץ המשפטי וזה, בא רואה חשבון ונותן לו, מה דירקטור צריך לעשות? ללכת מאחורי הפרגוד? אז אני מכירה דירקטור אחד לא נורמאלי שהוא לפעמים נפגש עם האנשים וחוקר אותם ושואל אותם, בסדר אז זה דירקטור לא נורמאלי בעיני, אני מכירה אותו באופן אישי, אז הוא הולך והוא יושב והוא שואל כי הוא רוצה להבין את הדברים, אבל הלו, מה, יש דירקטוריון עולים תמיד עד הדירקטוריון הדירקטוריון תמיד איפה הם היו, למה הם היו, רצו לתלות, בהדסה אני הייתי מעורבת במהלך של הדסה, אז ראיתי איך הדירקטורים פעלו, מה רצו מהדירקטורים? לא יודעת מה רצו מהם. היו כאלה שביקשו מהם חומר, לא נתנו להם חומר,

מר דודו זקן : יש להם אחריות אבל מה שאת אומרת הפוקוס,

המשקל עבר יותר אליהם ופחות להנהלה.

השופטת ורדה אלשיך : המשקל עבר אליהם כמעט טוטאלית בכל מקום אתה

רואה שמחפשים את הדירקטורים וצריך לתלות את הדירקטורים והם תלויים על כל העצים, יותר מזה אתה יודע מה? לא אכפת לי שזה מוקלט, מישוהו בא לספר לי שהציעו אותי כדירקטורית באיזה שהיא חברה מאוד גדולה, אמר בעל השליטה את המשפט הבא, הוא גם מאוד חכם היה להגיד את זה, הוא אמר אלשיך? אצלי בדירקטוריון? היא תשמור לי על הידיים, לא רוצה. נהדר, זה נשמע לך טוב? שלא רוצים למנות דירקטור מהפחד שהוא ישמור.

גב' דורית סלינגר : אבל זה אומר שהוא בוחר את מי שלא מכופף לו את הידיים,

השופטת ורדה אלשיך : נכון,

גב' דורית סלינגר : ומי שלא שואל את השאלות, אז אם הוא צריך את המוסד של הדירקטוריון -

השופטת ורדה אלשיך : עזבי אז אמרו לו בואו נלך עליה כדחץ לא חשוב, עזב. ברגע ששמעתי את המשפט הזה אמרתי החברה הזאת לא מעניינת אותי יותר.

היו"ר גב' יעל אנדורן : או.קיי, קודם כל ורדה תודה, יש שאלות אבל אנחנו לא - תודה רבה לך,

השופטת ורדה אלשיך : עניתי לכם על הכול.

היו"ר גב' יעל אנדורן : ענית תוך כדי, תודה רבה לך על הזמן -

השופטת ורדה אלשיך : שיצליח לכם.

6. מר צבי פירון

היו"ר גב' יעל אנדורן : תודה שבאתם, מצטערים על השינוי בלו"ז אבל זה עדיף מאשר שהייתם מחכים פה אז עשינו ככה תוך כדי. תודה לכם שבאתם, אנחנו כולנו קיבלנו את הנייר שלכם, קראנו אותו, ואנחנו נשמח שככה תתייחסו לדברים שהם לדעתכם חשוב לשים עליהם את הזרקור.

מר צבי פירון : דבר ראשון תודה שלקחתם בחשבון את הדברים שאמרנו בפעם הקודמת חלק מהם ראינו, במקרה של ניגודי עניינים אנחנו בהחלט חושבים שזה דבר חשוב ביותר, לא נחזור על הדברים שבהם אנחנו תומכים בהמלצות כי עליהם כבר כתבנו, נתייחס למספר

קטן של מוקדים שבהם אנחנו חושבים שיש מקום להבהרות או לשיפורים.

ראשית לגבי - ולא מהקל אל הכבד ולא מהכבד אל הקל אלא באופן אקראי לחלוטין התאגידים המתמחים לניהול חוק ומשבר אנחנו בעד ההמלצה הזאת, אנחנו צריכים להבדיל שאנחנו נגד לכפות על מוקדי כזה או אחר את השימוש בתאגיד כזה. אם הכוונה -

פרופ' יוג'ין קנדל : אין כוונה,

מר צבי פירון : אז אנחנו יכולים להמשיך. אנחנו חושבים

שתאגידים לא מדווחים לא צריכים להיות כלולים במסגרת ההמלצות שלכם. יש למעשה חוב ציבורי, חוב פרטי ויש תאגידים מדווחים ותאגידים לא מדווחים. תאגידים מדווחים שיש להם חוב ציבורי ויש להם חוב פרטי, בין אם זה הלוואות מותאמות ובין אם זה הלוואות בנקאיות ובין אם זה הלוואות אחרות, אז ברור לי שהכללים חלים עליהם כי אתה לא יכול להפריד בין החוב הציבורי לחוב הפרטי.

תאגידים לא מדווחים, דהיינו לא הנפיקו את מניותיהם ולא הנפיקו החוב לציבור, צריכים להיות בחוץ ולנו יש עניין שאנחנו אחרי הבנקים הענף השני בגודלו במתן אשראי לחברות וחלק מהם הן חברות פרטיות.

במערכת היחסים של פנים אל פנים אחד על אחד, יש לנו את הכלים שלנו, אנחנו לא חושבים שצריך לאכוף עלינו להיכנס לתהליכים שיכולים לפגוע באיכות החוב שלנו. יש הסדרים ואתם התייחסתם אליהם, הסדרים מסוימים בקשר למתן החוב. לא כפרנו בצורך לעגן או להסדיר את תהליך קבלת מתן החוב, מתן האשראי, בכפוף לזה שההסדרה הזו תחול על הדרך של מתן האשראי, ולא כללים לאשראי ספציפי.

אבל כאשר ניתן האשראי אנחנו חושבים שהדרך שלנו, אני משוכנע שזו גם עמדת הבנקים, הדרך של הבנקים לטפל באשראי הפרטי היא טובה מאוד.

פרופ' יוג'ין קנדל : אתה לא אומר שחברה מדווחת או לא מדווחת אלא אתה מבדיל בין אשראי, חברה מדווחת יכול להיות גם אשראי פרטי.

מר צבי פירון : אני מבדיל רק בין חברה מדווחת ללא מדווחת, חברה מדווחת -

היו"ר גב' יעל אנדורן : אם היא הנפיקה אשראי ציבורי.

מר צבי פירון : הכללים צריכים לחול גם על אשראי פרטי, כי אין דרך אחרת.

פרופ' שמואל האוזר : לא על דרך נתינת האשראי.

מר צבי פירון : לא על דרך נתינת האשראי אבל על ההסדר כאשר מדברים על 51% או 75% מהנושים הפיננסיים, אז הנושים הפיננסיים חלקם באגרות חוב סחירות וחלקן מוקדמות.

פרופ' יוג'ין קנדל : לא לגמרי, למשל אתה יכול להפיל את חובת הגשה לבית המשפט על הציבורי אבל לא על הבנקים.

מר צבי פירון : כאן יש בתיאורית שלושת השלבים שלכם בשלב הראשון זה וולונטארי זה החברה יוזמת, בשלב השני,

פרופ' יוג'ין קנדל : אני מדבר שלישי,

מר צבי פירון : יוזמים 51% מהנושים, אתה צריך רוב, הרי הנושים יכולים לא ליזום בשלב השני ובשלב השלישי זה בכלל זה חובה.

פרופ' יוג'ין קנדל : לא, בשלב השני אין שום יוזמה, זה אוטומטי.

מר אודי מוריה : הכוונה שלו שאם יש 51 שמתנגדים, -

- פרופ' יוג'ין קנדל** : זה רק מתנגדים,
- מר צבי פירון** : אז איך אתה - את המתנגדים אתה חייב לסגור -
- פרופ' יוג'ין קנדל** : לא אבל החובה ללכת היא על הציבורית בכלל.
- מר צבי פירון** : החובה ללכת זה בכלל בשלב השלישי לא על הנושים.
- אני חושב שעל הכנ"ר הכנ"ר צריך לבחור.
- גב' דורית סלינגר** : לא, הנושים אמרנו,
- פרופ' יוג'ין קנדל** : איזה נושים?
- מר צבי פירון** : אני לא חושב שאנשים יכולים לא ללכת,
- פרופ' יוג'ין קנדל** : זה די ברור, זאת אומרת אתה דווקא אומר שאם חברה יצאה החוצה, חשפה את עצמה, אז חל עליהם, לא חשפה את עצמה אז לא חל עליה מכיוון שזה נותן תמריץ לא להיחשף באופן כללי.
- היו"ר גב' יעל אנדורן** : ברגע שפרטי וציבורי דרים בכפיפה אחת זה חל על כולם, אם זה רק פרטי, אז זה לא חל. זה או על ציבורי או על ציבורי שעומד בחברה שיש בה גם ציבורי וגם פרטי.
- מר צבי פירון** : אני רוצה לומר לכם גם שאם הזמנו -
- היו"ר גב' יעל אנדורן** : זה מה שאתה אומר,
- מר צבי פירון** : כן,
- היו"ר גב' יעל אנדורן** : כן, זה מה שהבנתי.
- מר צבי פירון** : הזמנו לארגונים הכלכליים, להנהלת הארגונים הכלכליים, לא זוכר איך השם של הגוף הזה בדיוק, שם היה הקבלנים והתעשיינים ואנחנו והמלונאים וגם מקבלי האשראי, לא רוצים לפול ולמצוא את עצמם פתאום תחת הטיפול הציבורי הזה של

מסקנות הועדה שלכם.

אנחנו חושבים שזה מיותר, אנחנו חושבים שאנחנו עושים עבודה טובה, יש לכם גם ועדה קודמת שטיפלה בעניין הזה, ועדת גולדשמידט ואתם יכולים לראות את התוצאות ואת המסקנה של הועדה.

מר טל :

אם אפשר רק להוסיף לגבי הלוואות הפירעון, הועדה קמה מתוך איזה שהיא צעקה ציבורית ומתוך כשלים, אין ספק שהיו היכן שהיו כשלים גם על רקע זה כמה ועדת חודק. אבל בהלוואות - לא היו כשלים, אחד, שתיים הייתה רגולציה אמרנו לפני המשבר, שלוש נכנסו בדרך כלל גופים גדולים עם כללי התנהגות מסוימים. ארבע, אמרו בעצם במשא ומתן של אוסף של מוסדיים אין גוף מנפיק יותר קשה כי לכאורה הוא העמיד חבילה ועשה מכרז.

כשעושים הלוואה פרטית המשא ומתן אחד על אחד, נכון שתחרות יש אבל זה שייך ל- לכן בעצם לכאורה מה יש לגעת בנושא שהוא בעצם מתנהל כסדרו? בנוסף על זה בגלל שהוא לא ציבורי יש בו המון וריאציות וגיוון, אז צריך להיזהר ממתן כללים כאלה אחידים, הם לא מתאימים, מקרה אחד הם מתאימים למקרה השני לא. גם לחובת הגילוי רציתי להעיר, שגם כן קשור אמרתם חובת גילוי על הסדר חוב מעל 50 מיליון, למה לא, אבל בעצם למי חובת הגילוי? אם זה לפיקוח אז מן הסתם יקבע המפקח בתקופה מסוימת הוא יבקש לדעת על כל הסדר או על הסדר מעל עשרה מיליון או על הסדר מעל - לפי העניין אולי הוא בכלל יקבע לפי גודל הגוף המלווה.

אני מניח שלא ירצו לתת גילוי החוצה, הלוואה בין בנק לבין גוף מוסדי, לחברה פרטית, עשו הסדר, למה לתת את הגילוי לציבור? אם זה חברה פרטית?

בעצם למה זה טוב?

גב' דורית סלינגר : זה מהצד המוסדי, זה לא מהצד ה-

מר טל : לפיקוח זה משהו אחר, אני אומר זה יחסים בין

המפוקח למפקח, המפקח מחליט וההחלטה היא צריכה להיות טובה.

אגב ההחלטה של המפקח היא גם טובה לתקופה, תקופה מסוימת

צריך יותר, פחות, יש שאלות, אני לא מדבר על הנושא הזה אבל

העניין של הגילוי למה זה צריך להיות לציבור, לדעתי זה לא נכון

לתת את זה לציבור.

גב' דורית סלינגר : זה לא כתוב כרגע,

מר טל : זאת אומרת מדובר על איזה מין חובת גילוי.

מר יוני מירון : הועדה ממליצה לרשויות הפיקוח לדרוש דיווח.

מר טל : הייתי גם אומר לשקול חובת גילוי בהיקפים

מסוימים, כי אני מניח שזה דבר שהוא לפי העניין -

פרופ' יוג'ין קנדל : זה ממילא לשיקול דעתו,

מר טל : במקום הערה עדיף לתת איזה מין הנחיה כללית

ולא-

פרופ' יוג'ין קנדל : אבל אולי כדאי לחדד, כי אם קוראים מה שאנחנו

כתבנו כי זה גילוי לציבור, אנחנו לא התכוונו גילוי -

היו"ר גב' יעל אנדורן : אנחנו אמרנו חידדנו את זה גם ב-

פרופ' יוג'ין קנדל : אז אולי כדאי לחדד את ה-

מר צבי פירון : אולי כדאי לחדד את זה בתמצית ולא רק בגוף

ולצאת מתוך הנחה שלא- אלה שקוראים קוראים בדרך כלל רק את

התמצית.

היו"ר גב' יעל אנדורן : אז הכוונה שלנו הייתה אך ורק לרגולאטור ולא לציבור.

מר צבי פירון : רואים את זה בהמלצות -

מר טל : הוא אומר על הקריאה, יש בעצם שתי קריאות, קריאה אחת אומרת זה ועדה להסדר חוב באגרות חוב שנשחרות או בתאגידים מדווחים ואז בדרך כלל הסכמנו עם ההמלצות, ככל שמדובר בהלוואות מתואמות אנחנו אומרים לא חובה לתת המלצות, אולי המלצות כלליות.

היו"ר גב' יעל אנדורן : רק כאשר יש הנפקה של ציבור ואז -

מר אודי מוריה : כאשר החברה היא -

מר טל : או כאשר זה מצטרף לחוב ציבורי וזה נכנס להסדר ואז -

פרופ' יוג'ין קנדל : זה דה פקטו גם אם זה חל זה בעצם לא חל, זה תמיד יכול לבד לבוא אליו ולסדר דחייה של תשלום, אתה לא צריך אסיפה, אתה לא צריך -

מר צבי פירון : זה לא עובד אצלנו ככה, כי אנחנו יש לנו אנחנו נכנסים לתוך בירוקרטיה, לא רק אנחנו גם בבנקים, כשאתה נכנס לתוך מסלול, כן, אז אתה אין לך לפעמים בגלל חששות של המנהלים ובגלל שהדרך ללכת בתוך המסלול זה יותר קל מאשר לקבל החלטה לא ללכת בתוך המסלול, אם זה לא יהיה מובהר שזה לא חל על המותאמות, אז במוקדם ובמאוחר מבקרי פנים שלנו ועורכי דין ואחרים והחיצוניים יגרמו לזה שאנחנו נפעל כאילו שזה צמוד, כיוון שיבואו ויאמרו אם אתה לא פועל כציבורי אם אתה הולך ומסדיר את זה ולא הולך בשלושת השלבים או לא הולך לשלב השני, אתה מפר את החובה שלך ואז בעלי - אנחנו הרי בכל אופן זה כסף ציבורי זה

גם הבנקים זה לא כסף אישי יתבעו אותך. אני הרי יודע איך עורכי דין עובדים אני קשור לזה.

פרופ' יוג'ין קנדל : לצערנו כולנו יודעים, כן,

מר צבי פירון : כן, אז אני מציע להתרחק מהמלכודת הזו ולא לצמצם ולגבי החמישים מיליון לא דין חמישים מיליון במבטחים כדין חמישים מיליון באיילון, צריך אולי לעשות איזה קריטריון שהוא יותר -

לגבי שלב ב', ראשית אני חושב שבאמת פתרתם בעיה גדולה מאוד שהתפתחה ב IDB פיתוח, אני מעריך מאוד את הפתרון הזה. יכול להיות שזה לא פתרון אידיאלי אבל בטח ללכת ולתת לבית משפט על סמך שני מומחים מצוינים שכל אחד אומר ההיפך לבחור איפה הוא נמצא על הסקלה בין חדלות פירעון ללא חדלות פירעון בתוך שלוש שנים, בטח הוודאות הזו היא יותר טובה ולכן אנחנו תומכים בשלב ב'. אנחנו מבינים שלא יכול להיות -

פרופ' יוג'ין קנדל : זה שלב ג',

מר צבי פירון : זה שלב ב', אנחנו גם מבינים שלא יכול להיות שלב ג' שזה חדלות פירעון בפועל, בלי שיש שלב ב' שמטפל בחדלות פירעון בכוח. לכן אנחנו מבינים את התהליך הזה, אנחנו גם רואים שההסדר שלפיו כל שלב יש מישהו אחר שמפעיל ומשמעות אחרת להפעלת התהליך היא נתונה.

יחד עם זאת אנחנו -

פרופ' יוג'ין קנדל : סליחה אתה יכול לחדד את זה, זאת אומרת שהחלפת הג'וקיס האלה במרוץ הסוסים הזה, בין השלבים אתם בעד.

מר צבי פירון : תראה אני חושב שתהיה בעיה, לא הלכתם להסדרי

מעבר, מה קורה אם זה מתחיל בשלב א' ופתאום גולש לשלב ב' והופך
נופל לשלב ג', אז איך זה קורה לא טיפלתם אני מניח שמי ש-

פרופ' יוג'ין קנדל : זה בית המשפט יצטרך לקבוע.

מר צבי פירון : מי שיתרגם את זה גם לתקנות גם יראה, הרי זה
כאן עקרונות, אני אומר שעל שלושת השלבים ושכל אחד וולונטארי
של החברה, הנושים בהסכמה עם החברה והכנ"ר באכיפה על החברה,
זה דבר טוב.

אחד המשתתפים : אני רוצה להעיר שהייתה לנו אמביוולנטיות
מסוימת לגבי ההשלכות של שלב ב', האם העובדה שמצרים את רגליה
של חברה, יכול לגרום לטריגרים שבעצם יאיצו חדלות פירעון, ולא
תמיד תהליך נשלט. אפילו ינצלו לרעה, או לטובה או לא יודע מה, או
לשיפור העמדה, זאת סוגיה שהשאלה היא איך אפשר לעשות זאת
אומרת הבעיה היא נכונה, היא קיימת, כאשר נכנסים לבעיה ראינו
את זה, נוצר ניגוד אינטרסים בין בעל השליטה שהוא מעוניין ללכת-
ב IDB אולי זה יותר בלט, לפתרון של אפס או אחד, כי חצי לא טוב
לו, הוא לא מעוניין להסיר את החברה - הוא מעוניין להחזיר את
האחזקה שלו, הוא עושה החלטות שהדירקטוריון תומך, ההחלטות
חוקיות ובעצם אין לנושים אפשרות לבוא ולהגיד תדאג יותר טוב
לאינטרס של הנושים, אני מניח גם הרשות התערבה פה ושם, בעיה
קשה.

אז כאן באה הועדה ומצאה פתרון, אמרה אם הוא נכנס למצב הזה אז
יהיה איזה פיקוח וכל מיני כללים.

אני שואל שאלה שאני לא יודע לענות עליה, האם כשמגיעים לפיקוח
כזה, האם זה יגרום להתדרדרות מהירה יותר של החברה והיא
ממילא תקפוץ לשלב ג'.

מר צבי פירון : אז אתה -

אחד המשתתפים : הייתה כאן עמדה אמביוולנטית, שאמרה -

פרופ' שמואל האוזר : היו כמה דעות אבל הדעה שהתקבלה שאנחנו בעד

פתרון דו שלבי, אנחנו חושבים שיש לכם בעיה לא קלה בהגדרת -

אחד המשתתפים : אין אינטרס של מישור,

פרופ' שמואל האוזר : אין כאן אינטרס, יש כאן הבנה,

היו"ר גב' יעל אנדורן : לא, אנחנו מסכימים, שמוליק רק רצה לחדד את

זה, אנחנו לגמרי -

מר צבי פירון : יש לנו בעיה בתניות הפיננסיות, אנחנו לא הבנו מה

אתם מתכוונים בתניות הפיננסיות, א' אנחנו מבינים מה מהיום

לאילך, האם זה רק תניות פיננסיות שמסכימים עליהם שהם -

גב' דורית סלינגר : כן,

מר צבי פירון : אז אנחנו לא יודעים מה יקרה לעבר, מה קורה עם

החברות. הוראות המעבר לא ברורות לנו -

היו"ר גב' יעל אנדורן : נשים רגע את המעבר בצד, אבל מכאן ואילך הכוונה

היא -

מר צבי פירון : זה רק הסכמות קונקרטיות,

היו"ר גב' יעל אנדורן : שבעת הנפקת האגרת, או בעת מתן החוב אם זה

בחברה מדווחת של חוב אחר, יגדירו מראש מה הם הקובנטים שהם

השלב שבו החברה היא עדיין משלמת אבל ראוי שיהיה לה בקרה

נוספת בגלל ה moral hazard הזה שיוני גם דיבר, כי יש את החוסר

סימטריה הזאת בין האינטרסים של החברה לאינטרסים של בעלי

החוב. זה הייתה הכוונה.

מר צבי פירון : אז אם זה כך אין לנו, אנחנו לא יודעים, באמת

תצטרכו לפתור את מה שקיים היום שזה די הרבה חוב ציבורי, אנחנו לא רואים איך זה ייפתר, יש לנו רק הערה אחת, אנחנו חושבים שאם יש תניה שהמלווה מוחל עליה או מוחל על הפרתה, דינה כדין תניה שלא הופרה, נכון שלרוב הנושים יש אפשרות לעבור את שלב ב' אבל אולי נושה ספציפי לא רוצה להביא להתמוטטות בגלל שזה פוגע דווקא באינטרסים שלו.

בנוסף לזה אנחנו מבקשים -

פרופ' יוג'ין קנדל : אני לא הבנתי מה שאמרת, זאת אומרת שאם יש

תניה, אנחנו הפעלנו את שתיים אז אתה אומר -

היו"ר גב' יעל אנדורן : לא, לא,

פרופ' יוג'ין קנדל : אתה אומר אבל אם הוא מחל על זה -

מר יואל בן אור : נניח איזה שהיא חברת ביטוח לצורך העניין,

בהלוואה פרטית, ויש תניה והיא הופרה והם אומרים אנחנו מסתדרים. הוא אומר שלא קרה הטריגר, זה לא קרה הטריגר מבחינתו.

פרופ' יוג'ין קנדל : אבל אז שיתקן את הטריגר.

מר צבי פירון : אבל אני יכול לדחות את זה -

מר יואל בן אור : הוא רוצה במקרה הספציפי לוותר לא לוותר על ה-

מר יואל בן אור : שלושה חודשים, אני לא יודע מה יהיה עוד שלושה חודשים.

פרופ' יוג'ין קנדל : בינתיים שיגיד שזה עוד שלושה חודשים אני נותן לך

ארכה, תוסיף את זה.

מר צבי פירון : נכון, זה אגב מה שהבנקים עושים, באופן שוטף לגבי

כמות גדולה מאוד של לקוחות, יש לנו המון תניות ואם אתה עובר על תניה פיננסית אתה צריך לגלות את זה, יש לנו הרבה פעמים ווייבר.

היו"ר גב' יעל אנדורן: אבל אתה תצטרך, אני אומרת גם נקודה שצריך לחשוב עליה אבל גם מבחינת הוויבר זה יהיה החלטה אקטיבית, כי זה לא יהיה החלטה פסיבית.

מר צבי פירון: ברור מראש לפני הדוחות הכספיים, אחרת אתה צריך לכלול את זה בדוחות הכספיים, זה חייב להיות לפני.

שני דברים נוספים, שתי הערות נוספות שיש לנו זה לגבי הרוב הדרוש באסיפת בעלי אגרות החוב. אתם קבעתם בהרבה מקרים שבעים וחמישה אחוז, אנחנו חושבים שהגיע הזמן להוריד את זה על חמישים ואחד אחוז.

נכון שפעם ההתערבות בזכויות הייתה דבר שדי הקפיץ פגע בזכות הקניין.

פרופ' יוג'ין קנדל: לא, זה הפוך,

מר יואל בן אור: לא, הוא מדבר לאישור הסדר.

פרופ' יוג'ין קנדל: לאישור,

מר צבי פירון: לאישור הסדר ולביטול הסדר.

פרופ' יוג'ין קנדל: לא אבל ביטול הסדר זה להיפך.

מר צבי פירון: גם החוצה גם ויתור על השלב, כל הכללים של

שבעים וחמישה אחוז, פעם היה פחד או אינטרס הקנייני של בעל החוב עמד בראש מעייניהם של מי שטיפלו, של החוק, היום העניין האינטרס הכלכלי של בעל איגרת חוב של בעל חוב ספציפי, איננו כל כך חשוב, כאשר אנחנו מדברים על הסדרים בתחום הציבורי, אנחנו גם חוששים במידה מסוימת מניגודי עניינים אפשריים בין מי שמגיע

בשלב מאוחר יותר וקונה בזול. אז האינטרס שלו לגלגל את התוצאה מהר להגיע לתוצאה מהר ולמכסם את התשואה לבעלי היחידות שלו, אם זה קרן כזו או אחרת לבין מי שכמונו בדרך כלל קונה מראש, לא בשוק, לא קונה את הסחורה שירדה ובעצם - - קונה בפארי, כן, והוא האינטרס שלו הוא ארוך טווח. מאחר ואנחנו סוברים שהרוב תמיד יהיה בידי - מניחים, לא בטוחים, שהרוב יהיה תמיד בידי המשקיעים המוסדיים ולא בידי אלה שבאים ברגע האחרון, אנחנו לא רוצים שהם יוכלו לטרפד לנו הסדר שאנחנו חושבים שהוא נכון ואז נצטרך להתחשב בהם, כי הם למרות שהם קונים ארוך, יכולים להיות פתאום בעלי אינטרס של קצר, מבחינתם זה כמו קצר.

הדבר האחרון, אנחנו חושבים שזה טעות לתת לכנ"ר את הזכות לנהל את ההליך בשלב השלישי, בתי המשפט גם יש להם ניסיון וגם הצלחות לא רעות. המנהלים מנהלי ההסדרים זקוקים לגב שיפוטי חזק, כי בלי הגב השיפוטי הזה הם חשופים באופן אישי, הכנ"ר לא יכול לתת להם את הגב השיפוטי, בית המשפט יכול לתת להם את הגב השיפוטי וההליך גם, גם ההליך יהיה הליך תמיד עמוס, רווי החלטות שיפוטיות, אנחנו מאמינים שבית המשפט מקבל את הניהול היותר נכון של ההסדרים האלה.

מר אודי מוריה : רק הערה, זה רק מינוי שלו, זה כל ההליך

האופרטיבי מול בית המשפט גם ב-

מר צבי פירון : אם זה כך, אז אנחנו לא הבנו את זה כך.

היו"ר גב' יעל אנדורן : אבל אם זה ככה זה בסדר?

מר צבי פירון : הבנו שזה מנוהל,

היו"ר גב' יעל אנדורן : אז אם זה כך זה בסדר מבחינתכם?

מר צבי פירון : שהכנ"ר ימנה במקום בית המשפט?

היו"ר גב' יעל אנדורן : לא, יש מקומות שבהם הכנ"ר לא ממנה היום, בשלב אחד ושתיים.

מר צבי פירון : לא, אני אומר לכם, זה לא נעים לומר אבל אני אומר לכם פה באופן מאוד ברור, את הרשימה יבחר הכנ"ר יחד עם הגופים המוסדיים זה נותן לנו יתרון, איך אנחנו יכולים להתנגד לזה?

היו"ר גב' יעל אנדורן : לכן אתם -

מר צבי פירון : בוודאי, אנחנו שמחים מאוד על זה שלנו יש סיי ברשימה, להבין מנושים רגילים שאין להם. האינטרס שלנו הוא ברור.

פרופ' יוג'ין קנדל : לא, זה יהיה אקס אנטרי זה לא אקס -

מר צבי פירון : מה?

פרופ' יוג'ין קנדל : זה מראש,

מר צבי פירון : בסדר, אבל אנחנו יודעים מי יושב שם.

מר יואל בן אור : כן, אבל הם יוכלו לקבוע את הרשימה.

מר צבי פירון : אנחנו יודעים שמי ש-

פרופ' יוג'ין קנדל : ומה האינטרס שלהם ציבורי,

מר צבי פירון : האינטרס שלנו ציבורי אבל יותר טוב לנו שלא

יבחרו לנו בן אדם -

היו"ר גב' יעל אנדורן : או.קיי,

מר שלא יבחרו בן אדם שהוא מוטה עובדים,

מר צבי פירון : בדיוק, או יותר ספקים,

היו"ר גב' יעל אנדורן : יוני אתה רוצה להרחיב עוד דברים?

מר יוני מירון : לא,

היו"ר גב' יעל אנדורן: יש לכם שאלות? בסדר, מישהו שאלות?

היו"ר גב' יעל אנדורן: יש דברים נוספים שהייתם חושבים שצריכים להיות

פה ולא קיימים או שחושבים שפספסנו?

מר דודו זקן: פה זה בטיוטא,

היו"ר גב' יעל אנדורן: בטיוטא ובדוח הביניים,

מר צבי פירון: לא,

היו"ר גב' יעל אנדורן: פה -

מר צבי פירון: טיפלתם יפה מאוד בנושאים שונים, אבל נאמר דבר

אחד שבכל אופן בחברות האחזקות בשלב ב' אתם מונים עסקאות

מיוחדות, ועסקאות מיוחדות אתם מדברים בלבד של החברה שבה

אתה נכנס. אבל נשאלת שאלה שזה אין לי תשובה לזה ואני לא ראיתי

שטיפלתם בזה, מה קורה בחברות הריאליות למטה, את עניין IDB,

החברות הריאליות במשך שנתיים היו משותקות, הדבר נתן אותותיו

גם בתוצאות שלהם, לא בכדי שופרסל התדרדרה בשנתיים האלה אז

אולי אתם צריכים לטפל בעניין הזה, אבל אני לא רואה איך, אין לי

הצעה לכם איך לטפל.

פרופ' יוג'ין קנדל: זה שאלה מעניינת אבל אם זה עובר דירקטוריון

בחברה למעלה, אז אתה עוד יכול לעשות משהו, אם יש לך משקיף,

אבל אם זה לא עובר דירקטוריון וזה בעל שליטה פשוט אומר להם -

מר צבי פירון: המשקיף שלך הוא רק וטו, - העסקאות המיוחדות

בעלי עניין וכו' ודיבידנדים, אבל מה קורה עם התפעול היום יומי,

אני לא יודע איך הפתרון הזה,

פרופ' יוג'ין קנדל: אין, אין פתרון,

מר צבי פירון : לא יודע, אולי תעשו ועדת דירקטוריון שתנהל

אותם. של הדחצים - אני לא יודע, ברור שמה שאתם עשיתם פה בשלב השני, זה ביצור מעמדו של בעל השליטה, בשלב השני, כי מה שקרה ב IDB פיתוח ובשלב השני הדיחו הלחיצו אותו החוצה, הוא נלחם בזה אבל הדיחו אותו החוצה.

פרופ' יוג'ין קנדל : הוא כבר בשלב השלישי,

היו"ר גב' יעל אנדורן : לא, הוא בפיתוח,

מר צבי פירון : לא, בפיתוח,

היו"ר גב' יעל אנדורן : לא באחזקות,

מר צבי פירון : אז ביצרתם פה את המעמד של בעל השליטה, כי

אתה לא יכול להיכנס ולהדיח אותו, בשלב השלישי יש אפשרות, בשלב השני הוא עדיין צריך להסכים, הוא בתור החברה כאילו צריך להסכים להצעת ההסדר, אז כאשר הוא מבוצר בפנים, אז מה שנותן לו עדיפות מבחינת ההסדר, אז צריך בכל אופן אולי לשחרר את החברות למטה, אבל זה לא ה- עוד פעם זה לא נדון באיגוד, אנחנו יותר פיננסיים מאשר -

מר טל : אם כבר דיברנו על מישור כללי, אחד הועלה הנושא של מינוי

נאמן מוביל. ברמת העיקרון אני חושב שקשה לתת המלצה כזאת בלי להתמקד בפתרון פרקטי מה זה אומר נאמן מוביל, לגבי הקיים לגבי עתיד, האם יכול להיות נאמן מוביל, האם זה יכול להיות שיש אגרות חוב עם בטוחות בלי, יכול להיות שלא, או לא יכול להיות, האם חברה אפשר לחייב אותה שהיא התחילה עם נאמן חייבת להמשיך אותו, או איזה תנאים להסדר, או שאם יהיה נאמן אחר אז מראש יסכים שהנאמן הקודם - אני לא יודע, אני חושב שזה דורש איזה דרך או מפת דרכים איך מיישמים את זה, כי אחרת זה מין המלצה

כללית, או שהיא המלצה כללית שאחרי זה יחשבו איך מיישמים, זה קצת לא פרקטי.

שתיים אני חושב מה זה תפסת מרובה לא תפסת, לבוא ולהגיד כל מיני הוראות לאיך לתת אשראי, מה שיעור המינוף בחברה לפי - אפשר לתת אוסף של עשרות הערות לאיך לתת אשראי, אני חושב שזה - זה סתם להאיר איזה פינה בהלוואות הפרטיות, אפשר להגיד גם מה זה בטוחה, ואיך זה באמצע הדרך -

היו"ר גב' יעל אנדורן: זה לא להגיד לך, זה שאתה פשוט תקבע לך גם את

המנוף וגם מה זה בטוחה מספקת או whatever,

מר טל: נכון אז אני לא חושב שהועדה בכלל, אם היא ועדה להסדרי

חוב, היא לא צריכה והיא אמרה בעצם צריך לחשוב גם מה הטענה - בסדר, אבל אני לא חושב שזה מהמקום של הועדה לתת איזה הערה כזאת על שיעור המינוף של החברה. הרי יש שם הרבה מאוד -

מר לא לקבוע לך את שיעור המינוף, שאתה תקבע את שיעור המינוף.

גב' דורית סלינגר: שאתה תקבע, בדיוק,

מר טל: הרי לפי העניין מן הסתם כשנותנים הלוואות

משכנתא לא מתייחסים לשיעור המינוף מתייחסים להלוואות משכנתא, אבל כשלוקחים הלוואות נדל"ן,

היו"ר גב' יעל אנדורן: אתה תקבע לך את הפרמטרים אבל.

מר טל: אז קבעתם הרי יש חוזה שאומר שאתה נותן, תהיה

ועדה ויהיה מסמך ויהיה נייר ויבדקו, למה שיעור המינוף דווקא, אותו דבר אמרתם גם גילוי על השיעבודים של בעל שליטה, בסדר, זה נכון לחברה ציבורית, אני חושב שזה באמת נכון, זה צץ כל פעם, זה רלבנטי למשקיף, לא רק באגרות חוב, רלבנטי למשקיעים במניות,

האם בעל השליטה יש לו מינוף למעלה ומאחר וזה חברה ציבורית ואומרים בעל שליטה יגיד מי הוא מה הוא, אז שיגיד גם יש לו מינוף, אני חושב שזה מידע, שאני לא יודע איך זה בעולם, יש בזה הרבה היגיון, אבל אם אתה נותן הלוואה פרטית, לא אומרים את המשפט הזה,

אז אני לא יודע עוד דנים, אז למה בהלוואה, הרי הלוואה פרטית יכולה לבוא מכל מיני מקומות, יש מקומות בבנקאות שנותנים לקבלנים פרטיים וזה לא כל כך אכפת הקבלן, מסתכלים על הפרויקט ועל החברה בפחות -

היו"ר גב' יעל אנדרון: אז יהיו לך פרמטרים של פרויקט ספציפי, שאתה מסתכל רק על הפרויקט, אתה לא מסתכל על בעל העניין. מה-

מר טל: אני הבנתי בדיוק, אני רק אומר -

היו"ר גב' יעל אנדרון: יש לך את ה-

מר טל: למה להגיד את ההערה הזאת, אפשר להגיד עשרות הערות זה תפסת מרובה לא מרובה.

היו"ר גב' יעל אנדרון: כי הערה הייתה חייבת להיאמר והיא צריכה להיאמר, גם מנהלים בנקאיים אומרים דברים כאלה, יש פרמטרים שאתה צריך להתייחס אליהם, אתה מתייחס אליהם מצוין, יש כאלה שלא מתייחסים אליהם.

פרופ' יוג'ין קנדל: מה שהוא אומר שברגע שאתה שמה פרמטרים אליהם חייבים להתייחס ולכל השאר זה וולונטארי.

היו"ר גב' יעל אנדרון: זה אינטרפרטציה,

מר טל: אני חושב שיש המון פרמטרים שצריך להתייחס -

היו"ר גב' יעל אנדרון: תתייחס,

מר טל : אני רק אומר את דעתי, הועדה לא צריכה להגיד את

המשפט הזה אני חושב. תפסתם מרובה לא תפסתם, מה יש להגיד -

זהו,

היו"ר גב' יעל אנדרון : תודה רבה לכם.

7. ניסים בובליל, נשיא התאחדות בוני הארץ,

צביקה אורן, נשיא התאחדות התעשיינים, נתנאל היימן :

היו"ר גב' יעל אנדרון : אתם מופיעים בפנינו, אנחנו בשלב השימועים של

הועדה להסדרים. ראיתם את דוח הביניים, אתם לא הופעתם בפנינו

בשלב הקודם, כי לא ביקשתם, לא כי -

מר נתנאל היימן : נכון,

היו"ר גב' יעל אנדרון : הזמנו את כל מי שרוצה להופיע, אבל לא מאוחר

מדי, אנחנו עכשיו פרסמנו את מסקנות הביניים, לקראת דיונים על

הדוח הסופי ואנחנו נשמח לשמוע כל התייחסות שלכם. נעשה סיבוב

עם חברי הועדה או שאתם מכירים את כולם.

מר נתנאל היימן : אנחנו ברשותכם, אנחנו קראנו אכן את דוח הביניים

ותודה על ההזדמנות להופיע בפניכם ותודה על המענה המהיר שלך

יעל.

אני רוצה לעבור על כמה נקודות שהפריעו לנו והרעיון בכללותו

הטענה שלנו בכללותה שאין להחיל את המנגנון שאתם מציעים על

חברות ללא חוב סחיר וזה הדבר למעלה, אני יכול לספר לכם קצת

מהניסיון שלי, ניסים מהניסיון שלו, כמובן צביקה אבל הסיבה

להקמת הועדה אתם מציינים כי ההסדרה היא תולדה של עלייה

בהסדרי חוב של חברות ציבוריות ואתם מקריאה של הדוח עולה כי בעוד שהכשל שאתם מנסים לפתור הוא מקורו בחובות ציבוריים, הרי שההמלצות שלכם עוסקות גם בחובות פרטיים ואנחנו חושבים שזו חרב פיפיות שיכולה פגוע מאוד בחברות הפרטיות וגם בהסדרים שלהם עם הבנקים, אני אכנס לזה מיד.

נושא שני, יש כאן תפירה ניסיון לתפירה של כללים אחידים וחליפה שהיא מתאימה כאילו לכולם אבל זה לא עובד כך, בדרך כלל מי שעובד מול הבנקים שהוא יודע שצריך וייבר כבר וויבר אחר, הבנקים אין שם חליפה שמתאימה לכולם, זה לא עובד בצורה הזאת, כל חברה יש לה את הצרכים שלה, את הדברים שלה, אני אספר לכם סיפור מהחיים שלי שלחברה שאני ניהלתי היה חוב ירדנו מ 23 מיליון דולר ירדנו לחוב של 6 מיליון דולר לבנק הפועלים, בנק הפועלים רצה למנות לי יועצים שילוו אותי, זה היה ב 2008, יללו את הניהול, אמרתי להם ושני היועצים באו להיפגש איתי, שניים שהיא שלחה אלי, חזרתי אליה שניהם ביקשו אצלי עבודה, אני לא צריך יועצים ולא צריך כלום, בואו נלך לפי אבני דרך ואני אראה לכם איך אני מחזיר את החוב.

החברה הזו החזירה ומעולם לא פיגרה באגורה. זאת אומרת אי אפשר לתפור איזה חליפה שמתאימה לכולם ולהכניס את כולם לתוך סד.

נושא נוסף המערכת הקיימת תורמת למניעת חובות אבודים של חברות פרטיות. אם אנחנו נסתכל על נתונים בכלל אנחנו נראה שאפילו בעיתות המשבר הפינאנסי ב 2008 2009, ההוצאה השנתית להפסדי אשראי מתוך סך האשראי המאזני לציבור זה עמד על 0.8% ומאז המשבר השיעור הזה בירידה ועמד על פחות מ 0.5%, אם נשווה השוואה בינלאומית אנחנו נראה שבשנים 2011, 2012 עמד שיעור האשראי ה- בישראל על 2.9% מסך האשראי לציבור. הממוצע

במדינות ה OECD עמד על 5.2%.

יש לכם המלצה שמדברת על החלטת נציג מיוחד לחברות שאינן עומדות באמות מידה פיננסיות. כמוה ההמלצה הזו כמוה כסימון הלקוחות והספקים שלנו, חבר'ה אל תתקברו לחברה הזו, יש שם בעיה. הרי לא צריך יותר מסימון קטן כדי לומר לחברה לספקים שלנו אתם לא תספקו אלא אם כן תקבלו את כל הכסף שלכם במזומן ומראש, והלקוחות שלנו, אל תקנו מהם, כי אולי לא תקבלו את הסחורה, אל תשלמו מקדמות כי אולי לא תקבלו את הסחורה. אין כאן הנד צ'ק זה לא עובד.

יש כאן תהליך מתווה שאתם מציעים קובע קריטריון קשיח שמדבר על אי תשלום חוב בסכום כלשהו, 45 ימים, יפעיל מנגנון שיעביר את השליטה בחברה למנהל מיוחד.

לטעמנו זה מוגזם, זה לא יכול לעבוד, גם בהקשר הזה המנגנון שמציעים מנוגד לאינטרס של המשק והמראת חברות בקשיים, אנחנו חושבים שבכלל כשאנחנו מסתכלים על חברות בקשיים והצורך שלנו ושל המשק בכלל לעודד יזמות, אז זה אומר כך חבר'ה, אתם אסור לכם להיכשל, מי שנכשל פעם אחת לא יכול עוד פעם להגיע וליזום, כי שמים עליו איזה שהיא אות קין.

אתם גם ממליצים באחת הפסקאות שלכם, על הרחבת גילוי המידע ביחס לכישלונות עסקיים קודמים של בעל השליטה, לצורך כך יקבעו כללים לאישור אשראי על ידי גופים פיננסיים כחלק מהליך מתן אשראי ובסיס הגילוי שנתנו החברות בנוגע להתנהלות עבר של בעל שליטה בהם.

אנחנו מביאים מאיפה אתם באים, אבל אי אפשר לשים אות קין על יזמים בצורה כזו או בצורה אחרת, אני אישית חושב שאם מ ישהו לא

החזיר חוב או עשה תספורת באג"ח אז אפשר לתת עליו גילוי כזה או גילוי אחר וזה בסדר, כאשר זה אג"ח ציבוריות וזה בסדר, אבל בחברות פרטיות זה פשוט it's not done.

המסקנות שלכם יביאו לעניות דעתנו גם לייקור האשראי לכלל העסקים במשק. בסופו של דבר הבנקים יעשו מה שאתם תרצו מהם, הם יתכנסו לרמת סיכון אחרת ויעלו ריבית. הם יעלו כי זה המחיר של הכסף שלהם.

פרופ' יוג'ין קנדל: אני לא הבנתי, אתה מניח שמה שאנחנו עושים מעלה סיכון לבנק?

מר נתנאל היימן: אני מניח שמה שאתם עושים בחברות פרטיות, יגביר את הנפילה של חברות פרטיות, יעלה סיכון לבנקים ויעלה את הריבית, כן ככה אני מבין,

מר: בנגזרת שניהם,

מר נתנאל היימן: חשוב שתבינו, תראו, כשאנחנו מנהלים חברה פרטית, אנחנו מנהלים אותה מאוד, מנכ"ל שלה או מנהלים שלה יודעים בעדינות לאן היא הולכת ואיך היא הולכת. באיזה שהוא שלב אתם כאילו רוצים לקחת את השליטה ואת הפיקוד על חברה שאנחנו יודעים בעדינות איך לנהל אותה ואיך להביא אותה לחוף מבטחים, ברוב המקרים מביאים אותה לחוף מבטחים, או לא. אבל ברוב המקרים מביאים אותה לחוף מבטחים וכל התערבות כזו יכולה לנענע אותה ולהביא אותה למצב שהיא תתרסק.

פרופ' שמואל האוזר: זאת טענה נכונה גם לחברה ציבורית, לא?

מר נתנאל היימן: כן אבל בכסף ציבורי תעשה מה שאתה רוצה, בכסף פרטי שלי אני חושב שאני יודע -

פרופ' שמואל האוזר : זה משקיעים מוסדיים זה לא -

מר נתנאל היימן : אתה יודע מה אתה צודק, שמוליק אותה טענה גם

לגבי חברה ציבורית, אתה צודק, אם המנהל הוא מנהל שמנהל את החברה בצורה נורמאלית, הוא מכיר את החברה שלו יותר טוב מכולם. ניסים,

מר ניסים בובליל : אני באתי במיוחד לנסות להבהיר מספר דברים.

אחד אנחנו לא באנו מתוך אינטרס של בנק ישראל ולא מתוך תפיסת עולם של הבנקים, אנחנו מנסים להציג לכם את התמונה של המגזר העסקי כיצד אנחנו רואים את הדברים האלה, יכול להיות שהדברים שאנחנו אומרים הם לא תואמים לאינטרסים של הבנקים או אינטרסים של גופים אחרים, אבל שזה יהיה ברור.

מערכת היחסים בינינו לבין המערכת הבנקאית היא מערכת מאוד הדוקה. בתחילת כל פרויקט אנחנו עושים תוכנית עסקית ומעבירים את זה לבנקים ולאורך השנים ולאורך הזמן אנחנו מתאימים אותם למצבים משתנים. אנחנו רואים בבנקאים המלווים שלנו שותפים לשונייים כאלו ואחרים. ברגע שיש החלטות שאין שיקול דעת לגורמים הם מסכנים את החברות שלנו. אני אתן לכם דוגמא, אנחנו עושים דוחות אפס, מגייסים אותם לבנקים ואני מדבר על הקבלנים או תוכניות עסקיות. דוח אפס זה דומה מאוד לתוכנית עסקית רגילה ויוצאים לפרויקט מסוים ואז ממשלת ישראל מחליטה או בעצם משרד האוצר מחליט בעצם על החלטה של מע"מ אפס. הוא מצליח להקפיא את כל הפעילות שלנו למשך חמישה חודשים.

קורה מצב לדוגמא אחת קורה מצב שאנחנו התזרים שלנו אני יכול לספר לכם שבפרויקטים של עד מיליון ושבע מאות, מיליון שבע מאות חמישים, הירידה במכירות היא בסביבות שמונים וחמישה אחוז, אז כל התוכנית העסקית ועברנו את ה 45 יום, אז מה אני עושה היום?

אני הולך לבנקאי שלי, אני מנהל איתו משא ומתן, אנחנו מתאימים את הדברים וממשיכים הלאה לעבוד וממתינים שממשלת ישראל תקבל החלטה כזאת או אחרת.

גם אנחנו חיים הרי במדינה מאוד ברורה שאין בה הרבה מאוד שאלות ואז אנחנו מקבלים את החטיפה ולאחר מכן את המבצע הזה ואתם מבינים שכל התוכניות העסקיות שלנו השתבשו, לא רק שלנו, של כל מדינת ישראל,

מר הסגר בשטחים,

מר נתנאל היימן: אני אמרתי החטיפה של החיילים מוביל לסגר

בשטחים, עובדים לא הגיעו, לא צריך לספר על מה שקורה היום בדרום הארץ ובמרכז הארץ, דרך אגב עכשיו הייתה בצהריים הייתה התקפה על מרכז הארץ, התפוקות שלנו יורדות, אז יש שינויים ודברים בלתי צפויים.

אחד הדברים שהכי מטרידים אותנו זה הטייס האוטומטי, זאת אומרת שיש פה מהלך שאם יש פיגור בתנאים מסוימים בתקופה מסוימת, אז יש טייס אוטומטי, הטייס האוטומטי נלחץ, ממנים לך חשב מלווה או כל גורם אחר. ברגע שממנים, אנחנו יודעים שבעולם העסקי גוף חיצוני שמבקר את הגוף הפנימי, העסק נקלע לקשיים הרבה יותר גדולים, כי כל הסביבה העסקית שלו נכנסת לחשש גדול מאוד לעבוד איתו, החשש שלנו שמהלך כזה יוביל לקריסה של הרבה מאוד חברות, הרבה יותר ממה שקורה היום ומה שקורה היום במצב כזה יש את המערכת הבנקאית, מתקיימים דיונים במקרה הגרוע ביותר מעבירים אותך לאשראים מיוחדים, באשראים מיוחדים יש את הגוף שעוזר לך להוביל את החברה שלך ביחד עם המערכת, אני מדבר על חברות פרטיות בלבד. ביחד עם המערכת הבנקאית הובילה חברה שלך לעבור את המשבר לפעמים זה משבר של חודש, חודשיים,

אנחנו עברנו גם אל תשכחו אינתיפאדה ראשונה, אינתיפאדה שנייה, כאשר למשל בתחום המלונאות, אף אחד לא עמד בתוכניות העסקיות שלו, פשוט סגרו מלונות והמתינו, חלקם אפילו לא שילמו את הריבית, לא רק את הקרן והריבית והמתינו לתקופות יותר טובות, הגיעו להסדרים כאלו ואחרים.

האם זה היה נכון להפעיל על זה טייס אוטומטי? אז כל ענף המלונאות היה קורס, כולו, באינתיפאדה הראשונה היה קורס וזה התחייבות שלי. אולי היה נשאר גורם אחד שחקן אחד בכל המלונאות בארץ.

מר יוני מירון : יש נקודה אחת שלדעתי אולי הועדה לא ניסחה אותה כמו שצריך, כל מה שתיארת עכשיו שאתה עושה עם המערכת הבנקאית, תוכל לעשות גם עם המלצות הועדה, כמו שזה מופיע בדוח הביניים. אין טייס אוטומטי, יש איזה שהוא טריגר שבו קורה משהו, אבל יש לך את כל שיקול הדעת לטפל במה שקורה.

היו"ר גב' יעל אנדורן : לשנות,

מר יוני מירון : אז כשאתה אומר -

מר נתנאל היימן : אבל אתה קובע טריגר,

היו"ר גב' יעל אנדורן : לא, לפני, לפני,

מר יוני מירון : שנייה דקה, יש לך בהסכם ההלוואה איזה שהיא התניה שאתה יודע שאם היא תופר ואתה אומר שבגלל השינויים הסביבתיים היא צפויה להיות מופרת -

מר ניסים בובליל : לא, אני לא אמרתי, אמרתי ההיפך, אמרתי היא בלתי צפויה,

מר יוני מירון : היא בלתי צפויה אבל -

היו"ר גב' יעל אנדורן: היא בלתי צפויה, אתה יודע שהיא -

מר יוני מירון: אני אומר התנאים הסביבתיים השתנו ואתה יודע

שבעוד שבועיים יש תשלום שעומד להיות מופר, אז כמו שאתה אמרת שאתה הולך לבנק ויושב איתו ואתה מתאים את ההסכם לתנאים, אתה עדיין יכול לעשות את זה.

מר נתנאל היימן: זה בדיוק אתה יוצא מתוך נקודת הנחה -

היו"ר גב' יעל אנדורן: הסברנו את זה גם לבנקים, הם גם לא הבינו את זה,

זה בסדר, באמת אני אומרת -

מר ניסים בובליל: יכול להיות שאני לא הבנתי.

היו"ר גב' יעל אנדורן: לא, זה כנראה הבעיה שלנו, כי אנחנו לא אומרים -

מר ניסים בובליל: יכול להיות שאני לא הבנתי, אני לא יודע מה

העמדה של המערכת הבנקאית, אמרתי לך אנחנו באופן עקרוני נגד הבנקים, אתם לוקחים מאיתנו כסף, בגלל זה הצגתי ואמרתי אני לא בא לשמור על המערכת הבנקאית.

כולנו יודעים לקבל אבל להחזיר בחזרה זה קצת יותר קשה, אבל כאנשי עסקים אנחנו עומדים בהתחייבויות שלנו, רוב המשק הישראלי עומד בהתחייבויות שלו כלפי המערכת הבנקאית, אנחנו רואים שבכל התחומים אין דיפולט כל כך גדול, אז היה מקרה מסוים בחברה מסוימת שבעקבות ההתמוטטות שלה או אי העמידה שלה או הסדר החוב שעשו, אז אנחנו נמצאים פה והועדה הוקמה, זה ברור. אבל אני חושב שהמשק הישראלי בסך הכול, התעשייה הישראלית, החברות העסקיות, עומדות בהתחייבויות שלהם עד הקצה ויש מקרה קיצון בו צריך לטפל. אבל מפה ועד ללכת ולהפעיל טייסים אוטומטיים וכשאתה מדבר על דבר שאני צופה אותו, אין בעיה אם אני צופה אותו אבל אני לא צפיתי את המלחמה הזאת.

פרופ' יוג'ין קנדל : לא, אם אתה צופה אותו מחר בבוקר -

מר ניסים בובליל : לא, אתם מדברים קדימה, קדימה,

מר יוני מירון : זה מה שאני אומר שאין טייס אוטומטי כי

כשהפרעה מתרחשת, אז יש לך את שיקול הדעת ואת היכולת וכמובן

בהסכמה עם המלווה, אבל כל עוד זה בהסכמה, אין טייסים

אוטומטיים.

מר נתנאל היימן : זה הגרף שלכם, אי עמידה בהתניה פיננסית,

סטאטוס חברה בקשיים.

פרופ' יוג'ין קנדל : פיננסית אתה יכול ללכת לבנקאי שלך ולהחליט שזה

לא היה - לשנות את ההתניה וזהו, לכן בהלוואות פרטיות זה כמעט

לא חל.

מר נתנאל היימן : זה לא מה שכתוב בתקנות שלכם.

פרופ' יוג'ין קנדל : זה כן מה שכתוב.

מר יוני מירון : זה אולי לא מובהר טוב, אבל זה הכוונה.

מר נתנאל היימן : אם אתם אומרים א' שזה לא חל על גופים פרטיים,

פרופ' יוג'ין קנדל : לא זה חל,

מר נתנאל היימן : אני שמעתי שאמרת שזה לא רלבנטי, אז זאת אומרת

שזה לא חל.

פרופ' יוג'ין קנדל : חל אבל לא רלבנטי,

מר יוני מירון : זה מחייב את הבנק להתייחס לזה.

מר אם אתם אומרים שגם הבנקים לא הבינו את זה

והלקוחות לא הבינו את זה -

היו"ר גב' יעל אנדורן : לא - -

פרופ' יוג'ין קנדל : גם הבנקים לא הבינו,

היו"ר גב' יעל אנדורן : אני אמרתי את זה, או.קיי, בואו נמשיך בסדר הנקודה ברורה. צביקה,

מר צביקה אורן : אני מבין מה הועדה רוצה לפתור ואני כאזרח מאוד מברך על זה כשיש פה בעיה מסוימת צריך לפתור, אני רק חושב שיש לעניין הזה פוטנציאל נזק שאותו צריך למנוע ובשביל זה באתי לפה היום.

אני רוצה להציע כלל, בשביל להיות קצר, שאנחנו נתחיל גם כאלה שחושבים שצריך להחיל את זה על המגזר הפרטי אבל אני חושב שכדאי להתחיל ולהחיל את ההנחיות האלה שאתם רוצים להחיל על חברות או על סיטואציות שעומדות בשני תנאים, שמדובר בחוב ציבורי ובחברה ציבורית.

כאשר מדובר בחוב ציבורי וחברה פרטית או לחלופין בחוב פרטי וחברה ציבורית שזה לא יחול.

פרופ' שמואל האוזר : איך אפשר אם יש חוב ציבורי וגם חוב פרטי, איך אפשר להבדיל ביניהם? אם זו חברה ציבורית -

מר צביקה אורן : צריך למצוא דרך -

גב' דורית סלינגר : למה, חברה ציבורית שיש לה -

פרופ' שמואל האוזר : זה גם לא סביר אז מה ידברו רק עם חלק מהנושים?

גב' דורית סלינגר : אי אפשר להתעלם מהצד השני, אותה חברה -

פרופ' שמואל האוזר : פרקטית זה בלתי אפשרי,

גב' דורית סלינגר : - אגרות חוב וזה כולן או רובן -

מר צביקה אורן : מה שאתה אומר -

פרופ' שמואל האוזר : חברות פרטיות אני מבין שאין חוב ציבורי, זה אני

מבין, אבל אם יש חוב ציבורי וגם יש חוב פרטי, אז באותה חברה אז

איך אתה רוצה -

מר צביקה אורן : בכל הזדמנות יש חוב ציבורי, מה שמוביל לחוב

הציבורי, מה שאני מציע -

היו"ר גב' יעל אנדורן : או חוב ציבורי או חברה ציבורית.

מר צביקה אורן : נכון,

פרופ' שמואל האוזר : הוא אומר בכל מקום שזה חוב פרטי שימו בצד, זה

לא משנה אם זה חברה שיש לה גם הנפקה לציבור.

היו"ר גב' יעל אנדורן : לא, זה או אז לא ו,

פרופ' שמואל האוזר : אם הוא אומר חברה פרטית לעומת חברה ציבורית-

היו"ר גב' יעל אנדורן : אתה מדבר גם וגם,

מר צביקה אורן : כן, אני מדבר גם וגם,

היו"ר גב' יעל אנדורן : כי כל חברה - ציבורית זה הופך אותה לציבורית,

חברה שהנפיקה אג"ח היא נקראת חברה מדווחת, אז רק מבחינת

ההגדרות.

מר צביקה אורן : נכון,

פרופ' שמואל האוזר : לא, לא, הוא מדבר מעבר לזה, זה לא משנה דרך

אגב אם זה -

היו"ר גב' יעל אנדורן : תן לו להסביר, הוא כאן.

מר צביקה אורן : תראו חברים זה לא בחינם אנחנו כאן בהרכב כזה,

זה מפחיד אותנו. אני הקמתי חברה לפני עשרים שנה והתחלתי

להקים עסק ואני לא זוכר יום אחד שלא היה לי בעיות עם הבנקים,

יום, צריך להבין את זה, היזמים במדינת ישראל זה לחם חוקם, זה לא כזה פשוט, וכשהמחוקק או אנחנו רוצים להתערב בתוך הפעילות הזאת, יש לזה פוטנציאל נזק גדול. אני בטוח שאף אחד מאיתנו לא רוצה שזה יקרה.

לכן אני אומר גם אלה שחושבים שזה צריך לחול על חברות פרטיות, אני מציע לפחות טקטית, אני חושב שזה לא צריך לחול בכלל אבל גם אלה שחושבים שכן, בוא נלך בשלבים אי אפשר לבלוע את הכול בבת אחת, בוא נראה מה קורה, בוא נראה איך זה מתנהל. אי אפשר להוריד הוראות כאלה -

פרופ' יוג'ין קנדל : מה אתה מציע?

מר צביקה אורן : אני מציע שהתקנות האלה שאתם מדברים עליהם יחולו רק כששני התנאים מתקיימים,

גב' דורית סלינגר : שהם?

מר צביקה אורן : חוב ציבורי וחברה ציבורית.

פרופ' שמואל האוזר : אז אני עדיין רוצה לשאול כדי שיהיה ברור, כי אם זה לא ברור, אני חושב שהבנתי אותך אבל - חברה מנפיק חוב ציבורי וחוב פרטי מבחינתך החוב הפרטי שיהיה מחוץ לכל המלצות הועדה והחוב הציבורי -

מר צביקה אורן : לא, לא, לא,

פרופ' יוג'ין קנדל : הוא לא אמר את זה,

מר יואל בן אור : להוריד את המסלול האוטומטי מהחוב הציבורי.

מר צביקה אורן : אז יחולו הכללים שאתם מדברים עליהם, שזה לא

אוטומטי שמדברים עם בנקים ושעושים א' ושעושים ב'. זה מה שאני אומר.

מר על החוב הכולל,

מר צביקה אורן : אני אומר שהממשלה צריכה להתערב, אני רוצה לדבר ברמה הכללית.

פרופ' שמואל האוזר : אני רק לא הבנתי?

מר צביקה אורן : אני אומר ברמה הכללית אני מציע שהמחוקק והרגולאטור יתערבו ביחסים שבינינו לבין הבנקים, רק כאשר שני תנאים מתקיימים, מדובר בחוב ציבורי בחברה ציבורית,

גב' דלית זמיר : חוב ציבורי בהגדרה היחסים עם הבנקים,

פרופ' יוג'ין קנדל : לא, אבל יש בחברה חוב ציבורי גם.

גב' דלית דרור : אם יש לה חוב אחר ציבורי -

מר צביקה אורן : אם הכסף של הציבור באיזה אופן גורם לסיכון או דרך זה שמדובר על חוב ציבורי או חברה ציבורית, אז תתערבו - בכל מקרה אחר אל תתערבו, זה מה שאני אומר.

היו"ר גב' יעל אנדורן : כמו שאני אמרתי ,

מר צביקה אורן : גם מי שחושב שהרגולאטור יתערב, מה שאני לא חושב, גם מי שחושב שחשוב שהרגולאטור יתערב גם במקרים האחרים, שמדובר על חברות פרטיות, אני מציע לו טקטית ללכת בשלבים כי מדובר פה על מהלך מאוד עקרוני וחשוב, שיכול לגרום לנזק מטורף, אז תלכו בשלבים, תתחילו עם חובות ציבוריים.

אם הייתי חושב שאני נגד כל המהלך הזה, הייתי אומר, אבל אני לא אומר, אני בעד המהלך, אני מבין מאיפה הוא בא ואני חושב שהוא חשוב, אני חושב שאנשים צריכים להתחיל ללמוד להתעסק עם כסף ציבורי לא בהפקרות. אני בהחלט מבין מאיפה הוא בא, אני רק אומר חברים יש למהלך הזה פוטנציאל נזק, תימנעו ממנו, וגם מי שחושב

שלא, תעשו את זה בשלבים, זה כל מה שאני אומר.

מר נתנאל היימן: אני הייתי רוצה להוסיף משפט אחד כללי ברשותכם.

היו"ר גב' יעל אנדורן: בבקשה,

מר נתנאל היימן: תראו אנחנו עובדים מול ממשלות ישראל הרבה זמן

ובמיוחד מול הממשלה הזו, וכל הזמן אנחנו שומעים מכל הגורמים אנשי המקצוע, ומהמחליטים, שכולם מדברים על הורדת הרגולציה, יש איזה מנטרה, כולם מספרים לנו שהם במלחמה ברגולציה לאפשר עסקים פתוחים, שהשוק יעבוד, כל מיני עקרונות שלמדנו בבתי ספר שלנו, ובאמת רצון.

אנחנו רואים שדווקא הממשלה הזאת בכל מקום שהיא יכולה להקשות ולהוסיף רגולציה ולהוסיף התניות, היא עושה את זה ביד לא קלה, אפילו ברגל גסה.

אני חושב שזה התערבות נוספת של המחוקק, ניסיון להתערבות נוספת של המחוקק, בין אנשי עסקים פרטיים לבין שעושים עסקים באופן טבעי ובצורה רגילה, שלא מסכמים את הציבור, אני מדבר על החברות הפרטיות. אני חושב שאל לממשלה להוסיף רגולציה נוספת שתמנע את הצמיחה בשוק ואת הרצון גם לקחת סיכונים כי תחשבו על אנשי הסטרט אפים שנכנסים לעשות עסקים איזה סיכונים הם לוקחים וכמה וודאות יש להם. מתי הם יודעים שהחברה שלהם אולי לא תעמוד בהתחייבויות שלה.

היו"ר גב' יעל אנדורן: האמת שאני חייבת להתייחס, אני בדרך כלל לא

מתייחסת, דיברו פה היום הרבה אבל אני כן לא מתאפקת להתייחס. זה קצת מעוות את התמונה להציג את זה כאילו מרבית החוב שניתן במדינת ישראל על ידי הבנקים הגופים המוסדיים, ניתן ליזמי סטרט אפ של יזמים סדרתיים שהתועלת מהחוב הזה היא יזמות וספיל

במשק שאנחנו חושבים שהיא מאוד חשובה, זה לא המצב.

פרופ' שמואל האוזר : גם בית קפה זה-

היו"ר גב' יעל אנדורן : לא, אז אני אומרת, אני חושבת שהניסיון הזה ואני

לא מתחברת אליו של כולם להגיד רגולציה, רגולציה, רגולציה, אנחנו לא בעד להקשות על עסקים, להיפך אנחנו רוצים לעודד עסקים בארץ, יש לנו עניין גם בעסקים קטנים ובינוניים, אתם מכירים את זה מדיונים אחרים גם.

אבל איפה שאנחנו חושבים שאנחנו משתכנעים שיש מקום שיש בו כשל, זה המקום של רגולציה להתערב, שמה.

מר נתנאל היימן : בסדר גמור,

היו"ר גב' יעל אנדורן : אני רק רוצה להגיד, אנחנו כן למדנו את הנושא הזה

וניתחנו את הסדרי החוב ולצערי זה לא מקרים של - זאת אומרת זה נכון שתמיד אפשר לקחת את המקרה ולהגיד רגע, אז אותו יזם סטרט אפ שהמציא משהו ונכשל, הוא זה שעכשיו יהיה נבלום את היזמות והוא זה, לא, אנחנו לא רוצים להיות שם.

מר נתנאל היימן : לא, אנחנו אומרים שהוא לא נכשל.

היו"ר גב' יעל אנדורן : לא, לא נכשל, במובן החיובי של זה,

מר נתנאל היימן : עם קצת יותר גמישות מהבנקים, הוא - זה מה

שאנחנו אומרים.

היו"ר גב' יעל אנדורן : אנחנו ממש כל התכלית שלנו זה אחרי שזיהינו

איפה יש בעיות בתחום הזה וזיהינו איפה שיש, לנסות ולהפוך את זה לתחום שההתנהלות שלו יותר טובה, גם עבור מי שנותן את החוב וגם עבור מי שלוקח.

מר נתנאל היימן : אני קודם כל מתנצל שהעליתי את זה פה, כי אני

פשוט יכול להיות שהתבלבלתי בישיבות, הייתי בכנסת אתמול כל היום בנושא של מע"מ בשיעור אפס ושם נכנסו לברז וזכוכית וכל הדברים האלו, אז יכול להיות שהתבלבלתי אבל הכוונה היא אותה כוונה - אבל אם הכוונה היא פשוטה לתת לאנשי עסקים לעשות עסקים בצורה פשוטה, ברורה ובלי כניסה של גורמים נוספים -

היו"ר גב' יעל אנדורן: בצורה הוגנת עבור שני הצדדים.

מר נתנאל היימן: הוגנת עבור כל הצדדים,

היו"ר גב' יעל אנדורן: לשני הצדדים, מי שנותן חוב ומי שלוקח.

מר נתנאל היימן: בהחלט, בהחלט,

היו"ר גב' יעל אנדורן: זהו,

מר נתנאל היימן: בהחלט, אנחנו מייצגים את אלו שבדרך כלל לוקחים

בעלי החוב, אז אין לי אינטרס כל כך גבוה כפי שאמרנו לשמור על נותני אשראי -

מר צביקה אורן: אבל אם יקשרו להם את הידיים לנותני האשראי,

אתה לא תוכל לקבל אשראי,

מר נתנאל היימן: נכון,

מר אני אומר לכם שוב, ברמה שאני צופה, לא יהיו פה

הנפקות אג"ח בישראל ולא יהיו פה - בישראל כי גם ככה אנשים לא יודעים איך לעבוד פה.

היו"ר גב' יעל אנדורן: חשוב היה לנו לשמוע את הצד שלא שמענו אותו

וחשוב היה לנו לשמוע גם את הצד הזה.

מר נתנאל היימן: תודה,

היו"ר גב' יעל אנדורן: תודה רבה.

סוף